

MEZŐHEGYES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

II. Kötet: INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

A 126/2022. (VII. 28.) számú önkormányzati
határozattal elfogadva.

Készítette:
EX ANTE Tanácsadó Iroda Kft.

Farkas László
TT 01-6199; Tkö 01-16873

Településtervező

Janza Frigyes
Kiss Endre

Ügyvezető, közgazdász
társadalombiztosítás szervező

Megbízó:

Mezőhegyes Városi Önkormányzat
Cím: 5820 Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 22.
Tel.: +36(68)466-001
Fax: +36(68)467-302
E-mail: polgarmesteri.hivatal@mezohegyes.hu
Honlap: www.mezohegyes.hu

Dátum: 2022.06.01.

www.exante.hu

TARTALOMJEGYZÉK

MEZŐHEGYES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA	1
1 BEVEZETÉS.....	5
2 ELŐZMÉNYEK	7
3 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	9
3.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	9
3.1.1 Mezőhegyes Város jövőképe.....	9
4 STRATÉGIAI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA.....	13
4.1 A középtávú célrendszer bemutatása	14
4.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása.....	16
5 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	23
5.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával	24
5.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése.....	27
5.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve	49
5.4 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz.....	54
5.4.1 Beruházás jellegű hálózatos projektek	54
6 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	68
7 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	73
7.1 Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)	73
7.2 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)	82
8 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	84
9 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	87

9.1	A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	87
9.2	Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	90
9.3	Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok.....	93
9.4	Monitoring rendszer kialakítása	94
10	AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA TERVEZÉSÉNEK MÓDSZERTANA...	97

1 BEVEZETÉS

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: ITS) Mezőhegyes város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és az ezek elérése érdekében tervezett további lépéseket határozza meg az önkormányzat által akceptált jövőkép és hosszú távú átfogó célkitűzések alapján. A hosszútávú célok nagyjából 10-15 évet ölelnek fel.

Az ITS a települési önkormányzat által elkészítendő, fejlesztési szemléletű, középtávot átfogó dokumentum, célja a területi alapú, területi szemléletű tervezés megszilárdítása, a területrészeire vonatkozó célok kitűzése, és azok középtávon való érvényesítése. Egy ilyen stratégia elkészítése önmagában is hasznos, ugyanakkor megléte feltétele egyes közösségi településfejlesztési közösségi támogatások igénybevételeének is. A települési területek olyan integrált, akcióterületi alapú megújítása a cél, amely érdemben hozzájárul ahhoz, hogy a település gazdasági és társadalmi aktivitása élénküljön, a település vonzereje erősödjék mind a lakosság, mind a betelepülő vállalkozások, illetve intézmények, szervezetek számára.

A Stratégia felülvizsgálatát több tényező tette szükségessé:

- Megkezdődött a 2021-2027-es Európai Unió tervezési ciklus, amely új költségvetési ciklust és pénzügyi kereteket is jelent. Unió szinten új kohéziós politikai célok kerültek megfogalmazásra, Magyarország új Partnerségi Megállapodása pedig ezen célok eléréséhez új operatív és nemzeti programokat hívott életre.
- A 2017-ben elfogadott ITS-ben megfogalmazott célok egy része megvalósult. Számos projekt előkészítő munkálata történt meg és lépett a megvalósítás stádiumába.
- Akadtak azonban célok, amelyek megvalósulása különböző okok miatt nem indulhatott meg. A 2020-as évben kialakult koronavírus pandémias helyzet az önkormányzati gazdálkodást is bizonytalan időre átírta. Az állam jelentős adóbevételeket vont el a települési önkormányzatoktól, ezért harmadik tényezőként az önkormányzat lecsökkent mozgásterét kell figyelembe venni. A pandémia által előidézett helyzetet tovább súlyosbítja a 2022. február 24-én kitört orosz-ukrán háború gazdasági hatása, amely magas inflációt eredményezett, így az önkormányzati források piaci értéke folyamatosan csökken.
- A Békés Megyei Önkormányzat felülvizsgálta Területfejlesztési Konceptióját és Programját, valamint elkészítette a megye új Integrált Területi Programjának első változatát.

Az integrált településfejlesztési stratégia tartalmi felépítése

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia a város rövid-középtávú, 7-10 évre tervezett fejlesztéseit felsorakoztató településfejlesztési eszköz, amely területi alapú, a település városrészeire, akcióterületeire vonatkozó célok meghatározására, és azok megvalósítására készül. Az ITS integráltsága a különböző szakpolitikai megközelítéseket (pl. gazdaságfejlesztés, környezeti fejlesztés, közlekedésfejlesztés, műszaki infrastruktúra fejlesztés, társadalmi programok stb.), a települési partnerek (lakosság, vállalkozói szektor, civil szektor, közszféra stb.) céljait, elvárásait, illetve az önkormányzat meghatározó szerepét jelenti.

- A településfejlesztési koncepció közép-hosszútávú fejlesztési céljait rövid-középtávú programokká, projektekké bontja le.

- Tervezése területi szemléletű, a város egészére, városrészekre, akcióterületekre fogalmazza meg a célokat, fejlesztéseket.
- Megvalósíthatósági megközelítést alkalmaz: pénzügyi, indikátorvállalási, illetve szervezeti feltételek biztosításának követelményét fogalmazza meg.
- Meghatározó szerepet szán a partnerségi alapú tervezésnek, ami a kijelölt célrendszer megfelelő helyi támogatását és középtávú megvalósíthatóságát jelenti.

Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerint készül, célrendszere a településfejlesztési koncepció alapján kerül kidolgozásra, az első rész ezeket a célokat tárgyalja. A második részben a területi szemléletnek eleget téve akcióterületek kerülnek lehatárolásra, bemutatásra és akcióterületi projektek kerülnek megnevezésre. Az akcióterületek mellett a város egészére kiterjedő hálózatos és azokon kívül álló pontszerű célok is megfogalmazásra kerülnek. A beruházás jellegű fejlesztések mellett nem beruházás jellegű (soft) projektek is részét képezik a stratégiának. A település 2011-es népszámlálás során mért szegregátumára vonatkozóan az ITS antiszegregációs programot tartalmaz. A dokumentum utolsó fejezetei a célok összefüggéseivel és megvalósíthatóságával, illetve a fejlesztéspolitika intézményrendszerével, az eredmények folyamatos követésének (monitoring) lehetőségeivel és azok kockázataival foglalkozik.

2 ELŐZMÉNYEK

Mezőhegyes város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2017-ben a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet szerinti tartalommal készült el. Az ITS-ben meghatározásra kerültek a 7-8 éves, illetve a 2014-2020-as Európai Unió tervezési időszakhoz illeszkedően településfejlesztési célok, akcióterületek, projektek. A 2017-es ITS készítése óta eltelt időszakban a projektek közül számos megvalósításra került. 5 év alatt számottevő változások következtek be, mind a gazdasági, társadalmi folyamatokban, jogszabályi környezetben, illetve az önkormányzati feladatok és az önkormányzati szervezet, működés és gazdálkodás kapcsán, amelyek indokoltá tették a 2017-es ITS felülvizsgálatát, módosítását. Emellett elkezdődött a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszak, amely az ország és a helyi önkormányzatok számára is új fejlesztési irányokat jelöl ki, ezzel együtt az Unió által támogatott fejlesztések köre is változik.

Megváltoztak a külső tényezők:

- a 2020-ban a világban kitört COVID-19 koronavírus pandémia miatt megváltoztak a piaci, gazdasági körülmények, befektetési tendenciák;
- a korábbinál sokkal jelentősebb mértékben szintre emelkedett az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás kérdése;
- a digitalizáció, a kommunikáció sosem látott fejlődésen ment keresztül, a smart (okos) eszközök, új telekommunikációs szabványok (5G) elterjedése a települési és településüzemeltetési szolgáltatások, tevékenységek új megközelítését hívták életre;
- az Európai Unióban 2021-ben új 7-éves tervezési időszak kezdődött, a kohéziós politikában új irányok jelentkeztek;
- a fenntartható európai városokról szóló Lipcsei Charta megújításra került 2020-ban, amely funkcionális kapcsolatot teremt a 2020 utáni városfejlesztési menetrend és a területfejlesztési menetrend között;
- A 2022. február 24-én kitört Orosz–Ukrán háború jelentős gazdasági hatással járt, amely a pandémia hatásait felerősítette, magas az infláció és az energiahordozók, nyersanyagok ára is jelentősen megemelkedett.

Megváltoztak a belső tényezők:

- a pandémiahelyzet miatt jelentős mértékben megterhelésre került az önkormányzat egészségügyi és szociális intézményrendszere, amely feltárta a működési-gazdálkodási hiányosságokat;
- a járvány miatt bevezetett veszélyhelyzet és rendkívüli jogrend a korábbinál nagyobb mértékű adóelvonást eredményezett a helyi önkormányzatoktól, ezért 2021-től az önkormányzati gazdálkodás a korábbinál kevesebb mozgásteret nyújt a településfejlesztési célok megvalósítására;
- a lakosság életminősége a járványhelyzet következtében romlott, nőtt a munkanélküliség, egyes gazdasági szektorok (pl. turizmus-vendéglátás) jelentős bevételkiesést szenvedtek el, amely ezen ágazatok átalakítását indokolja;

Fejlesztéspolitikai, jogszabályi és tervi háttér:

A 2021-2027-es időszakban az EU kohéziós politikájának 5 fő célja:

- Intelligensebb Európa
- Zöldebb, karbonmentesebb Európa
- Jobban összekapcsolt Európa
- Szociálisabb Európa
- A polgáraihoz közelebb álló Európa

Jogszabályi és tervi háttér:

- 314/2012.(XI.8.) Kormányrendelet;
- a Partnerségi Megállapodásban foglaltak mentén kidolgozott, 2021-2027 támogatási időszak operatív programjai (Széchenyi Terv Plusz: DIMOP Plusz, EFOP Plusz, MAHOP Plusz, IKOP Plusz, GINOP Plusz, TOP Plusz, VOP Plusz, KEHOP Plusz) ;
- Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (elfogadva az 1/2014. (I.3.) OGy. határozattal)
- Országos Területrendezési Terv (OTrT) (Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény Második rész)
- Békés Megye Területrendezési Terve (BMTrT) Békés Megyei Közgyűlés elnökének 6/2020. (VII.2.) önkormányzati rendelete
- Békés Megye Területfejlesztési Konceptiója 2021-2030
- Békés Megye Területfejlesztési Programja 2021-2027
- Békés Megye Integrált Területi Programja 2021-2027

3 KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

3.1 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájában megfogalmazott célok és beavatkozások teljes mértékben a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre és gyengeségekre építve, a beazonosított problémák megoldását célozzák.

Mezőhegyes Város stratégiai célrendszere illeszkedik az Európai Unió 2021-2027 időszakra vonatkozó szakpolitikai célkitűzéseéhez, a Békés Megye Területfejlesztési Koncepciójához (2021) és Területfejlesztési Programjához (2021).

Mezőhegyes Város 2009-ben - 294/2009. (IX.22.) számú határozattal - elfogadott Településfejlesztési Koncepciója képezi a tervezés kiindulási alapját. A korábbiakban elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégia (IVS 2009) és a felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS 2017) javaslatai a megvalósítás tapasztalatainak leszűrését követően szintén beépítésre kerülnek az új stratégiai dokumentumba.

A stratégiai célmeghatározás során az alábbi dokumentumokra, javaslatokra tudunk támaszkodni:

- Mezőhegyes Város Önkormányzatának 2020-2024-es évre szóló Gazdasági Programjában található célkitűzések
- az ITS felülvizsgálatához kapcsolódóan felülvizsgált Megalapozó vizsgálat eredményei és a vizsgálatban szereplő megállapítások
- Mezőhegyes Város Településfejlesztési Koncepciója
- a tervezési folyamatot kísérő partnerségi lépések keretében megismert helyi elképzelések, tanácsok (lakossági fórum eredményei)

A 2021-2030 közötti időszak fejlesztési célrendszerének kialakítása a következő alapelveket követi:

- A meghatározott fejlesztési célok tényleges fejlesztési igényekre és szükségletekre fókuszálnak és a megalapozó vizsgálatban feltárt erősségekre, potenciálokra és azok teljes mértékű kihasználására épüljenek.
- A célrendszer legyen világos és egyértelmű: általános célkitűzések helyett a helyi igényekre és jellegzetességekre épüljön
- A megfogalmazott célok műszakilag, pénzügyileg, a társadalom teljesítőképessége és a fenntarthatóság szempontjából reálisak legyenek.
- A megvalósíthatóság érdekében igazodjanak a célok a 2020-2030 között elérhető forráslehetőségekhez, ugyanakkor az egyelőre forrás-lehetőséggel nem rendelkező, de a közösség számára fontos célok is legyenek megfogalmazva

3.1.1 Mezőhegyes Város jövőképe

A jövőkép a várost a régióban, a járásban és a város vonzáskörzetében egyaránt pozicionálja, továbbá meghatározza a társadalmi, gazdasági és épített környezetet érintő állapotot és a szignifikáns folyamatokat. A jövőkép 2030-ig kiterjedően kerül rögzítésre. A komplex fejlesztések megvalósulása kapcsán a település jövőképe az alábbi:

Mezőhegyes Város Jövőképe

Mezőhegyes Város hátrányos helyzetének csökkentése a lakossági életminőség, és életkörnyezet javítása, valamint a gazdasági beruházások ösztönzése és növelése révén, a környezetvédelmi, energetikai és turizmus ágazat fejlesztése révén stabil, sok lábon álló gazdaság kialakítása.

A város az évek során számos lépést tett építészeti értékeinek védelméért, lehetőségeihez mértén ápolta épített- és természeti környezetét, működtette intézményrendszerét minden területen. A fejlesztések tudatos folytatására van szükség úgy, hogy a köz- és magánszféra együttműködésével a 3.2.1 fejezetben bemutatott tematikus célok megvalósuljanak. Fontos, hogy az önkormányzat, az állami szervezetek, a vállalkozások, a civil szervezetek, az egyházak és a magánszemélyek egymással együttműködve, összehangoltan tervezzék és hajtsák végre projektjeiket, annak érdekében, hogy a fejlesztések ne egy-egy pontra kiemelten összpontosított források által történjenek, hanem a város fenntartható jövője érdekében megfogalmazott stratégiai célok mentén valósuljanak meg, valamennyi városrész közértávú fejlesztési irányvonalainak figyelembevételével.

Mezőhegyes Város jövőbeli céljai az alábbiakban foglalhatók össze:

Az elérhetőség javítása

A jobb közlekedési lehetőségek kistérségi szinten a mellékúthálózat szűk keresztmetszeteinek felszámolásával, továbbá a térségi alközponti szerep erősítésével érhető el. Nagy hangsúlyt kell fektetni arra, hogy a romániai országhatár megszűnését követően lehetőség nyílik a gyorsabb és egyszerűbb személy-és áruforgalom számára. Ennek érdekében az Arad felé vezető közút javítása elengedhetetlen. Hasonlóan fontos a növekvő teherforgalom negatív hatásaitól megvédeni a város turisztikai és lakóterületeit. A fizikai elérhetőség mellett kiemelt szerepet kap az információs elérhetőség továbbfejlesztése is.

A környezet védelme és fejlesztése

A környezet az egyik legfontosabb tényező egy város életében. Mivel a települési környezet hatással bír az emberek életminőségére, kihat teljesítőképességükre és jelentős szerepe van abban, hogy minőségével vonzza a lakosságot, amely nemcsak munkaerőt, hanem adóbevételt és a helyi vállalkozások számára piacot is jelenthet. A természeti és az épített környezet műemlékei, - a kulturális örökség tényezői - a turisztikai potenciál szempontjából szembetűnőek.

Az új beruházások vonzásában fontos tényező, hogy a vállalkozások elsősorban barnamezős területeken tudjanak fejleszteni és megfelelő kiépített infrastruktúrával rendelkezzenek az adott terület egységén. Zöldmezős beruházás esetén fontos szempont a beruházás által kieső természeti terület ellensúlyozása környezetet javító beruházással. A versenyképesség növelése az innováció elterjesztése, a műszaki infrastruktúra környezetbarát fejlesztése során érhető el. A környezetbarát technológiák, a tisztább termelési rendszerek, a környezettudatos szervezeti és irányítási rendszerek, a körforgásos gazdaságba bekapcsolódás, a digitális technológiák, az automatizáció bevezetése a környezetbarát közlekedési módok mind hozzájárulnak ahhoz, hogy egy élhető települési környezet alakuljon ki. A gazdasági versenyképesség növelése, az átfogó környezetgazdálkodás és az integrált környezeti tervezés hozzájárulnak a környezeti állapot megőrzéséhez és javításához.

A klímaváltozás lassítását célzó és a klímaváltozás hatásaihoz alkalmazkodást elősegítő tevékenységeknek minden fejlesztésnél meg kell jelennie, ezzel javítva a város éghajlatrezilienciáját. A

klimát érintő fejlesztések megalapozása, összehangolása érdekében több dokumentum elkészítése szükséges, ilyen például az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv.

Turisztikai infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése

A turisztika területén való érvényesülés érdekében fontos a település turisztikai vonzerőihez illeszkedő turisztikai infrastruktúra fejlesztése, és az ehhez kapcsolódó vendéglátói szolgáltatások rendszerének összehangolt fejlesztése. Meg kell erősíteni a különböző turisztikai szolgáltatások kistérségi, megyei minőségét, hogy Mezőhegyes versenyképes célterületként jelenjen meg a hazai és nemzetközi turisztikai piacon. A város adottságait figyelembe véve a lovas turizmusra kell alapozni a turisztikai fejlesztéseket, amely mellett más területeknek is meg kell jelenniük, növelve a tartózkodási időt, színesítve a helyi programkínálatot egész évben, időjárástól függetlenül. Célszerű létrehozni egy turizmusfejlesztési koncepciót, mely javaslatokat ad arra, miként tud a település az idegenforgalom területén megjelenni, illetve megmaradni. Mindezekhez hozzátartozik a műemlékek helyreállítása, új funkciókkal való ellátása, és a Világörökség cím mihamarabbi elnyerése.

Üzleti környezet és szolgáltatások fejlesztése

A vállalkozói igényeket kielégítő üzleti környezet megteremtése lehetőséget biztosít az új vállalkozások letelepedéséhez, továbbá enyhíti az őket terhelő adminisztratív korlátokat is. Az ösztönző üzleti környezet legfontosabb elemei a befektetőbarát önkormányzat, hatékony információs csatornák, lehetséges kooperációs partnerek, megfelelő telephelyi kínálat és a vállalkozások működését segítő intézmények szolgáltatások. A vállalkozások versenyképességéhez, az egy munkavállaló által előállított hozzáadott érték növeléséhez elengedhetetlen a digitalizáció, az automatizálás és a körforgásos gazdálkodás bevezetése, amelyek segítik a vállalkozások közötti együttműködést.

Térségi hálózatok ösztönzése és a kis- és középvállalatok fejlesztése

A helyi-kistérségi társadalmi és gazdasági szereplők együttműködése, helyi adottságaik felismerése és azok együttes kihasználása. Jelentős változást idézhet elő a város gazdasági életében, ha egy iparágban, egy értéklánc-rendszer mentén szerveződő gazdasági klaszterek, a beszállítói hálózatok jönnek létre. Ennek kialakítása az iparban és a mezőgazdaságban is egyaránt fontos. A mezőgazdasági termelésben a térség sajátosságaira való tekintettel a lótenyésztésben, a lovagoltatási lehetőségek közös marketingjében lehet együttműködést kiépíteni. Szem előtt kell tartani a Ménesbirtok Zrt. - mint a térség vezető mezőgazdasági nagyüzemének - meghatározó szerepét. A társaság nem csak méretében, hanem a fejlesztések és kutatások terén is kiemelkedő jelentőséggel bír a város életében. Éppen ezért nem szabad, hogy a Ménesbirtok Zrt. és ezen keresztül az állam kivonuljon a majori fejlesztésekből. Továbbá jelentős a KKV szektor képzése, a piacképes termékstruktúra kialakulása, a vállalkozások exportképességének javítása. A Ménesbirtok Zrt. is kitett lehet egy-egy évben a mezőgazdaságból származó árbevétel visszaesésnek, amely a város gazdaságának diverzifikálása nélkül az önkormányzat gazdálkodását ellehetetlenítheti. A város számára fontos, hogy a bevételeit diverzifikálja, azaz minél több gazdasági ágazatból érkezzon a bevétel. A Ménesbirtok Zrt. turisztikai beruházási tevékenysége is illeszkedik ezen irányba.

Helyi menedzsment szervezeti fejlődése, stratégia alkotása

A településfejlesztés stratégiai menedzselési és tervezési készségeinek, valamint a piacorientált versenyszemléletnek a megerősítése, az innovációs képességek fejlesztése.

A települési marketing-kommunikáció erősítése

A kommunikációs és marketing eszközök megfelelő alkalmazása nélkülözhetetlen a befektetések ösztönzésében, a turizmus élénkítésében, a lakossági elégedettség, a pozitív megítélés kialakításában egyaránt. Elengedhetetlen a magyarul, angolul és németül egyaránt jól kommunikálható figyelemfelkeltő marketinganyag elkészítése.

Tudástársadalom építése és az innováció területi terjesztése

A társadalom által kínált információs lehetőségek területi terjedésének támogatása kiemelten fontos, hiszen ennek révén a lakosság bevonható lesz a gazdaság vérkeringésébe. Az innovatív fejlesztési megoldások minden esetben előnyben részesülnek. Az innováció és a kutatás-fejlesztés területén meghatározó szerepe van a Ménesbirtok Zrt.-nek. Továbbá fontos, hogy a város kapcsolódhasson a Szegeden meglevő lehetőségekhez/fejlesztésekhez.

Életminőség

A város célja a jobb életminőség biztosítása, a hagyományok ápolása. A közterületeken megvalósuló minőségi fejlesztéseknek köszönhetően a lakóterületek általános állapota javul. Mezőhegyes élhető, magas minőségű szolgáltatásokkal rendelkező, megfelelő életminőséget biztosító város, amely mindenki számára megfelelő szolgáltatást biztosít mind oktatási, mind egészségügyi és szociális ellátottság terén.

A jövőképpen és az átfogó célokban megfogalmazott tendenciák a városfejlesztés legfőbb kihívásaira és problémáira összpontosítanak. Ezek megvalósulását a stratégiai célokban megfogalmazott fejlesztési célok segítik elő.

4 STRATÉGIAI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Átfogó cél (2030)	Mezőhegyes Város hátrányos helyzetének csökkentése a lakossági életminőség, és életkörnyezet javítása, valamint a gazdasági beruházások ösztönzése és növelése révén, a környezetvédelmi, energetikai és turizmus ágazat fejlesztése révén stabil, sok lábon álló gazdaság kialakítása.	
Stratégiai célok	S1: A „Világörökség Várományos Város” épített és természeti értékeinek megőrzése és megújítása, a településen élők életminőségének javítása	S2: A város gazdasági szerepkörének erősítése és ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottak számának és képzettségi szintjének növelése
Tematikus és területi célok	TEM1: A társadalom fejlesztése a népességmegtartás érdekében	
	TEM2: A turisztikai fejlesztés társadalmi és térségi megalapozása, együttműködések kialakítása	
	TEM3: A város egész területét érintő Infrastruktúra fejlesztések	
	TER1: Városközpont	
	TER2: Lakóterületek	
	TER3: Gazdasági területek	
	TER4. Ómezőhegyes	
	TER5: Kültérületek, majorok	
Horizontális elvek	H1: Társadalmi esélyegyenlőség, társadalmi integráció támogatása	
	H2: Klímatudatosság, energiahatékonyság és fenntarthatóság elvének figyelembevétele valamennyi fejlesztésben	
	H3: Digitális és okos technológiák elterjedésének elősegítése, támogatása	

4.1 A középtávú célrendszer bemutatása

A célok fókuszában Mezőhegyes Város népességmegtartó erejének növelése a gazdasági környezet, illetve a lakosság életkörülményének, életszínvonalának javításával, kiemelten az épített környezet, a kulturális és természeti értékek megőrzését szem előtt tartó stabil gazdasági háttérben.

A célrendszer a város gazdasági teljesítményének növelését, a versenyképesség javítását, a foglalkoztatással, munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési elképzeléseket, illetve a lakosság életszínvonalának növelését célozza meg. A célrendszer figyelembe veszi továbbá Mezőhegyes jelenlegi gazdasági helyzetét és a jövőképből megfogalmazott elképzelésekkel összehangoltan igyekszik véghezvinni a fejlesztéseket.

A harmonikus, kisvárosi arculat növeli a város népességmegtartó erejét, elősegíti az ide látogatók és a gazdasági szereplők letelepedését. Mindezek segítik a befogadó társadalom létrejöttét, valamint javítják az eltérő társadalmi helyzetű csoportok közötti kohéziót, növelik az esélyegyenlőséget.

A város gazdasági növekedése a helyi vállalkozások erősítésével és befektetőbarát környezet kiépítésével érhető el. A település ösztönzi a mezőgazdasági termékek termeléssel foglalkozó vállalkozások letelepedését, illetve támogatja a meglévő, hasznosítatlan üzemi területek rekonstrukcióját. A határ közelségét kihasználva turisztikai intézményi hálózat kiépítésével növekedhet a látogatók száma, ami egyaránt hatással van a turizmusra és a kereskedelemre is. A munkahelyteremtés hozzájárul a város népességmegtartó erejének növeléséhez, a település integrált fejlődéséhez.

Lényeges, hogy mindenki számára elérhetőek legyenek a magas színvonalon működő egészségügyi, szociális szolgáltatások. A városi önkormányzat által biztosított egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása elengedhetetlen feladat, melyhez kapcsolódóan fontos, hogy az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés a társadalom széles köréhez jusson el és épüljön be a lakosság mindennapi életébe.

S1: A „Világörökség Várományos Város” épített és természeti értékeinek megőrzése és megújítása, a településen élők életminőségének javítása

A mezőhegyesi épített örökség jó néhány olyan elemet tartalmaz, melyek megfelelő fejlesztést követően a város ékkövei, turisztikai látványosságai is lehetnek. Az örökségek egy része most is funkcióval bír, ugyanakkor felhasználásukat és jövőbeni hasznosításukat újra kell gondolni. Működésük eredményesebbé tételével javul a szolgáltatások minősége, és az azokat igénybe vevők elégedettsége. Ezek hatására egy minden szempontból könnyebben fenntartható rendszer jön létre. Az életminőség javításába nem csak az attraktív elemek fejlesztése tartozik, hanem a város infrastrukturális fejlesztései is, mint például belterületi utak rekonstrukciója, kerékpárutak építése.

Az idegenforgalom és a városi turizmus fejlesztése jelentős a térségi lakosság és a turisták érdeklődésének felkeltése céljából. Ennek érdekében marketing tevékenységeket kell folytatni. Mezőhegyes idegenforgalma alapvetően a lovas turizmusra és ehhez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatásokra építve fejleszthető, emellett a környező táj kedvez az aktív turizmus egyes ágainak is, mint például a biciklis- és vadászturizmusnak. Ezen célok megvalósulásához nélkülözhetetlen a városi szabadidős területek fejlesztése, melyek részben a város lakói számára kedveznek, részben pedig a turisták számára szolgálnak hasznos időtöltésként. Kiemelt cél a mérethatékonysághoz és a város számára értelmezhető helyi bevételekhez nélkülözhetetlen minimális szálláshely mennyiség

kialakítása. Hasonlóan fontos a maximális mennyiség meghatározása is, a tömegturizmus elkerülése érdekében. Továbbá fontos az időjárástól független, egész évben programkínálatot nyújtó attrakciók, szolgáltatások fejlesztése.

A város intézményrendszerének fejlesztése hozzájárul a lakosság életkörülményeinek javításához és társadalmi elégedettségük növeléséhez. A tervezett fejlesztések az elmúlt évtizedben bekövetkező demográfiai és társadalmi változásai miatt is indokoltak. A legfontosabb cél a kor elvárásainak megfelelő működési környezet kialakítása, valamint a szolgáltatások minőségének fejlesztése.

A településen élők életminőségének növeléséhez hozzátartozik az eltérő társadalmi helyzetű csoportok közötti kohézió javítása és a társadalmi, egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség megteremtése. Csak egy határozott társadalom képes végrehajtani a célul kitűzött integrációt.

S2: A város gazdasági szerepkörének erősítése és ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottak számának és képzettségi szintjének növelése

Egy térség fejlődésének legfontosabb indikátora a gazdasági növekedés mértéke. A versenyképes gazdaság kialakítása Békés megye modernizációjában kulcsszerepet tölt be. A területfejlesztési politika funkciója tehát a gazdasággal összefüggő térségi érdekek érvényesítése, vagyis a működő tőke számára vonzó környezet biztosítása, a térség erőforrásaira építő és összehasonlítható előnyeit kihasználó gazdasági bázis kialakítása, a lakosság és közösségei boldogulásának elősegítése.

A települési szolgáltatások mennyiségi és minőségi bővítésén túl a gazdasági szereplőkkel való együttműködés erősítése, a helyi gazdaság fellendítése is cél. A vállalkozások fejlődését, növekedését, illetve a munkaerő versenyképességét elősegítő beavatkozásokat kell végrehajtani. Lényeges, hogy a vállalkozások működése javuljon, biztosítva a versenyképesség és működési hatékonyság növekedését. E területen egyszerre szükséges a foglalkoztatást bővítő fejlesztések alapfeltételeit megteremtteni, és a város tőkevonzó képességét fejleszteni. Elsősorban a lehetséges betelepülő vállalkozások számára megfelelő ipari területet kell biztosítani. Hasonlóan fontos a körforgásos gazdaságra átállás, az automatizáció, digitalizáció bevezetése.

A városi lakosság képzettségi szintjének javítása hozzájárul a munkahelyhez való hozzájutás esélyének javulásához. Az elvándorlás elsősorban a képzettebb lakosság oldaláról veszélyezteti a várost, tehát a kvalifikált munkaerő megtartása érdekében minőségi munkahelyek és lehetőségek biztosítása is elemi érdek, ez pedig nem történhet meg a gazdasági fejlesztések nélkül.

Összpontosított forrásfelhasználással, a gazdasági szereplők igényeire épülő környezet kialakítására kell törekedni, amely kiindulópontja lehet egy intenzívebb, megújult szerkezetű ágazati fejlődés alapjának. A versenyképes gazdasági szerkezet létrejötte döntően a kis- és közepes vállalkozások fejlődésén múlik, ezért a vállalkozásfejlesztés és befektetésösztönzés támogatása létfontosságú.

4.2 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A stratégiai célok, a területi és tematikus célok a megalapozó vizsgálat, és a partnerségi egyeztetés során tett észrevételek, valamint az önkormányzat helyismeretére alapozva kerültek meghatározásra. Ezek együttesen biztosítják a célrendszer megalapozottságát, amelyek hozzájárulnak egy reális és hosszútávon elérhető jövőkép kialakításához.

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a tematikus és területi, a stratégiai célok és a horizontális elvek kapcsolatát:

Stratégiai célok	Tematikus és területi célok								Horizontális elvek		
	TEM1	TEM2	TEM3	TER1	TER2	TER3	TER4	TER5	H1	H2	H3
S1: A „Világörökség Várományos Város” épített és természeti értékeinek megőrzése és megújítása, a településen élők életminőségének javítása	xxx	xxx	xx	xxx	x	x	x	x	xxx	xx	xx
S2: A város gazdasági szerepkörének erősítése és ezzel párhuzamosan a foglalkoztatottak számának és képzettségi szintjének növelése	xxx	xx	x	xx	x	xxx	xx	x	xx	xx	xxx
Jelmagyarázat:											
x	gyenge kapcsolat										
xx	közepes kapcsolat										
xxx	erős kapcsolat										

I.2.1. A tematikus szintű célok meghatározása

TEM1. A társadalom fejlesztése a népességmegtartás érdekében

A hátrányos helyzetű lakosság kompetenciafejlesztése, oktatása révén integrálható a munkaerőpiacra, melynek során kiemelt figyelmet kell fordítani az életvezetéssel kapcsolatos kompetenciák fejlesztésére.

Az egészségi állapotot meghatározó tényezők az Egészségügyi Világszervezet kutatásai alapján a következők: életmód, genetikai tényezők, környezeti hatások, egészségügyi ellátás. Ez utóbbi csupán 11%-ot képvisel. Kiemelendő az életmódnak (43%), a genetikai tényezőknek (27%) és a környezeti hatásoknak (19%) a szerepe. Emiatt fontos az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés, sportolás és táplálkozás a helyes életmód kialakításában.

Az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés kapcsán a szoros praxisközösségben működő alapellátási háziorvosi és fogorvosi szolgálatok fognak jelentős forrásokhoz hozzáférni e tevékenységükhöz. Emiatt célszerű segíteni a szoros praxisközösségek létrejöttét (legalább 5 háziorvos szükséges hozzá, elsősorban járáson belül, de felmentéssel szomszédos járásból is lehet tag).

Az iskolai tehetséggondozás is kiemelten fontos, hogy a megyei jogú városokban lakó tehetséges gyermekekhez képest ne szenvedjenek hátrányt az itt lakó tehetséges gyermekek.

A lakosság környezeti ismereteit, kompetenciáit is fejleszteni kell, hogy a város környezeti állapot javításában aktív szerepet tudjanak betölteni.

A népességmegőrzés szintén fontos eleme a helyi identitástudat erősítése. Az elszármazottakkal a kapcsolattartás is erősítheti az identitástudatot, továbbá segíthet a hiányzó szakemberek biztosításában.

A megváltozott munkaképességű személyek és a hivatalosan munkaképes, de általánosan rossz egészségi állapotú lakosság számára az alternatív foglalkoztatási programok biztosíthatnak kitörési lehetőséget a hátrányos helyzetükből.

TEM2. A turisztikai fejlesztés társadalmi és térségi megalapozása, együttműködések kialakítása

A turizmus fejlődéséből a város akkor prosperálhat, ha a település nem csak attrakciós programelemként jelenik meg a térség turisztikai térképén, hanem saját szálláshelypotenciállal a turisztikai hálózat egyenrangú elemévé tud válni. Az egész évben üzemelő turisztikai attrakciók, szolgáltatások mérethatékony működtetéséhez, a turistákat vonzó programok szervezéséhez elengedhetetlen, hogy a településen kialakuljon az ehhez szükséges minimális, több napon át itt tartózkodó létszám. A családok, felnőttek számára egész évben igénybevehető kereskedelmi lakóegységek esetében minél előbb el kell érni a 60-80 lakóegység közötti számot.

A jelenlegi fejlesztés hatására létrejövő középiskolai kollégium kizárólag a nyári időszakban, időszakos szállásként lesz hasznosítható, amely egy erősebb nyári turisztikai bevételhez járulhat hozzá. A ménesbirtok szállodafejlesztési elképzelése megteremtheti a magas színvonalú szálláshelyszolgáltatást a településen, hozzájárulva a fenti cél eléréséhez.

A település turizmusában meg kell találni az ideális turisztikai méretet. 200-300 belterületi kereskedelmi lakógyeség közötti méret még nem jelent káros mértékű tömegturizmust, ugyanakkor már jelentős jövedelemezősséget jelenthet a vendéglátás, szolgáltató szektor számára. Továbbá a város

költségvetésében is a turizmusból származó idegenforgalmi és iparűzési adóbevétel ennél a mértéknél lehetővé teszi a turizmusba befektetést, a turizmust gátló hátrányok kompenzálását, felszámolását.

Fontos, hogy a kereskedelmi szállások területét ne csak a szállodák uralják, jelenjenek meg az egyéb szálláshely szolgáltatások (apartmanok), a majorságokban a falusi szálláshelyek, üdülőháztelpek (3 db-nál több önálló bejáratú lakóegységet tartalmazó szálláshely). Célszerű a turizmusban a szoros együttműködés, mert a digitális megoldások, az automatizáció a turizmusban csak megfelelő méretű együttműködés esetén tudja pótolni a hiányzó humán erőforrást egy részét és teheti termelékenyebbé az ágazatot.

A turizmus fejlesztését (kis és közepes vállalkozások nem szállodai beruházásai, turisztikai attrakciófejlesztési, szolgáltatásfejlesztési projektek) az önkormányzat is ösztönözheti pályázati tanácsadás, önerőtámogatás formájában. Az önerőtámogatás ölthet feltételelesen vissza nem térítendő formát is, ahol elért vendégéjszaka számhoz, vagy igazolt látogatószámhoz kötik a támogatás egy részének átfordulását vissza nem térítendő támogatássá, azaz a támogatás alapesetben visszatérítendő. Megfelelő pénzügyi méretezéssel gyorsan megtérülő befektetéssé válhat ezen támogatás az idegenforgalmi adó és az iparűzési adó révén.

A szolgáltatások szervezésénél célszerű települési szinten gondolkodni. Például KKV szektor számára is elérhető diétás étkeztetés biztosítása, mosodai szolgáltatás biztosítása, közös digitális rendszerek segíthetik a turizmus gyors fejlődését. A diétás étkezés biztosítása ma még versenyelőnyt jelent, de néhány éven belül minimális elvárás lesz. Jelenleg az ételallergiával érintett családok számára elsődleges szempont az étkezés az úti cél választásánál.

Az önkormányzat által közvetlenül megszervezett és üzemeltetett szolgáltatások jó példát és jó hátteret adhatnak a KKV szektor számára, ugyanakkor a város költségvetése közvetlen bevételhez is juthat a turizmusból.

A kritikus turistalétszám elérését követően a civil szervezetek és a rendezvények támogatásában is megjelenhet az a szempont, hogy a helyi lakosság mellett a turisták számára is értékelhető programokat, lehetőségeket kínáljanak, így erősítve a turizmust, amely révén e szektorok több bevételhez is juthatnak. A többletbevétel a turisták közvetlen szolgáltatás vásárlása (pl.: belépő), vagy a növekvő önkormányzati támogatási keret formájában is jelentkezhetsz. A társadalom széles rétegét lehet így a turizmusban érdekeltté tenni.

A helyi szolgáltatók, kereskedők, a város lakosságának érzékenyítése is fontos a turizmus támogatása érdekében. El kell fogadtatni a lakossággal, hogy a turizmus mindenki számára előnyökkel jár, minimális hátrányok mellett. Továbbá a helyes magatartási formák, nyelvi, kommunikációs készségek fejlesztésére is figyelmet kell fordítani.

A zavaró tömeg elkerülése érdekében fontos, hogy az itt megszálló és az ideérkező turisták sem a településen belül sem a térségen belül ne koncentrálódjanak, azaz kiscsoportos formában egyidőben több helyen vegyék igénybe a szolgáltatásokat. Emiatt fontos, hogy minél több, egymástól távolabb eső attrakció jöjjön létre egy összehangolt turisztikai programcsomag vagy hálózat mentén, amelyhez az odajutást több módon lehet csoportosan biztosítani: kerékpár, ló, lovaskocsi, alacsony üvegházhatású gáz kibocsátású buszok. A külterületi helyszínekre közlekedési infrastruktúrát kerékpárutak, vegyes használatú mezőgazdasági-kerékpár utak építése, lovas földút nyomvonalak, gyalogútúra útvonalak kijelölése révén lehet biztosítani.

TEM3. A város egészét érintő infrastruktúra fejlesztések

Fő közlekedési tengelyek fejlesztése:

- A Kozma Ferenc utca északi szakasza sétálóutcaként, a déli szakasza a Béka tóhoz vezető útszakasszal kiegészítve a város fő gyalogos, kerékpáros turistaútvonalává válhat.
- A Kossuth Lajos utca, a Kórház utca és a Posta utca tudja a város különböző részei közötti összeköttetést biztosítani a gépjárművel érkezők számára, ideértve a városba érkező turistákat is. Emiatt ezen utcák településképi és közlekedéstechnikai fejlesztése kiemelten fontos.

A városon keresztülhaladó teherforgalom jelentős, amely a belvároson át halad. Románia Schengeni csatlakozását követően várhatóan ez a forgalom tovább fog növekedni. A város turisztikai és lakóterületeinek tehermentesítésére alternatív útvonal létesítése lenne kívánatos, figyelembe véve a város körüli ökológiai folyosó területek megőrzését. (A megyei rendezési tervben jelenleg nem szerepel ez az igény, azonban egy környezetvédelmi szempontból elfogadható nyomvonal meghatározása esetén lehet kezdeményezni a következő megyei rendezési terv módosítása során az elkerülő szakasz szerepeltetését.)

A lakosság életminősége, a vállalkozások elérhetősége és a turizmus fejlesztése miatt fontos a városi infrastruktúra fejlesztése:

- Úthálózat, parkolók fejlesztése.
- Kerékpárutak és kerékpáros kiszolgáló infrastruktúra fejlesztése.
- Gyalogjárdák fejlesztése.
- Lovasutak fejlesztése.
- Elavult ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása.
- Egészséges ivóvíz közszolgáltatás és szennyvízelvezetés/kezelés biztosítása a közszolgáltatásba be nem kötött háztartások, telephelyek részére.
- Elektromos hálózat fejlesztése a megújuló energiák fogadása és az ellátásbiztonság érdekében.
- Belvízelvezető és öntöző rendszerek, vízviszatartás fejlesztése.
- Biodiverzitás megőrzése, erózió megelőzése növényzet, elsősorban őshonos, klímareziliens fák telepítésével.
- A közvilágítási hálózatfejlesztés befejezése, továbbfejlesztése.
- Parkok, pihenőterületek, játszóterek, sportparkok fejlesztése.

I.2.1. A városrészi szintű célok meghatározása

Mezőhegyes esetében jellegzetes városrészek alakultak ki, eltérő funkciókkal, eltérő problémákkal. A külterületekkel együtt 6 városrészt különböztethetünk meg.

TER1: Városközpont

A városközpont főbb fejlesztési céljai:

- A meglévő szolgáltatások minőségi, energiahatékonysági, digitális fejlesztése.
- Új szolgáltatások, turisztikai attrakciók fejlesztése.
- A lakótelepek energetikai fejlesztése, vársoképbe illesztése.
- A közterületek minőségi, turistabarát és élhetőséget javító fejlesztése.
- Városkép javító fejlesztések.
- A kereskedelem mennyiségi és minőségi fejlesztése.

TER2: Lakóterületek

A lakóterületek városrész főbb fejlesztési céljai:

- A lakóterületeken lévő meglévő infrastruktúra fejlesztése, a hiányzó belvízelvezetés kiépítése.
- A lakóházak energiahatékonyságának, az ingatlanok vízvisszatartásának, növényzetének fejlesztése.
- A lakóterületen lévő közszolgáltatások fejlesztése.
- Bérlakások, szociális bérlakások építése.

TER3: Gazdasági területek

A Keleti és Nyugati gazdasági terület főbb fejlesztési céljai:

- Barnamezős és zöldmezős területekre magas termelékenységű, vagy hátrányos helyzetű, alacsony képzettségűeket foglalkoztató vállalkozások betelepülése. Továbbá a helyi vállalkozások bővítése, új telephelyek létesítése.
- A hiányzó infrastruktúra kiépítése, a meglévő infrastruktúra fejlesztése.
- A védőerdő övezetek megvalósulása.

TER4: Ómezőhegyes

Az Ómezőhegyes városrész, azaz a 18-as Major főbb fejlesztési céljai:

- Az ott lévő lakóingatlanok bekapcsolása a közszolgáltatásokba infrastruktúra fejlesztéssel, közszolgáltatásokhoz szükséges ivóvíz, szennyvíz, utak, járdák, belvízelvezetés kiépítésével.
- Mezőgazdasági, ipari, turisztikai és közszolgáltatási ingatlanfejlesztések.

TER5: Külterületek, majorok

A külterületek és a majorok főbb fejlesztési céljai:

- A város kiterjedt külterületi úthálózattal rendelkezik, amely jelentős részét a Ménesbirtok Zrt. kezeli. A külterületen lakó lakosság életkörülményeit ezen állami, önkormányzati, ménesbirtoki utak felújítása és a mezőgazdasági gépek használta utáni rendszeres karbantartása nagyban javítaná.
- Az 50 fő alatti népességű külterületi lakóhelyek esetében pályázati és műszaki tanácsadással, közvetítéssel és a hátrányos helyzetű lakosok önerejének részletekben visszatérítendő támogatásával biztosítható tanyafejlesztési program keretében a vízellátás és szennyvízellátás.
- Az 50 fő feletti népességű külterületi lakóhelyek esetében ivóvízminőség javító és szennyvízelvezetés kiépítést támogató források lehetnek elérhetőek.
- A funkció nélküli műemlék épületek pusztulásának megállítása, funkcióval történő megtöltésük (pl.: gazdasági, turisztikai).

H1: Társadalmi esélyegyenlőség, társadalmi integráció támogatása

A stratégia részét képező projektek tervezésének és végrehajtásának valamennyi releváns szintjén elő kell segíteni a nők és férfiak közti egyenlőség érvényesülését, valamint a nemek, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékossgon, koron vagy szexuális irányultságon alapuló bármilyen megkülönböztetés megakadályozását. A megkülönböztetés tilalmának elve a végrehajtás minden szakaszában betartásra kell kerüln. A projekt tervezés és a végrehajtás valamennyi szintjén kiemelt figyelemmel kell lenni a fogyatékkal élő emberek hozzáférhetőségének kritériumára. A sajátos helyi adottságok (pl. a majorokban lakó hátrányos helyzetű lakosság aránya) figyelembevételével lehetőséget kell biztosítani a programvégrehajtás során érvényesíteni kívánt esélyegyenlőségi területek kijelölésére és prioritizálására, amelyek hozzájárulnak az esélyegyenlőségi célok eléréséhez. A korábbi gyakorlat szerint ilyenek lehetnek:

- családbarát munkahelyi körülmények megteremtése, erősítése,
- a nemek közötti egyenlőség erősítése,
- az akadálymentesítés előrehaladása,
- fogyatékos személyek életminőségének és munkaerő piaci esélyeinek javítása,
- a majorokban lakó és az alacsony iskolai végzettségű hátrányos helyzetű emberek életminőségének és munkaerő piaci esélyeinek javítása,
- más hátrányos helyzetű csoportok (pályakezdő, tartósan munkanélküli) munkaerő-piaci és társadalmi esélyeinek javítása, mentorprogram stb.

A majorokban lakó hátrányos helyzetű lakosság közszolgáltatásokhoz jutásának, esélyegyenlőségének kulcseleme a három tanyagondnoki szolgálat. A tanyagondnokok a jogszabályban előírt feladatokon túl többlétszolgáltatásokat is biztosítanak a külterületi lakosság számára, amely komplex szolgáltatás együttes hozzájárul a lakhatásból eredő hátrányok csökkentéséhez. A három tanyagondnoki szolgálat megőrzése és fejlesztése kulcsfontosságú a külterületi hátrányos helyzetű lakosság esélyegyenlőségének fenntartása és társadalmi integrációja szempontjából.

H2: Klímátudatosság, energiahatékonyság és fenntarthatóság elvének figyelembevétele valamennyi fejlesztésben

A fejlesztések megvalósítása során kiemelt figyelmet kell fordítani a fenntarthatóságra mind környezetvédelmi, mind tájképi, városképi, mind gazdasági szempontból. A nem műemlékvédett és nem helyivédett épületeknél, építményeknél fontos, hogy alacsony karbantartás igényű anyagokat, berendezéseket alkalmazzanak (pl.: műanyag nyílászáró, nincs napfénynek kitett falfelület). A műemlék vagy helyi védett épület fejlesztésénél az eredeti állapot közeli helyreállítás és az eredeti szerkezetek, anyagok minél nagyobb részének a megőrzése a kiemelt cél. A nyomvonalas létesítményeknél tartós, fenntartható műszaki megoldásokat javasolt alkalmazni. Például megfelelően méretezett rétegrend, túl meredek részeknél tartós műszaki stabilizálás, átemelő létesítménynél tartalékszivattyú. A balesetmegelőzés is fenntarthatósági szempont, például a veszélyes csomópontoknál balesetvédelmi megoldásokkal lehet csökkenteni a balesetveszélyt. Zöld infrastruktúra esetén a tájba, telepítési helyszínhez illeszkedő, a klímaváltozásnak ellenálló növénytakasítás telepítése javasolt.

Környezetvédelmi szempontú cél, hogy minél nagyobb arányban elterjedjen a megújuló energia alkalmazása. A fejlesztések során ösztönözni kell a szürkevíz, esővíz hasznosítását, segítve a vízvisszatartást. Előnyben kell részesíteni a hulladékhasznosításból származó anyagokat mind az építés, mind a működtetés során. Fontos cél az alacsony hulladékképződés, a hulladékból származó energiatermelés támogatása, a hulladékcsökkentés, amely rendezvények esetén is értelmezhető,

például rendezvényeken egyszer használatos eszközök mennyiségének csökkentése. Cél az azbesztmentesítés, ha van azbeszt a fejlesztéssel érintett épület anyagában. A szennyvíz-technológiai és csapadékvíz-gazdálkodási fejlesztések között a fenntartható fejlődés környezeti követelményeinek megfelelő iszapkezelés is kiemelendő. Az iparfejlesztésnél célszerű a beruházókat védőerdő telepítésére és az üzemi zöldterületen a minél nagyobb CO₂ lekötést biztosító növényzet megőrzésére, telepítésére ösztönözni. A környezetkímélő mobilitást szolgálhatják az elektromos, vagy hidrogén autó- és kerékpártöltők telepítései. A fejlesztéssel létrejött létesítmények hosszú távú üzemeltetése során keletkező zöld hulladék hasznosításának a biztosítása és a környezetvédelmi, egészséges életmódra vonatkozó szemléletformálás is fontos célok.

H3: Digitális és okos technológiák elterjedésének elősegítése, támogatása

A digitális és okos technológiák minden ágazatot érintenek, alapvetően a versenyképességet meghatározó tényező ezen technológiák időben történő bevezetése. Az iparban, mezőgazdaságban a termelékenység tudják fokozni és részben a szakképzett munkaerőt kiváltani. A turizmusban is jelentős szerepe van a digitális és okos technológiáknak, amelyekkel csökkenthető az új fejlesztések szakemberigénye. A kiskereskedelem és a szolgáltatás szektorban is egyre nagyobb teret nyernek ezek a technológiák, amelyek a helyi kiskereskedések és szolgáltatók egy részének megnyithatják a digitális térben működő hazai és nemzetközi piacokat. A lakosság számára számos árut kiszállítással elérhetővé tesznek ezen megoldások, így a régióközpontokban elérhető boltok áruai miatt sem kell utazniuk. A közszolgáltatások terén is jelentős kényelmi szolgáltatásokat, új funkciókat teremtenek ezen technológiák. További fontos szerepük, hogy a hálózatosodást minden gazdasági ágazatban meg tudják teremteni, amely együttműködések révén nőhet a résztvevők versenyképessége. Számos okos város megoldás térítésmentesen, vagy kis ráfordítással elérhető az okos város központi platformszolgáltatás létrehozásáról és működtetéséről szóló 252/2018. (XII. 17.) Korm. rendelet szabályai keretében. Ezen megoldások köre folyamatosan bővül.

1.2.2. A városi és városrészi szintű célok kapcsolata, összefüggések bemutatása

A városi szintű tematikus célok a város átfogó céljával, a stratégiai céljaival és az egyes ágazati célokkal összhangban vannak. Ezen tematikus célok általánosak, nem köthetők egyetlen városrészhez sem. A városi területi célok a város stratégiai céljaival összhangban vannak, azonban azok egy-egy városrész speciális helyzetéből adódó problémára adnak választ.

A fent vázolt célrendszer koherenciáját egyértelműen biztosítja, hogy a benne foglalt célok gyakorlatilag egy vezérfonalra épülnek fel. Az ITS-ben meghatározott minden tematikus és városrészi cél megvalósulása végső soron Mezőhegyes gazdaságának fejlődését, az életkörülmények javulását szolgálja, maximálisan figyelembe véve a város adottságait, és eddigi fejlődési irányát és a lehetőségeit. A célok elérését szolgáló fejlesztések részben funkcióerősítő fejlesztések lesznek, részben a turizmus alapjait megeremtő fejlesztések. Városi szintű funkcióvesztés nem történik, a középtávú program nem befolyásolja a funkciók történetileg kialakult, elfogadott és alapvetően megfelelő rendszerét, zárványok nem keletkeznek: az elégtelen gazdasági (turisztikai, szolgáltatási, foglalkoztatási) funkciók kiemelt fejlesztése mellett elsősorban a lakókörnyezeti és természeti környezeti minőség javul.

5 A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS, mint operatív jellegű stratégia, tartalmazza azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat (projekteket, illetve programokat), amelyek a célok eléréséhez szükségesek. A projektek nemcsak beruházási típusúak lehetnek, hanem például foglalkoztatási, képzési, szemléletformáló, közösségfejlesztő, társadalmi felzárkóztatást célzó jellegűek is.

Az ITS az alábbi projekt-típusokat különbözteti meg:

Akcióterületi projektek

Akcióterületi projektnak tekinthetők a térben és időben koncentrált, egymással összehangolt beavatkozásokból álló projektek. A térben való koncentráltság azt jelenti, hogy a beavatkozások egy jól meghatározható határvonallal körülvett területen belül történnek. Az időben való koncentráltság pedig azt jelenti, hogy az akcióterületen belüli beavatkozások szintén egy jól meghatározott, de záros határidőn belül - legfeljebb néhány év alatt, jelenleg a 2021-2027-es uniós cikluson belül – megtörténnek. Az akcióterületen végbemenő fejlesztések:

- egymással szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más,
- projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését,
- az akcióterület számára megfogalmazott cél érdekében kerülnek megvalósításra,
- volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen.

Akcióterületen kívüli önálló projektek, kulcsprojektek

Nem minden – a város területén megvalósuló - projekt tekinthető akcióterületi projektnak, mert vagy időben, vagy térben nem koncentráltak, vagy a beavatkozás jellege nem komplex. Térben nem koncentrált projekt például egy olyan program megvalósítása, amely a város különböző pontjain jelent pontszerű beavatkozásokat. Időben nem koncentrált az a projekt, amelynek megvalósítása csak hosszabb idő alatt lehetséges. Végül nem komplex jellegű az a projekt, amely egyetlen, pontszerű beavatkozást jelent. Jellemző akcióterületen kívüli projektek:

- önálló épületek, építmények felújítása, korszerűsítése, energetikai fejlesztése,
- közterület- és környezetrendezés a város egy-egy pontján,
- új, önálló létesítmény elhelyezése a városszövetben,
- hosszabb idő alatt (nem akciószerűen) megvalósítható fejlesztések (meglévő lakóterületek átépülése, ipari területek funkcióváltása, stb.)

Azokat a tervbe vett fejlesztéseket nevezzük kulcsprojekteknek, melyek alapvető feltételét képezik valamely (akár több) középtávú városi cél elérésének. Tehát, ha a projekt nem valósul meg, valamelyik cél nem, vagy csak kismértékben érhető el.

Hálózatos projektek

Hálózatos projektnak az egymással összehangolt, térben kapcsolódó beruházási és nem beruházási jellegű projekteket nevezzük. A térben való kapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos projekt kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is. A hálózatos projekt:

- több, egymáshoz kapcsolódó, akár azonos jellegű projektelemekből áll,
- a város egészére vagy annak egy részére – például több akcióterületre – terjed ki,
- a projektelemek egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

Soft projektek

Soft projektnak a célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű tevékenységeket nevezzük. Ide tartozhat:

- szabályozási tevékenység
- városmarketing célú tevékenység
- magánbefektetők bevonását, partnerség ösztönzését szolgáló tevékenységek
- vállalkozásfejlesztési, munkahelyteremtési programok
- szemléletformáló tevékenységek
- helyi kedvezmények biztosítása (építésügyi stb.)

5.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és a lehatárolás indoklásával

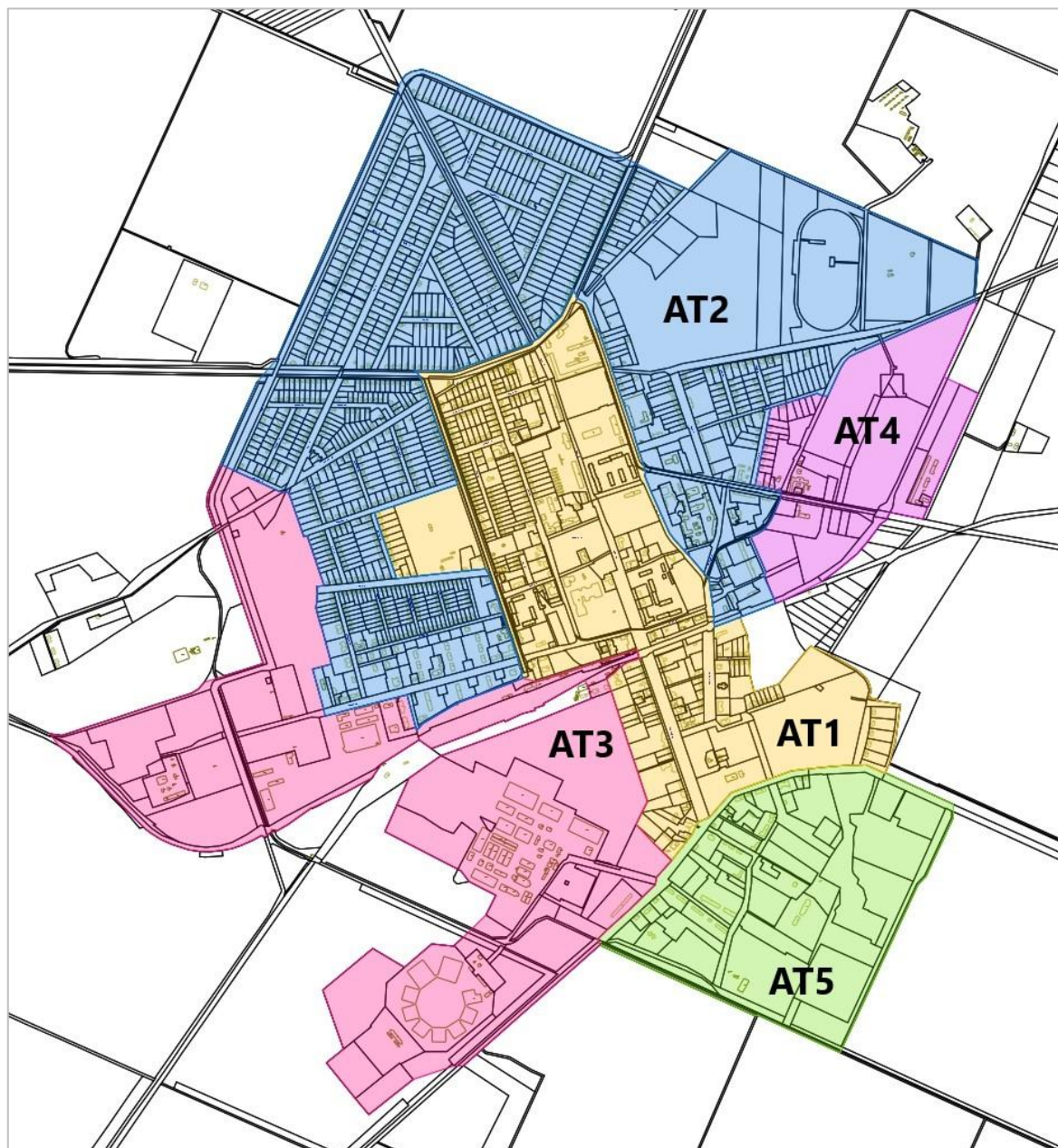
Az ITS időszakára (5-7év) a következő akcióterületeket határoltuk le (Az akcióterületek részletes bemutatására az 5.2. „Az egyes akcióterületeken megvalósításra kerülő fejlesztések bemutatása” fejezetben kerül sor.):

- AT1 Városközpont
- AT2 Lakóterületek
- AT3 Nyugati gazdasági terület
- AT4 Keleti gazdasági terület
- AT5 Ómezőhegyes
- AT6 Kültérületek, majorok

(A felsoroltakon felül a fenti területek közül többet részben átfedő anti-szegregációs akcióterületet is jelöltünk ki.)

1. ábra Áttekintő térkép külterülettel együtt
(forrás: saját szerkesztés)

MEZŐHEGYES ITS 2021-2030
AKCIÓTERÜLETEK

2. ábra Áttekintő térkép belterület és Ómezőhegyes külterület
(forrás: saját szerkesztés)

5.2 Az egyes akcióterületeken a megvalósításra kerülő fejlesztések összefoglaló jellegű bemutatása, a fejlesztések ütemezése

AT1. Városközpont

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes településközpontjában helyezkedik el
	Az akcióterület határa: Kinizsi tér - Kozma F. utca - István király utca - Vörösmarty utca - Kölcsey utca - Kórház utca - Szegfű utca - Templom utca - Szent György tér - Petőfi sétány - Kis utca - Hild János utca (Posta utcától keletre eső szakasza) - Posta utca (páratlan oldal és 16-18. szám) - Kossuth Lajos utca (kivéve a Battonyai utca felé vezető elágazás) - Petőfi Sándor utca (páratlan oldal) - Tavasz utca 1/A, 1, 3, 5. számok - II. József körút (4 házszám: 43, 45, 47, 49)
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER1

A terület rövid bemutatása

A Városcsopontot lakófunkciója mellett az intézmények és kereskedelmi egységek vegyes képe jellemzi. Ugyanakkor itt található a belterületi védett, értéket hordozó épített környezet többsége is. A városcsopontban található az intézmények többsége, a beépítettség itt a legváltozatosabb: a panelépületektől, a műemlékekben működő intézményekig a sokszínűség dominál. A városcsopontban keresztül vezetnek a települést érintő turistaútvonalak, melyek közül a legjelentősebb a Tótkomlós felől érkező és Árokospuszta, Külsőperreg irányba induló útvonal, mely a belterületről kezdve a külterületi majorok felé halad. Az útvonal érinti a város épített értékeit. A városcsopontban található a legnagyobb kiterjedésű zöldfelületek. Ez nagymértékben befolyásolja a lakók komfortérzetét.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT1.1	Csapadék- és belvízvédelmi fejlesztések Mezőhegyesen	TOP-2.1.3-16-BS1-2020-00040 Csapadék- és belvízvédelmi fejlesztések Mezőhegyesen (belvárosi zárt csapadékvíz hálózat rekonstrukciója)	450 000 000	2022	Kivitelezés folyamatban van.
AT1.2	Polgármesteri Hivatal részleges földmirekonstrukciója	MFP-ÖTIK/2022/1 Polgármesteri Hivatal részleges földmirekonstrukciója	52 576 097	2022	Kivitelezés folyamatban van.
AT1.3	"Mezőhegyes kollégiumi tállókonyha és étkező felújítás"	"Mezőhegyes kollégiumi tállókonyha és étkező felújítás" TOP-PLUSZ-3.3.2-21-BS1-2022	99 720 778	2022-2025	Vázlatrakerek készültek
AT1.4	Molnár C. Pál ltp. Járda felújítás	BMÖFT/6-8/2021 Molnár C. Pál ltp. Járda felújítás	21 772 523	2022	Kivitelezés folyamatban van.
AT1.5	Centrál Étterem fejlesztése	A városháza épületében lévő étterem fejlesztése	150 000 000	2024-2026	Projektötlet
AT1.6	Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium fejlesztése	Kollégium, városi tornacsarnok, városi uszoda fejlesztés, szakiskola fejlesztés befejezése	n.a.	2022-2023	A kivitelezés elkezdődött
AT1.7	Nónius Hotel fejlesztése	A városcsoponti Ménesbirtoki központban a Nónius Hotel rekonstrukciója és több épület szállás célú hasznosítása	n.a.	2020-2026	Kivitelezés folyamatban van.

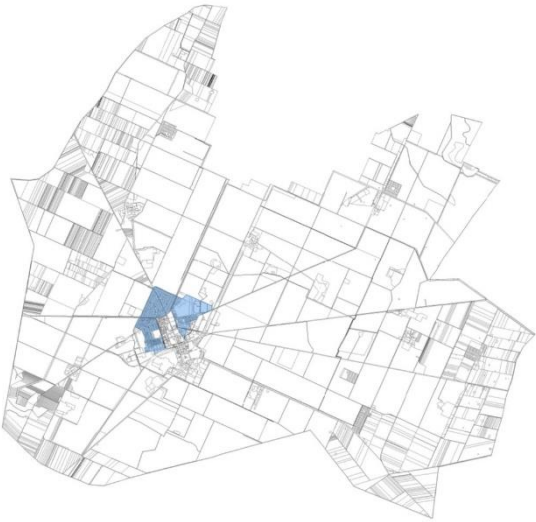
AT1.8	Versenyistálló, lovarda, rendezvénytér fejlesztés	A városközponti Ménesbirtoki központban található épületek rekonstrukciója révén versenyistállók, fedett lovarda és rendezvénytér kialakítása.	n.a.	2022-2026	Kivitelezés hamarosan kezdődik
AT1.9	Aktív turisztikai központ létrehozása	A lovas, kerékpáros, gyalogos tursiták speciális igényeinek megfelelő szolgáltatások kialakítása.	n.a.	2022-2030	Projektötlet
AT1.10	Molnár C. Pál lakótelep energetikai felújítási program	Társasházak energetikai korszerűsítése.	3 120 000 000	2024-2030	Projektötlet
AT1.11	Zala György lakótelep energetikai felújítási program	Társasházak energetikai korszerűsítése.	3 315 000 000	2024-2030	Projektötlet
AT1.12	Gluzek Gyula lakótelep energetikai felújítási program	Társasházak energetikai korszerűsítése.	2 200 000 000	2024-2030	Projektötlet
AT1.13	Mezőhegyesi József Attila Általános Iskola és Kollégium, Mezőhegyes Város Önkormányzat József Attila Általános Művelődési Központ fejlesztése több ütemben	Általános iskola, színházterem, könyvtár, sportcsarnok fejlesztés folytatása, a teljes épület felújítása, a központ körüli tér fejlesztésének folytatása	3 493 198 500	2023-2030	Projektötlet
AT1.14	Békés Megyei Központi Kórház Mezőhegyesi telephely fejlesztése	A telephely energetikai fejlesztése, belső felújítása, eszközbeszerzés	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT1.15	Önkormányzati szálláshely fejlesztés I. ütem	Üres épületekben kereskedelmi szálláshely szolgáltatás kialakítása	500 000 000	2023-2026	Projektötlet
AT1.16	Önkormányzati szálláshely fejlesztés II. ütem	Üres épületekben kereskedelmi szálláshely szolgáltatás kialakítása	n.a.	2024-2030	Projektötlet
AT1.17	Gyógyszálló és gyógyfürdő építése	2 db 60 lakóegységes szárnyal rendelkező gyógyszálloda és gyógyfürdő építése	15 919 500 000	2024-2030	Projektötlet
AT1.18	A volt DÉMÁSZ épületeinek funkcióval való megtöltése	A volt DÉMÁSZ épületeinek funkcióval való megtöltése, pl: szolgálati lakások, munkásszálló	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT1.19	Víz tisztító energetikai fejlesztése	Víz tisztító energetikai fejlesztése	80 000 000	2023-2030	Projektötlet

AT1.20	Sporttelep fejlesztése	Városi Sporttelep többcélú fejlesztése	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT1.21	Városüzemeltetési központ létrehozása	A városüzemeltetési feladatok összevonása egyetlen telephelyre	500 000 000	2023-2030	Projektötlet
AT1.22.	Egyházi ingatlanok felújítása	Egyházi tulajdonú, üzemeltetésű, fenntartású ingatlanok fejlesztése	n.a.	2025-2030	Projektötlet
AT1.23	Gluzek Gyula lakótelep közösségi környezet fejlesztése	A lakótelepi közlekedési és zöldterületi környezet fejlesztése	26 300 000 Ft	2023-2027	Projektötlet
AT1.24	Zala György lakótelep közösségi környezet fejlesztése	A lakótelepi közlekedési és zöldterületi környezet fejlesztése	80 000 000 Ft	2023-2027	Projektötlet
AT1.25	A volt nagy iskolában működő helytörténeti kiállítás felújítása	A volt nagy iskola (Szent György tér 3. hrsz: 708/2) jelenleg helytörténeti kiállítás felújítása	1 000 000 000 Ft	2023-2027	Projektötlet
AT1.26	A műemlék központi magtár felújítása	A műemlék központi magtár felújítása (hrsz: 677/1) Ménesbirtok kezelésében	1 000 000 000 Ft	2023-2027	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT1.1	Csapadék- és belvízvédelmi fejlesztések Mezöhegyesen	A megvédendő területen betervezésre került gravitációs zárt bel- és csapadékvíz elvezető csatorna főág építése 848 m hosszban, lakótelepi gyűjtő hálózat építése 1630 méter hosszban, nyomott csatorna építése 312 méter hosszban. Ehhez kapcsolódik 1 db átemelő építése, egy 601 m ² -es szikkasztó mező kialakítása, valamint a fejlesztés által közvetlenül érintett közúthálózati sávnak az eredeti pályaszerkezettel egyező módon történő helyreállítása 1814 m hosszban. A tervezett csapadékvíz elvezetés a város központi részének víztelenítését biztosítja. A sűrűn lakott területek a Gluzek lakótelep, Zala lakótelep, valamint a Molnár lakótelep környezete jelenleg zárt csatornákkal rendelkezik. A végső befogadó, azaz a Béka-tó előtt a nyomóvezetéken érkező csapadékvizek fogadására alkalmas csillapító, energiatörő műtárgy építése szükséges. A végátemelőig 312m nyomóvezeték építése szükséges a közművek és a megközelíthetőség miatt. A végátemelő a Kossuth utca – Kozma F. utca környezetében, a burkolt utak által határolt zöld területen kerül kiépítésre.
AT1.2	Polgármesteri Hivatal részleges földemrekonstrukciója	A városháza épület elkorhadt földemgerendáit szükséges kiváltani az északnyugati részen.

AT1.3	"Mezőhegyes kollégiumi találókonyha és étkező felújítás"	100 fős étkezőt alakítanak ki és a melegítőkonyhát fejlesztik.
AT1.4	Molnár C. Pál ltp. Járdafelújítás	A városközponti lakótelep töredezett járdaszakaszait egységes, az akadálymentes közlekedést is szolgáló járdára cserélik.
AT1.5	Centrál Étterem fejlesztése	A gyermekétkeztetés kiköltözésével turistákat is kiszolgáló étteremmé alakítják.
AT1.6	Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium fejlesztése	A szakiskola egy nyári időszakban szálláshelyként is hasznosítható kollégium épülettel, egy mindennapi testedzést lehetővé tevő tornacsarnokkal és egy uszodával bővül. A 120 férőhelyes kollégium épület a meglévő épület átépítésével és bővítésével jön létre, a másik két létesítmény zöldmezős beruházás, amely illeszkedik a műemléki környezetbe. Továbbá befejeződik a szakiskola tanári épület és tanműhelyeinek fejlesztése. Továbbá az iskola és környékének tájépítészeti fejlesztése.
AT1.7	Nónius Hotel fejlesztése	A városközponti Ménésbirtoki központban a Nónius Hotel rekonstrukciója valósul meg teljes átépítéssel, más épületek szálláshely funkcióval megtöltése.
AT1.8	Versenyistálló, lovarda, rendezvénytér fejlesztés	A városközponti Ménésbirtoki központban található épületek rekonstrukciója révén versenyistállók, fedett lovarda és rendezvénytér kialakítása.
AT1.9	Aktív turisztikai központ létrehozása	A lovas, kerékpáros, gyalogos tursiták speciális igényeinek megfelelő szolgáltatások kialakítás. Például: jármódváltási lehetőségek, öltözők, mosdók, zuhanyzók, baba-mama szoba, csomagmegőrzés, kerékpármegőrzés, kerékpárszervizpont ,kiszálló szerviz szolgáltatás szervezése, túravezetés, túrainformációk, speciális felszerelések árusítása.
AT1.10	Molnár C. Pál lakótelep energetikai felújítási program	Homlokzat, lábazat, földem hőszigetelés, nyílászáró csere, ál-magastető építése. Távhő fűtés-hűtés megvalósulása esetén lakásokban hőközlő-hűtő rendszer kiépítése.
AT1.11	Zala György lakótelep energetikai felújítási program	Homlokzat, lábazat, földem hőszigetelés, nyílászáró csere, ál-magastető építése. Távhő fűtés-hűtés megvalósulása esetén lakásokban hőközlő-hűtő rendszer kiépítése.
AT1.12	Gluzek Gyula lakótelep energetikai felújítási program	Homlokzat, lábazat, földem hőszigetelés, nyílászáró csere, ál-magastető építése. Távhő fűtés-hűtés megvalósulása esetén lakásokban hőközlő-hűtő rendszer kiépítése.
AT1.13	Mezőhegyesi József Attila Általános Iskola és Kollégium, Mezőhegyes Város Önkormányzat József Attila Általános Művelődési Központ fejlesztése több ütemben	Az épület felújításának folytatása, teljes lábazat, homlokzat és földem hőszigetelés, nyílászáró csere, gépészeti, elektromos korszerűsítés, belső felújítás, színpadtechnika, világítástechnika, hangtechnika felújítása, mozitechnika telepítése. Sportcsarnok sporttér felújítása. Könyvtár és iskolai terek felújítása. Az épület akadálymentesítése.
AT1.14	Békés Megyei Központi Kórház Mezőhegyesi telephely fejlesztése	A telephely energetikai fejlesztése, belső felújítása, eszközbeszerzés
AT1.15	Önkormányzati szálláshely fejlesztés I. ütem	I: ütemben önkormányzati épületben (861/1 hrsz.) apartman szállások kialakítása (Üdülőháztelep) 15-20 férőhellyel.

AT1.16	Önkormányzati szálláshely fejlesztés II. ütem	További apartmanok kialakítása kereskedelmi szálláshelyszolgáltatás céljára,
AT1.17	Gyógyszálló és gyógyfürdő építése	Elválasztott rendszerű felnőtt és családos résszel rendelkező 120 lakóegységes szálloda, egy főzőkonyhára felfűzött két szállodai étterem és fürdő önkiszolgáló étterem. A szálloda kiszolgálására és 200-250 fő öltözővel külső vendégek részére gyógyfürdő, elválasztott felnőtt és családos terekkel, szaunavilággal, gyermekfoglalkoztatókkal.
AT1.18	A volt DÉMÁSZ épületeinek funkcióval való megtöltése	Az épületben jelenleg átmenetileg a középiskolai kollégium működik, amely ideiglenes használat miatt részleges korszerűsítésen esett át. Munkásszállásnak, szolgálati lakások kialakítására is alkalmas lehet.
AT1.19	Víz tisztító energetikai fejlesztése	A tisztító épület hőszigetelése, nyílászáró cseréje, napelemes energiatárolós rendszer telepítése
AT1.20	Sporttelep fejlesztése	A meglévő sporttelep labdarugó infrastruktúrájának fejlesztése, parkoló kapacitás fejlesztése, továbbá az ingatlan többcélú fejlesztése, hogy az minél több sportág számára váljon alkalmassá
AT1.21	Városüzemeltetési központ létrehozása	A városüzemeltetési feladatok összevonása egyetlen telephelyre a jelenlegi helyszínekről.
AT1.22.	Egyházi ingatlanok felújítása	A településen működő egyházak által fenntartott templomok, közösségi terek, irodák, szolgálati lakások felújítása, energiahatékonyságának növelése
AT1.23	Gluzek Gyula lakótelep közösségi környezet fejlesztése	A lakótelep zöld felületeinek, autós és gyalogos burkolt felületeinek, utcabútorainak fejlesztése.
AT1.24	Zala György lakótelep közösségi környezet fejlesztése	A lakótelep zöld felületeinek, autós és gyalogos burkolt felületeinek, utcabútorainak fejlesztése.
AT1.25	A volt nagy iskolában működő helytörténeti kiállítás felújítása	A volt nagy iskola (Szent György tér 3. hrsz: 708/2) épület teljeskörű, energetikai szempontokat is figyelembe vevő felújítása és a helytörténeti kiállítás interpretációs eszközeinek fejlesztése, akadálymentesítési, családbarát, digitális szempontok szerint.
AT1.26	A műemlék központi magtár felújítása	A műemlék központi magtár felújítása (hrsz: 677/1) örökségvédelmi tervek alapján.

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes észak-nyugati és észak-keleti részén helyezkedik el.
	Az akcióterület határa: Rózsa utca - Ady Endre utca - Komlósi út - József Attila utca - Dimitrov utca - Tóth István utca - Rákóczi utca - Bem utca - Mátyás király utca - Ruisz Gyula utca - Jókai utca - Akácfa utca - Vadrózsa utca - Hársfa utca - Pacsirta utca - Orgona utca (páros oldal) - Táncsics utca - Battonyai út (páratlan oldal a 9. számmal, páros oldal 14. számmal bezárólag) - Kossuth Lajos utca Battonyai utca felé vezető elágazásától nyugatra eső épülettömbtömb - II. József körút (kivéve 4 db házszámot: 43, 45, 47, 49) - Árpád utca - Alkotmány utca - Váczi Mihály utca - Lehár Ferenc utca - Vasút utca - Deák Ferenc utca - Zrínyi M. utca - Dózsa György utca - Petőfi Sándor utca (páros oldal) - Gárdonyi Géza utca - Tavasz utca (kivéve 1/A, 1, 3, 5. számok) - Csokonai Mihály utca - Széchenyi utca - Móricz Zsigmond utca - Radnóti utca - Munkácsy utca - Hild János utca (Posta utcától nyugatra eső szakasza) - Piac tér - Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. – temető - Battonyai út 11-13, 15. számok - Kossuth Lajos utca Battonyai út felé vezető elágazásától keletre eső épülettömb
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER2

A terület rövid bemutatása

A város lakóterületei egyértelműen elsősorban a lakófunkciót szolgálják. Nem találhatunk a központi területekhez viszonyítva intézményi és gazdasági zónákat, csak elvétve található egy-egy szolgáltató épület, intézményi vagy gazdasági terület. Ezek a lakófunkciót nem befolyásolják. A lakóterületek beépítése általában oldalhatáron, vagy szabadon álló kertes családi házak, de találhatunk ikerházakat is. A házak többsége földszintes, csak az újabb lakóházak rendelkeznek tetőtérbeépítéssel vagy emelettel. A területen gyakoriak a melléképülettel és háztáji, kiskerttel rendelkező családi házak. A lakóterületen három helyi védettséget élvező épület is található. A város lakóterületei nagyszámú, telken belüli zöldfelülettel rendelkeznek. A közlekedés célú közterületek is - zöldfelület ellátottság szempontjából - jó állapotúak. A zöld sávokat a lakosok többsége gondozza, ingatlanjuk előtt. Gyalogos közlekedés szempontjából a járdák az utcák többségében megtalálhatók, állapotuk optimális. A kerékpáros forgalom jelentős a városban, viszont kerékpárút még csak egy került kiépítésre, továbbá a parkolás igényei is kielégítettek.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT2)

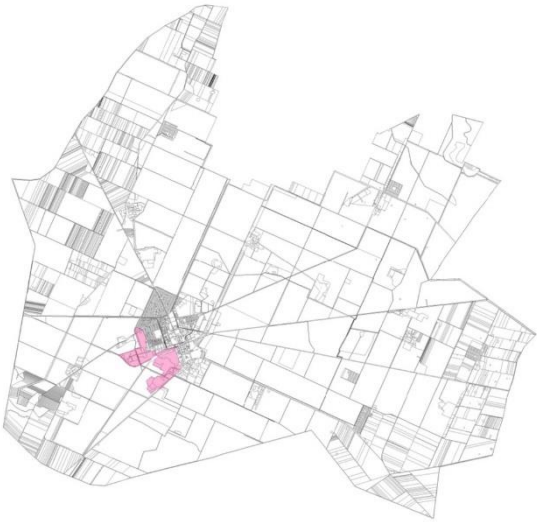
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT2.1	"Mezőhegyes Csokonai u. 1. szám alatti bölcsődefelújítás"	TOP-PLUSZ-2.1.1-21-BS1-2022-00032 "Mezőhegyes Csokonai u. 1. szám alatti bölcsődefelújítás"	111 000 000	2022-2024	Közbeszerzés előtt áll a projekt. (Kiviteli tervek elkészültek.)
AT2.2	"Mezőhegyes, Ruisz Gyula u. 4. szám alatti óvodafejlesztés"	TOP-PLUSZ-3.3.1-21-BS1-2022-00017 "Mezőhegyes, Ruisz Gyula u. 4. szám alatti óvodafejlesztés"	125 000 000	2022-2024	Közbeszerzés előtt áll a projekt. (Kiviteli tervek elkészültek.)
AT2.3	Tavaszi utcai járdafelújítás	MFP-BJA/2022 Tavasz utcai járdafelújítás	10 000 000	2022	Beszerzés alatt.
AT2.4	Urnafal és környezetének kialakítása	MFP-ÖTIF/2022 Urnafal és környezetének kialakítása	10 956 555	2022	Beszerzés alatt.
AT2.5	Temető fejlesztések több ütemben	Temető terület és ravatalozó rekonstrukciója több ütemben	150 000 000	2024-2030	Projektötlet
AT2.6	Lovaspálya fejlesztése	Lovaslelátó, pályafelújítás nemzetközi versenyeknek történő megfeleltetés	n.a.	2022-2027	Projektötlet
AT2.7	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése	"Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat	195 530 000	2022-2024	Benyújtva, elbírálás alatt.

		építése TOP-PLUSZ-1.2.3-21-BS1-2022			
AT2.8	Belvízelvezető rendszer rekonstrukciója I. ütem, víztározók, szikkasztók kialakításával	A lakóterületek belvízelvezető rendszer rekonstrukciójának I. üteme, átereszek kiépítésével, szikkasztók, víztározók építésével.	500 000 000	2023-2030	Projektötlet
AT2.9	Tartalék lakóövezet előközművesítése I. ütem	Út, belvízelvezető árok, ivóvíz, szennyvíz rendszer, közvilágítás kiépítése, telekalakítások.	576 072 000	2023-2030	Projektötlet
AT2.10	Versenyistálló, lovarda, rendezvényter fejlesztés	A városközponti Ménesbirtoki központban található épületek rekonstrukciója révén versenyistállók, fedett lovarda és rendezvényter kialakítása.	n.a.	2022-2026	Kivitelezés hamarosan kezdődik

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT2.1	"Mezőhegyes Csokonai u. 1. szám alatti bölcsődefelújítás"	Csokonai M. u. 1. hrsz.: 129 hrsz. Az épület állapotát valamint a pályázati forrásokat figyelembe véve a következő prioritási sorrendet került felállítása a beruházás egyes megvalósítási elemei tekintetében: 1. teljes homlokzati hőszigetelése, 2. az eredeti homlokzati nyílászárók cseréje, 3. az eredeti lapostető hőszigetelése, 4. fénycsatornák beépítése, 5. az akadálymentesítés az eddig kimaradt területekre, 6. a teljes épület fűtését biztosító hőtermelő berendezés cseréje, 7. az eddig kimaradt területen a radiátorok és szerelvények cseréje, 8. a megfelelő mesterséges szellőzés kialakítása, 9. a teljes világítási rendszer korszerűsítése, 10. napelemes rendszer kiépítése, 11. a pince vízszigetelése, megszüntetett szellőzésének helyreállítása
AT2.2	"Mezőhegyes, Ruisz Gyula u. 4. szám alatti óvodafejlesztés"	50 férőhelyes óvoda férőhely növeléssel nem járó bővítése többfunkciós térrel, szertárakkal. Hőszigetelés, napelem telepítés, tálaló/melegítő konyha korszerűsítése. A bővítés eredményeként a feladatellátáshoz szükséges technikai terek kialakítása is történik, például három szertárhelyiség segítségével a fekvőhelyek tárolása. a beruházás része a projektarányos akadálymentesítés, amely az óvoda akadálymentes megközelítésének biztosítását, valamint akadálymentes mosdó kialakítását foglalja magában. Az épület homlokzati hőszigetelése mellett napelemes rendszer telepítése történik. A tálaló/melegítő konyha korszerűsítése történik meg.
AT2.3	Tavaszi utcai járdafelújítás	A Tavasz utca töredezett járdaszakaszait egységes, az akadálymentes közlekedést is szolgáló járdára cserélik.

AT2.4	Urnafal és környezetének kialakítása	Jelentős igény mutatkozik urnafal iránt, amelyet a temető infrastruktúrája jelenleg nem tud biztosítani. Egy új urnafal építésével a lakossági igény középtávon biztosított lesz.
AT2.5	Temető fejlesztések több ütemben	Temető terület és ravatalozó rekonstrukciója több ütemben
AT2.6	Lovaspálya fejlesztése	Lovaslelátó, pályafelújítás nemzetközi versenyeknek történő megfeleltetés. A szükséges infrastruktúra kiépítése: lovak ellátása, fogadása, indítása, látogatói terek fejlesztése, parkolók kialakítása, egységes tájékoztatási rendszer kialakítása,
AT2.7	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése	Ruisz Gyula u., Orgona u., Pacsirta, Vadrózsa, Akácfa u. teljes hosszban, Orgona és Vadrózsa gyűjtőút fejlesztése.
AT2.8	Belvízelvezető rendszer rekonstrukciója I. ütem, víztározók, szikkasztók kialakításával	A lakóterületek belvízelvezető rendszer rekonstrukciójának I. üteme, átereszek kiépítésével, szikkasztók, víztározók építésével. A gyűjtőhálózati nyomvonalak és a tározók kiépítése javasolt az I. ütemben. Törekedni kell a minimális ároklefedésre a víztartókéesség érdekében. A projekt keretében a kapubejárók rekonstrukciója is szükséges.
AT2.9	Tartalék lakóövezet előkészítéssel I. ütem	Út, belvízelvezető árok, ivóvíz, szennyvíz rendszer, közvilágítás kiépítése, telekalakítások.
AT2.10	Versenyistálló, lovarda, rendezvényter fejlesztés	A városközponti Ménesbirtoki központban található épületek rekonstrukciója révén versenyistállók, fedett lovarda és rendezvényter kialakítása.

AT3. Nyugati gazdasági terület

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes nyugati, dél-nyugati részén helyezkedik el.
	Az akcióterület határa: Lehár Ferenc utca – Zrínyi Miklós utca (páros oldal) – Csokonai Mihály utca (páros oldal) – Hild János utca (páros oldal) – Petőfi sétány – Kozma Ferenc utca (páros oldal) és a vasútvonal által határolt területtől nyugatra eső településrész
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER3

A terület rövid bemutatása

Mezőhegyes jelentős méretű gazdasági területekkel rendelkezik. A belterület délnyugati határában található városrész a település gazdasági területeinek számottevő részét magába foglalja. A városrész gazdasági funkciójából adódóan közintézmények, illetve lakóterületek nem találhatók a területen. Infrastrukturális ellátottsága kielégítő. A terület nagy előnye, hogy közvetlen vasúti kapcsolattal rendelkezik. Közúti megközelítése a lakóterületeken keresztül történik, mivel elkerülő út kiépítésére még nem került sor. A nyugati gazdasági területeken található a volt cukorgyár kihasználatlan épülete, a Ménesbirtok növénynevelő és vetőmagüzeme, egy sertéstelep és a városi szennyvíztisztító létesítmény. A városrészben a volt cukorgyár barnamezős területén további területi tartalék nem áll rendelkezésre.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT3)

Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT3.1	Barnamezős területen ipar betelepülése	A volt cukorgyár barnamezős területének hasznosítása	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT3.2	Védőerdő övezetek megvalósulása	Települési szerkezeti terv szerinti védőerdők telepítése	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT3.3	Vetőmagüzem fejlesztése	A meglévő Ménesbirtoki vetőmagüzem bővítése	n.a.	2023-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása

Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT3.1	Barnamezős területen ipar betelepülése	A volt cukorgyár barnamezős területére új ipar vállalkozások betelepülése, új üzemek építésével, munkahelyteremtés.
AT3.2	Védőerdő övezetek megvalósulása	Az iparterületen lévő létesítmények, különösen a déli részén található sertéstelep szaghatásának, egyéb zavaró hatásoknak az ellensúlyozására gyorsan és lassan növekvő fatársításokból álló védőerdő telepítése.
AT3.3	Vetőmagüzem fejlesztése	A meglévő Ménesbirtoki vetőmagüzem bővítése a szomszédos termőterület irányában, növelve a vetőmag előállítási kapacitást.

AT4. Keleti gazdasági terület

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes keleti részén helyezkedik el.
	Az akcióterület határa: Hársfa utcától (Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaság Zrt. és temető szakaszán) délre eső terület - Orgona utca (páratlan oldal) - Battonyai út 16. számától Kossuth Lajos utca 21, 23, 25. számoktól keletre eső terület
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER3

A terület rövid bemutatása

A város keleti területén számos gazdasági tevékenységet folytató telephely található. Elsősorban mezőgazdasági, élelmiszeripari termelést végző vállalkozásoknak biztosít helyet a terület, illetve még be nem épített gazdasági hasznosításra szánt tartalékterületekkel rendelkezik. A városszerkezeti egység megközelíthetősége egyszerű, továbbá közvetlen vasúti kapcsolattal is rendelkezik.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT4)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keretösszeg	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT4.1	Kis és középvállalkozások iparfejlesztései	A zöldmezős ipari és gazdasági-kereskedelmi-szolgáltató területeken végrehajtott fejlesztések	n.a.	2023-2030	Projektötlet
AT4.2	Inkubátorház létesítése I. ütem	Irodák, tárgyalótermek, kiszolgáló részek, kísérleti műhely, moduláris üzemi terület, moduláris raktárak.	1 200 000 000	2023-2030	Projektötlet
AT4.3	Iparterület fejlesztése I. ütem	A keleti iparterület előkészítéssel	616 077 000	2023-2030	Projektötlet
AT4.4	Védőerdő övezetek megvalósulása	Települési szerkezeti terv szerinti védőerdők telepítése	n.a.	2023-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT4.1	Kis és középvállalkozások iparfejlesztései	A településen már működő és új betelepülő ipari, szolgáltató vállalkozások betelepülése, új üzemek építésével, munkahelyteremtés.
AT4.2	Inkubátorház létesítése I. ütem	Irodák, tárgyalótermek, kiszolgáló részek, kísérleti műhely, moduláris üzemi terület, moduláris raktárak. Parkolók, infrastruktúra kiépítése.
AT4.3	Iparterület fejlesztése I. ütem	Ivóvíz, szennyvíz, belvízelvezetés, út, közvilágítás kiépítése
AT4.4	Védőerdő övezetek megvalósulása	Az iparterületen tervezett fejlesztések és azok működéséből eredő zavaró hatásoknak az ellensúlyozására gyorsan és lassan növekvő fatársításokból álló védőerdő telepítése.

AT5. Ómezőhegyes

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes déli részén helyezkedik el.
	Az akcióterület határa: Kozma Ferenc utcától és a Május 1. tértől délre eső egybefüggő külterületi lakótömb. (Címhalmaz: Ómezőhegyes major 1 – 40)
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER4

A terület rövid bemutatása

A városrész szerkezetében és funkciójában a külterületi majorokhoz hasonlít, de területe közvetlenül érintkezik a belterülettel. Ebből kifolyólag intézményi funkcióhiányban nem szenved: a központi funkciók gyalogos távolságban könnyen elérhetőek. Ettől függetlenül az épületek és közvetlen környezetük szegénységről árulkodik. A terület arculata rendezetlen, az épületek komfortfokozata és állapota leromlott. A Ménesbirtok kihasználatlan műemléki épületei az évek során fokozatosan romlanak, elértéktelenednek. A beépítettséget vizsgálva a városrész falusias jellegű, többségében családi és társas házak találhatók, illetve jó néhány gazdasági épület. Az utak burkolatlanok, a Ménesbirtok számos értékes épülete kihasználatlan, ezáltal állapotuk folyamatosan romlik. Zöldfelületekben gazdag terület, többségében erdő határolja, viszont a közterületek zöldfelületei elhanyagoltak.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT5)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT5.1	Ómezőhegyesen ivóvíz és szennyvízrendszer kiépítése	Az Ómezőhegyesi városrész közszolgáltatói ivóvíz és szennyvízrendszerének kiépítése	4 500 000 000	2024-2030	Projektötlet
AT5.2	Idősek Otthona kialakítása	50 férőhelyes idősek otthona kialakítása főzőkonyhával, mosodával.	2 218 348 480	2024-2030	Projektötlet
AT5.3	Gépjavító fejlesztése 2.-3. ütemek	A Ménesbirtok gépjármű javító és tároló üzemének fejlesztése	n. a.	2023-2027	Projektötlet
AT5.4	18-as majori romos istállók állagvédelme	18-as majori romos istállók állagvédelme	n. a.	2022-2023	Folyamatban van
AT5.5	18-as major üres, romló állapotú műemlék épületeinek funkcióval megtöltése	A környező lakófunkciók miatt korlátozott a hasznosítás lehetősége: lakások, apartmanok kialakítása, egy élményközponttal és kávézóval.	3 993 550 000	2024-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT5.1	Ómezőhegyesen ivóvíz és szennyvízrendszer kiépítése	Az Ómezőhegyest ellátó elavult, közszolgáltatásra nem rákötött ivóvízrendszerének kiváltása és a hiányzó szennyvízelvezetés kiépítése és az ezen munkálatokkal járó burkolathelyreállítások, közművek védelembe helyezése tervezett a projekt keretében.
AT5.2	Idősek Otthona kialakítása	50 férőhelyes idősek otthona kialakítása, 100 férőhely kiszolgálására alkalmas mosodával, 200 adagos főzőkonyhával. Ez utóbbi a növekvő alapellátási igények kiszolgálását is segítheti. A beruházás része az eszközbeszerzés és a kötelező kiszolgáló helyiségek, raktárak megépítése, parkolók, parkosítás biztosítása. A jelenlegi ingatlan területe kicsi, ezért szükséges a telek bővítése és a meglévő épület ikres mellépítéssel történő bővítése.
AT5.3	Gépjavító fejlesztése 2.-3. ütemek	A Ménésbirtok gépjármű javító és tároló üzemének fejlesztése
AT5.4	18-as majori romos istállók állagvédelme	18-as majori romos istállók állagvédelme
AT5.5	18-as major üres, romló állapotú műemlék épületeinek funkcióval megtöltése	A környező lakófunkciók miatt korlátozott a hasznostás lehetősége: lakások, apartmanok kialakítása egy élménközponttal és kávézóval. Az élménközpontban fogathajtó és huszár szimulátort telepítenénk, ahol a gyermekek és felnőttek a virtuális valóságban próbálhatnák ki a XIX. századi huszár hadviselést és a modern fogathajtást. Gyermek foglalkoztató és egy street food ételeket is kínáló kávézó és az aktív turisták fogadásához szükséges infrastruktúra kiépítése. Továbbá lehetőség lenne egy múlt felszerszámozásának a kipróbálására, huszár egyenruha és fegyverek kipróbálására.

AT6. Külterületek, majorok

Akcióterület kijelölése, elhelyezkedése a városszövetben, illeszkedése stratégiai célokhoz	
	Az akcióterület elhelyezkedése: Az akcióterület Mezőhegyes külterületének észak-keleti és dél-keleti részén helyezkedik el.
	Az akcióterület határa: A belterület határa és a szomszédos települések külterületi határa, illetve délen az országhatár
	Az akcióterületen végrehajtandó projektek a következő operatív célok megvalósulásához járulnak hozzá: TEM1, TEM2, TEM3, TER5

A terület rövid bemutatása
A 2011-es népszámlálási adatok alapján a lakosság 20,82%-a lakott külterületen, amely az Ómezőhegyes városrészt is tartalmazza.

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (AT6)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
AT.6.1	Külterületi belvízelvezető és öntöző rendszerek, vízviszatarítás fejlesztése.	Mezőhegyes külterületén található állami, önkormányzati és magántulajdonú öntözőcsatornák fejlesztése, a vízviszatarítást szolgáló szikkasztó és tározó területek létrehozása	n. a.	2022-2030	Projektötlet
AT.6.2	Majorok turisztikai, aktív turisztikai hasznosítása	Tematikus fejlesztés, egyes majorokban magas minőségű apartmanok, más majorokban nem kereskedelmi szálláshelyek kialakítása.	n. a.	2024-2030	Projektötlet
AT.6.3	Skanzen kialakítása a 39-es majornál	Műemlék zabsiló, tiszti lakások cselédlakások találhatóak a területen, ahol a száz évvel ezelőtti állapotokat rekonstruálva élményszerűen bemutatható a monarchiakori Ménesbirtoki élet.	n. a.	2024-2030	Projektötlet
AT.6.4	A 20-as major turisztikai fejlesztése	Látogatórész, WC, büfé, pavilon fejlesztése.	n. a.	2022-2023	A kivitelezés folyamatban van.
AT.6.5	Szarvasmarhatelep megújuló energia fejlesztése	800 kWp-os naperőmű telepítése a 11-es majornál	n. a.	2022-2023	A kivitelezés folyamatban van.
AT.6.6	Szarvasmarhatelep bővítése	Állatállomány és technológia fejlesztés	n. a.	2023-2026	Projektötlet
AT.6.7	Üszőtelep komplett korszerűsítése, felújítása	81-es majori üszőtelep komplett korszerűsítése, felújítása	n. a.	2023-2026	Projektötlet
AT.6.8	Öntözőrendszer fejlesztés több ütemben	Csőrendszer kiépítése, öntözőrendszer beszerzése, telepítése, gépek beszerzése	n. a.	2022-2026	Folyamatban van a kivitelezés, de további ütemek tervezettek
AT.6.9	Telephelyek energetikai fejlesztése	Telephelyek energetikai fejlesztése részben napelem telepítéssel	n. a.	2023-2027	Projektötlet

AT.6.10	Öntözőcsatorna fejlesztés	ATIVIZIG a Maros vízének északra juttatása érdekében öntözőcsatornát fejleszt	n. a.	2023-2027	n. a.
AT.6.11	Védőfasorok telepítése a majorokba vezető utak és a mezőgazdasági célú földutak mentén	Védőfasorok telepítése az erózió és kiszáradás megelőzésére	n. a.	2023-2030	n. a.
AT.6.12	50 fő alatti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	Vidékfejlesztési Operatív Program keretében tanyák vízellátási és szennyvízkezelési fejlesztése	357 822 500	2023-2030	Projektötlet
AT.6.13	50 fő feletti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	Ivóvízminőség javító program keretében közszolgáltatói mini víztisztítóművek, lokális hálózatok kiépítése, továbbá háztartási egyedi szennyvízkezelő rendszerek kiépítése.	2 490 152 500	2023-2030	Projektötlet
AT.6.14	A Szárazér aktív turisztikai fejlesztése	Szárazérhez vezető mezőgazdasági-kerékpáros útvonal kiépítése (Kerékpárhálózati tervben a 73-as majorig szerepel kerékpárforgalmi létesítmény.)	3 500 000 000	2025-2030	Projektötlet
AT.6.15	Szárazér természeti látványosság bemutatása	A Szárazér közelében látogató központ kiépítése játszótérrel és a szárazérnél tájékoztató táblák elhelyezése, látogatói útvonal kijelölése	150 000 000	2023-2030	Projektötlet
AT.6.16	Külterületi önkormányzati földutak felújítása több ütemben	A mezőgazdasági munkagépek közlekedése miatt felújításra szoruló földutak kőszórásos felújítása	150 000 000	2025-2030	Projektötlet
AT.6.17	Mezőgazdasági és állattenyésztési vállalkozások fejlesztései	Komplex telephely fejlesztés, művelés változtatás, vízviszatartás, ökológiai gazdálkodás	n.a.	2023-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
AT.6.1	Külterületi belvízelvezető és öntöző rendszerek, vízvisszatartás fejlesztése.	Mezőhegyes külterületén található állami, önkormányzati és magántulajdonú öntözőcsatornák fejlesztése, a vízvisszatartást szolgáló szikkasztó és tározó területek létrehozása
AT.6.2	Majorok turisztikai, aktív turisztikai hasznosítása	Egyes majorokban cél lehet magas minőségű apartmanok kialakítása wellness szolgáltatásokkal. Más majorokban ifjúsági szálláshelyek, turista szállások, azaz a nem üzleti célú közösségi, szabadidős szálláshely-szolgáltatás kialakítása kerékpáros és gyalogtúra funkciókkal.
AT.6.3	Skanzen kialakítása a 39-es majornál	Műemlék zabsiló, tiszti lakások, cselédlakások találhatóak a területen, ahol a száz évvel ezelőtti állapotokat rekonstruálva élményszerűen bemutatható a monarchiakori Ménesbirtoki életet.
AT.6.4	A 20-as major turisztikai fejlesztése	A 20-as majorban látogatórész, WC, büfé, pavilon fejlesztése.
AT.6.5	Szarvasmarhatelep megújuló energia fejlesztése	A szarvasmarha telepen 800 kWp-os naperőmű telepítése a telep energiafogyasztásának biztosítására.
AT.6.6	Szarvasmarhatelep bővítése	Szarvasmarhatelep istállóinak, takarmánytárolóinak, takarmánykeverőjének fejlesztése az állatlétszám bővítése érdekében.
AT.6.7	Üszőtelep komplett korszerűsítése, felújítása	Üszőtelep komplett korszerűsítése, felújítása
AT.6.8	Öntözőrendszer fejlesztés több ütemben	Csőrendszer kiépítése, öntözőrendszer beszerzése, telepítése, gépek beszerzése szántóföldi művelésű területeken.
AT.6.9	Telephelyek energetikai fejlesztése	Telephelyek energetikai fejlesztése részben napelem telepítéssel
AT.6.10	Öntözőcsatorna fejlesztés	ATIVIZIG a Maros vizének északra juttatása érdekében öntözőcsatornát fejleszt
AT.6.11	Védőfasorok telepítése a majorokba vezető utak és a mezőgazdasági célú földutak mentén	Védőfasorok telepítése az erózió és kiszáradás megelőzésére
AT.6.12	50 fő alatti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	Az 50 férőhely alatti külterületi lakott ingatlanok esetében kútfúrás, háztartási törpe vízmű telepítése a használati vízhez, külön csappal ivóvíztisztító telepítése, továbbá háztartási egyedi szennyvízkezelő műtárgy telepítése.
AT.6.13	50 fő feletti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	Az 50 fő feletti külterületi lakott helyeken nagyobb kapacitású ivóvízkút létesítése, víztisztítómű, puffertároló telepítése, elektromos bekötés kiépítése, lokális vezetékhálózat kiépítése, továbbá háztartási egyedi szennyvízkezelő rendszerek telepítése.
AT.6.14	A Szárazér aktív turisztikai fejlesztése	Szárazérhez vezető mezőgazdasági-kerékpáros útvonal kiépítése szilárd burkolattal, mezőgazdasági gépek teherbírására méretezve. A jelenlegi nyomvonalba eső hidak felújítása is szükséges, a hiányzó útárkok kiépítésével együtt.

AT.6.15	Szárazér természeti látványosság bemutatása	A lóval, lovaskocsival, kerékpárral érkező turisták számára mosdó, ivóvízvételi, pihenési-bográcsolási lehetőség biztosítása. A gyermekek számára játszótér létesítése. Kerékpártárolók, lófogadó állások létesítése. A Szárazér területén természetvédelmi szakemberekkel látogatói útvonal kijelölése és tájékoztató táblák kihelyezése a teljes útvonalon Mezőhegyestől.
AT.6.16	Külterületi önkormányzati földutak felújítása több ütemben	A mezőgazdasági munkagépek közlekedése miatt felújításra szoruló földutak kőszórásos felújítása, amely során az út a külterületi lakosság számára járható állapotban tartható.
AT.6.17	Mezőgazdasági és állattenyésztési vállalkozások fejlesztései	Mezőgazdasági birtokközpontok, állattenyésztő telepek fejlesztése. A termőföld művelés terén történő fejlesztések, digitális technológiák bevezetése, vízviasszatartási létesítmények, módszerek bevezetése. Ökológiai gazdálkodású területek növelése.

5.3 A településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

Projekt száma	Projekt neve	Indikatív keret-összeg (Ft)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Megvalósítás várható ideje
AT1.1	Csapadék- és belvízvédelmi fejlesztések Mezőhegyesen	450 000 000	x									2022
AT1.2	Polgármesteri Hivatal részleges földmrekonstrukciója	52 576 097	x									2022
AT1.3	"Mezőhegyes kollégiumi tállalókonyha és étkező felújítás"	99 720 778	x	x	x	x						2022-2025
AT1.4	Molnár C. Pál ltp. Járda felújítás	21 772 523	x									2022
AT1.5	Centrál Étterem fejlesztése	150 000 000			x	x	x					2024-2026
AT1.6	Mezőhegyesi Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium fejlesztése	n.a.	x	x								2022-2023
AT1.7	Nónius Hotel fejlesztése	n.a.	x	x	x	x	x					2020-2026
AT1.8	Versenyistálló, lovarda, rendezvénytér fejlesztés	n.a.	x	x	x	x	x					2022-2026
AT1.9	Aktív turisztikai központ létrehozása	n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	2022-2030
AT1.10	Molnár C. Pál lakótelep energetikai felújítási program	3 120 000 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT1.11	Zala György lakótelep energetikai felújítási program	3 315 000 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT1.12	Gruzek Gyula lakótelep energetikai felújítási program	2 200 000 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030

AT1.13	Mezőhegyesi József Attila Általános Iskola és Kollégium, Mezőhegyes Város Önkormányzat József Attila Általános Művelődési Központ fejlesztése több ütemben	3 493 198 500		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.14	Békés Megyei Központi Kórház Mezőhegyesi telephely fejlesztése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.15	Önkormányzati szálláshely fejlesztés I. ütem	500 000 000		x	x	x	x					2023-2026
AT1.16	Önkormányzati szálláshely fejlesztés II. ütem	n.a.			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT1.17	Gyógyszálló és gyógyfürdő építése	15 919 500 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT1.18	A volt DÉMÁSZ épületeinek funkcióval való megtöltése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.19	Víz tisztító energetikai fejlesztése	80 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.20	Sporttelep fejlesztése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.21	Városüzemeltetési központ létrehozása	500 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT1.22.	Egyházi ingatlanok felújítása	n.a.				x	x	x	x	x	x	2025-2030
AT1.23	Gluzek Gyula lakótelep közösségi környezet fejlesztése	26 300 000 Ft		x	x	x	x	x				2023-2027
AT1.24	Zala György lakótelep közösségi környezet fejlesztése	80 000 000 Ft		x	x	x	x	x				2023-2027
AT1.25	A volt nagy iskolában működő helytörténeti kiállítás felújítása	1 000 000 000 Ft		x	x	x	x	x				2023-2027
AT1.26	A műemlék központi magtár felújítása	1 000 000 000 Ft		x	x	x	x	x				2023-2027
AT2.1	"Mezőhegyes Csokonai u. 1. szám alatti bölcsődefelújítás"	111 000 000	x	x	x							2022-2024

AT2.2	"Mezőhegyes, Ruisz Gyula u. 4. szám alatti óvodafejlesztés"	125 000 000	x	x	x							2022-2024
AT2.3	Tavaszi utcai járdafelújítás	10 000 000	x									2022
AT2.4	Urnafal és környezetének kialakítása	10 956 555	x									2022
AT2.5	Temető fejlesztések több ütemben	150 000 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT2.6	Lovaspálya fejlesztése	n.a.	x	x	x	x	x	x				2022-2027
AT2.7	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése	195 530 000	x	x	x							2022-2024
AT2.8	Belvízelvezető rendszer rekonstrukciója I. ütem, víztározók, szikkasztók kialakításával	500 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT2.9	Tartalék lakóövezet előkészítése I. ütem	576 072 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT2.10	Versenyistálló, lovarda, rendezvényter fejlesztés	n.a.	x	x	x	x	x					2022-2026
AT3.1	Barnemezős területen ipar betelepülése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT3.2	Védőerdő övezetek megvalósulása	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT3.3	Vetőmagüzem fejlesztése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT4.1	Kis és közép vállalkozások iparfejlesztései	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT4.2	Inkubátorház létesítése I. ütem	1 200 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT4.3	Iparterület fejlesztése I. ütem	616 077 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT4.4	Védőerdő övezetek megvalósulása	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030

AT5.1	Ómezőhegyesen ivóvíz és szennyvízrendszer kiépítése	4 500 000 000			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT5.2	Idősek Otthona kialakítása	2 218 348 480			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT5.3	Gépjavitó fejlesztése 2.-3. ütemek	n. a.		x	x	x	x	x				2023-2027
AT5.4	18-as majori romos istállók állagvédelme	n. a.	x	x								2022-2023
AT5.5	18-as major üres, romló állapotú műemlék épületeinek funkcióval megtöltése	3 993 550 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT.6.1	Külterületi belvízelvezető és öntöző rendszerek, vízviisszatartás fejlesztése.	n. a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	2022-2030
AT.6.2	Majorok turisztikai, aktív turisztikai hasznosítása	n. a.			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT.6.3	Skanzen kialakítása a 39-es majornál	n. a.			x	x	x	x	x	x	x	2024-2030
AT.6.4	A 20-as major turisztikai fejlesztése	n. a.	x	x								2022-2023
AT.6.5	Szarvasmarhatelep megújuló energia fejlesztése	n. a.	x	x								2022-2023
AT.6.6	Szarvasmarhatelep bővítése	n. a.		x	x	x	x					2023-2026
AT.6.7	Üszőtelep komplett korszerűsítése, felújítása	n. a.		x	x	x	x					2023-2026
AT.6.8	Öntözőrendszer fejlesztés több ütemben	n. a.	x	x	x	x	x					2022-2026
AT.6.9	Telephelyek energetikai fejlesztése	n. a.		x	x	x	x	x				2023-2027
AT.6.10	Öntözőcsatorna fejlesztés	n. a.		x	x	x	x	x				2023-2027

AT.6.11	Védőfásorok telepítése a majorokba vezető utak és a mezőgazdasági célú földutak mentén	n. a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT.6.12	50 fő alatti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	357 822 500		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT.6.13	50 fő feletti külterületi lakott hely ivóvíz és szennyvízellátás biztosítása	2 490 152 500		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT.6.14	A Százászér aktív turisztikai fejlesztése	3 500 000 000				x	x	x	x	x	x	2025-2030
AT.6.15	Százászér természeti látványosság bemutatása	150 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
AT.6.16	Külterületi önkormányzati földutak felújítása több ütemben	150 000 000				x	x	x	x	x	x	2025-2030
AT.6.17	Mezőgazdasági és állattenyésztési vállalkozások fejlesztései	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x	2023-2030
ANT.1	"Mezőhegyes leromlott városi területeinek integrált fejlesztése"	155 000 000	x									2022
Összesen:		53 017 576 933										

5.4 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések és ezek illeszkedése a stratégia céljaihoz

5.4.1 Beruházás jellegű hálózatos projektek

H1. Közlekedési infrastruktúra fejlesztése

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (ANT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
H1.1	Mezőhegyes - Megyehatár kerékpárút hálózat fejlesztése új kerékpárforgalmi létesítmények építésével, 4444 és 4434 jelű utak kereszteződésében körfogalom kialakítása	TOP-3.1.1-16-BS2-2020-00002 "Mezőhegyes-Megyehatár kerékpárút hálózat fejlesztése új kerékpárforgalmi létesítmények építésével, 4444. és 4434. jelű utak kereszteződésében körforgalom kialakítása	2 318 279 505	2023	Kivitelezés folyamatban van.
H1.2	Útfelújítások több ütemben	Útfelújítások Magyar Falu Program keretében	300 000 000	2022-2027	Projektötlet
H1.3	Járdafelújítások több ütemben	Járdafelújítások Magyar Falu Program keretében	60 000 000	2022-2027	Projektötlet
H1.4	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése II. ütem	TOP Plusz és hazai források felhasználásával	400 000 000	2024-2030	Projektötlet
H1.5	Állami közutak fejlesztése	Mezőhegyes területén elhaladó állami közutak felújítása, a romániai Schengeni csatlakozás előkészítése érdekében a határhoz vezető útszakasz kiépítése	n.a.	2023-2030	Projektötlet
H1.6	Város belterületét tehermentesítő elkerülő út	A közúti áruszállítás	n.a.	2025-2030	Projektötlet
H1.7	Lovas utak fejlesztése I. ütem	Lovak számára kedvező talajú lovasutak kiépítése a főbb lovasturisztikai belterületi nyomvonalak mentén	540 000 000	2024-2030	Projektötlet

H1.8	A 4 belvárosi közlekedési tengely fejlesztése - Általános közlekedésszervezési beruházások a városközpontban.	A Kozma Ferenc utca, Kossuth utca, Kórház utca és Posta utca fejlesztése és általános közlekedésszervezési beruházások a városközpontban.	800 000 000	2024-2030	Projektötlet
H1.9	Közvilágítási hálózat fejlesztés folytatása	A közvilágítási hálózat külterületi elemeinek fejlesztése, a meglévő LED-es lámpák okos vezérlésének kiépítése	n.a.	2022-2030	Projektötlet
H1.10	Vitorlázó repülőtér fejlesztés	Hosszú távú fejlesztési elképzelés	n.a.	n.a.	Projektötlet
H1.11	Kerékpárhálózati terv szerinti kerékpárforgalmi létesítmények megvalósítása	Tótkomlós., Végegyháza, Battonya felé vezető kerékpárutak kiépítése, továbbá a hiányzó, tervezett belterületi szakaszok megvalósítása	3 213 000 000	2023-2030	Projektötlet
H1.12	Buszvárók felújítása	A helyközi és távolsági járatok buszváróinak felújítása	200 000 000	2023-2030	Projektötlet
H1.13	Vasútállomás fejlesztése	A MÁV felvételi épület és környezetének fejlesztése	n.a.	2022-2025	Tervdokumentáció készült

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
H1.1	Mezőhegyes - Megyehatár kerékpárút hálózat fejlesztése új kerékpárforgalmi létesítmények építésével, 4444 és 4434 jelű utak kereszteződésében körfogalom kialakítása	10,130 km kerékpárút kiépítése. A 4434 jelű Gyula-Pitvaros-Makó összekötő úton a Pitvaros felőli megyehatár és a Végegyháza felé vezető út mentén lévő 20-es major vonaláig épül ki. Továbbá a 4444. jelű Gyula-Battonya-Mezőhegyes összekötő út belterületi szakasza a 4434 . jelű útig épület meg. E két út találkozási pontjánál körforgalom kerül kiépítésre. Továbbá a Tótkomlóra vezető 4427. jelű út 4434. útcsatlakozás és a 11-es major közötti kerékpárút szakasz is megépül. 1414. hrsz-ú ingatlan helyén közkút kiépítését valósítjuk meg. Ugyanezen a területen tereprendezés, parkosítás is történik. A fejlesztett területen utcabútorok, pl.: padok, szemetesek, esetleg játszótéri eszközök elhelyezésével kívánjuk a lakókörnyezetet komfortosabbá, élhetőbbé tenni a helyi lakosság számára. A 1361/2 hrsz.-on található jelenleg egy buszforduló, mely esetében buszből kialakítását, illetve buszmegálló telepítését tervezzük.
H1.2	Útfelújítások több ütemben	A város útburkolatai folyamatosan használnak el, emiatt 15-20 évente szükséges az állapot szerinti felújításuk. Az állapottól függően felületmarással és kopórétteg pótlással is biztosítható az útfelújítás, azonban a hálósan töredezett, leszakadt útrészek esetében részleges útalap újjáépítés is szükséges.

H1.3	Járdafelújítások több ütemben	A város avuló járdaszakaszait egységes, az akadálymentes közlekedést is szolgáló járdára cserélik.
H1.4	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése II. ütem	A város útburkolatai folyamatosan használnak el, emiatt 15-20 évente szükséges az állapot szerinti felújításuk. Az állapottól függően felületmarással és kopóréteg pótlással is biztosítható az útfelújítás, azonban a hálósan töredezett, leszakadt útrészek esetében részleges útalap újjáépítés is szükséges.
H1.5	Állami közutak fejlesztése	Az útburkolatok folyamatosan használnak el, emiatt 15-20 évente szükséges az állapot szerinti felújításuk. A romániai Schengeni csatlakozás előkészítése érdekében a határhoz vezető útszakasz kiépítése révén élénkülhet a turizmus, kereskedelem és az ipar területén az együttműködés.
H1.6	Város belterületét tehermentesítő elkerülő út	A városon keresztülhaladó teherforgalom jelentős, amely a belvároson át halad. Románia Schengeni csatlakozását követően várhatóan ez a forgalom tovább fog növekedni. A város turisztikai és lakóterületeinek tehermentesítésére alternatív útvonal létesítése lenne kívánatos, figyelembe véve a város körüli ökológiai folyosó területek megőrzését.
H1.7	Lovas utak fejlesztése I. ütem	Lovak számára kedvező talajú lovasutak kiépítése a főbb lovasturisztikai belterületi nyomvonalak mentén 6 km hosszúságban, speciális lovasokra tervezett utcabútorokkal, biztonsági elemekkel ellátva.
H1.8	A 4 belvárosi közlekedési tengely fejlesztése - Általános közlekedésszervezési beruházások a városközpontban.	A Kozma Ferenc utca gyalogos, lovas, kerékpáros útvonal fejlesztése, út menti parkosítás, az utca első szakasza sétáló utcává szervezése, feltárása turisták számára. A Kossuth utca, Kórház utca és Posta utca egységes fejlesztése, parkolók, gyalogjárdák, parkosítás, kerékpárosbarát fejlesztése. A fejlesztés keretében a fejlesztett és kapcsolódó útvonalakon több körforgalom, forgalomcsillapító elemek is tervezettek és a város több pontján parkolók elhelyezése.
H1.9	Közvilágítási hálózat fejlesztés folytatása	A közvilágítási hálózat külterületi elemeinek fejlesztése, a meglévő LED-es lámpák okos vezérlésének kiépítése
H1.10	Vitorlázó repülőtér fejlesztés	Hosszú távon a korábbi vitorlázó repülőtér fejlesztése idegenforgalmi és kisépkes közlekedési lehetőséget jelentene a város számára.
H1.11	Kerékpárhálózati terv szerinti kerékpárforgalmi létesítmények megvalósítása	Tótkomlós., Végegyháza, Battonya felé vezető kerékpárutak kiépítése, továbbá a hiányzó, tervezett belterületi szakaszok megvalósítása 2,55 m szélességű osztott kerékpárúttal.
H1.12	Buszvárók felújítása	A helyközi és távolsági járatok buszváróinak felújítása településképi szempontból megfelelő, de környezeti és pénzügyi szempontból fenntartható módon. Digitális utastájékoztató lehetőségének kiépítése.
H1.13	Vasútállomás fejlesztése	A MÁV felvételi épület felújítása, továbbá az állomás körüli terület, odavezető út, járdák, zöldterületek fejlesztése. Fitness- és kondipark, kerékpártárolók, buszmegállók, buszforduló, parkolók kialakítása.

H2. Energetikai korszerűsítés, közműfejlesztés, környezetvédelem

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (ANT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
H2.1	"Komplex infrastrukturális fejlesztés Mezőhegyesen"	TOP-PLUSZ-1.2.1-21-BS1-2022-00024 Szent György tér, Csekonics park felújítás, Zenepavilon és okospad, ZIFFA, Béka tó környezetének felújítása, Hársfa utcai kerékpárút és útburkolat felújítás.	366 628 879	2022-2024	Kiviteli tervek elkészültek
H2.2	Megújuló energiát és zöldséget termelő, csomagoló létesítmény létrehozása	Hátrányos helyzetűek foglalkoztatását célzó hibrid napenergia és zöldség termelő projekt üvegház építéssel és szabadföldi termesztéssel.	4 220 000 000	2024-2030	Projektötlet
H2.3	Biogázüzem létesítése	Biogázüzem, hálózat-kiegyensúlyozó erőmű, távhővezeték kiépítése, munkagépek beszerzése	3 015 000 000	2024-2030	Projektötlet
H2.4	Lakóházak energetikai felújítása, megújuló energia alkalmazása	Lakossági önerőből, támogatásokból megvalósuló energetikai fejlesztések összessége	n.a.	2023-2030	Projektötlet
H2.5	Elavult ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása I. ütem	Elavult, gyakori csőtöréssel érintett ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása.	300 000 000	2024-2030	Projektötlet
H2.6	Elektromos hálózat fejlesztése a megújuló energiák fogadása és az ellátásbiztonság érdekében.	A település területét érintő elektromos közcélú hálózat folyamatos fejlesztésre szorul az ellátási igények és a megújuló energiatermelés fogadása érdekében.	n.a.	2022-2030	Projektötlet
H2.7	Önkormányzati intézmények energiatudatos felújítása	Önkormányzati intézményi, közszolgáltatási épületek energiahatékonysági fejlesztése és megújuló energia telepítése	100 000 000	2023-2030	Projektötlet
H2.8	Optikai hálózat építés	A települések közötti összekötő és településrészeket ellátó rendszer kiépítésének folytatása.	n.a.	2022-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
H2.1	"Komplex infrastrukturális fejlesztés Mezőhegyesen"	A) 1040/2, 1013 és 910/17 helyrajzi számú területeken (Május 1 tér, Béka tó) - partrendezés, partvédelem öko-green járófelülettel a tó körül - tó szárazkotrása - vízvédelem tószennyezés ellen - meglévő csapadékvíz hálózat rekonstrukciója - környezetrendezés, zöldítés, utcabútorok telepítése - napelemes, akadálymentes mosdó-wc építése B) 709/2, 712, 715, 716,718, 719 és 905/1 helyrajzi számú területeken (Csekonics park, Szent György tér) - zöldterület rekonstrukciója, növénypótlás - játszótér és komplex edzőállomás telepítése - sétaút kialakítása - park és sétányvilágítás megújítása - egységes térbútorzat kialakítása - környezetbarát gépjárműparkolók létesítése C) 716 helyrajzi számú területen (Szent György tér) - zenepavilon létesítése - környezetének rendezése - 2 db okospad telepítése D) 785 helyrajzi számú területeken (Hársfa utca) - meglévő kerékpárút szakaszok felújítása (köztemető – Nemzeti Ménesbirtok – Tangazdaság lovaspálya) - Hársfa utca útburkolatának kiszélesítése - kerékpárforgalmi hálózati terv készítése
H2.2	Megújuló energiát és zöltséget termelő, csomagoló létesítmény létrehozása	Üvegház építése, naperőmű telepítése üvegházra, szabadföldre energia tárolóval az irányított kitáplálás érdekében. Az üvegház és napelem felületekről az esővíz összegyűjtése és felhasználása. Szociális blokk, átroló, hűtő, csomagoló, raktár rész építése, eszközök beszerzése.
H2.3	Biogázüzem létesítése	Egy legalább 800 kW teljesítményű biogázüzem létrehozása gáztárolóval, hálózat-kiegyensúlyozó gázturbinás erőműegységekkel, hígtrágya távvezetékekkel. Távhővezeték kiépítése, amely hőpiacot teremt télen, nyáron ügyfél oldali abszorpciós rendszer telepítéssel hűtési piacot. Munkagépek beszerzése a zöldhulladék hatékony begyűjtésére közutak, öntöző és belvízelvezető csatornák üzemeltetői részére.
H2.4	Lakóházak energetikai felújítása, megújuló energia alkalmazása	Arra műszakilag alkalmas családi házak talajvíz elleni szigetelése, lábazati, homlokzat, földem hőszigetelése, nyílászáró csere. Megújuló energiák hasznosítása (napelem, napkollektor, hőszivattyúk), gépészeti és elektromos korszerűsítés.
H2.5	Elavult ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása I. ütem	Elavult, gyakori csőtöréssel érintett ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása a gördülő fejlesztési terv keretében és az állami támogatási lehetőségek felhasználásával.
H2.6	Elektromos hálózat fejlesztése a megújuló energiák fogadása és az ellátásbiztonság érdekében.	A település területét érintő elektromos közcélú hálózat folyamatos fejlesztésre szorul az ellátási igények és a megújuló energiatermelés fogadása érdekében. A meglévő trafóállomások bővítése, távvezetékek kapacitásbővítése, a vezetékek szigetelése a madarak védelme érdekében, egyes szakaszokon földkábel kiváltása.
H2.7	Önkormányzati intézmények energiatudatos felújítása	Önkormányzati intézményi, közszolgáltatási épületek energiahatékonysági fejlesztése (hőszigetelés, nyílászáró csere) és megújuló energia telepítése

H2.8	Optikai hálózat építés	A települések közötti összekötő és településrészeket ellátó rendszer kiépítésének folytatása, amely révén a települések között nagykapacitású optikai kapcsolat jön létre, amelyre a külterületi lakott területek, telephelyek többsége is tud csatlakozni.
------	------------------------	---

H3. Önkormányzati ingatlangazdálkodás, szolgáltatásfejlesztés

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (ANT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
H3.1	Fűnyíró traktor beszerzése	MFP-KOEB/2022 Fűnyíró traktor beszerzése	12 241 752	2022	Beszerezés alatt.
H3.2	Tanyagondnoki busz beszerzése több ütemben	Tanyagondnoki busz beszerzése	48 000 000	2022-2027	Indikatív ajánlat az I. ütemre
H3.3	Bérlakások építése	Piaci alapú és szolgálati bérlakások építése önkormányzat és a vállalkozások által	1 485 000 000	2023-2030	Projektötlet
H3.4	Bérlakások felújítása	A meglévő önkormányzati bérlakások felújítása	400 000 000	2023-2030	Projektötlet
H3.5	Szociális bérlakások építése	Új önkormányzati szociális bérlakások építése	166 760 000	2023-2030	Projektötlet
H3.6	Szociális bérlakások felújítása	A meglévő önkormányzati szociális bérlakások felújítása	200 000 000	2023-2030	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
H3.1	Fűnyíró traktor beszerzése	A parkok, közterületek fenntartásához szükséges a fűnyíró traktor, amellyel e tevékenység hatékonyabban látható el a nagyobb, egybefüggő területeken.
H3.2	Tanyagondnoki busz beszerzése több ütemben	A meglévő 3 db tanyagondnoki mikrobusz kihasználtsága magas, szükséges az elhasználódás miatti cseréjük.
H3.3	Bérlakások építése	20 db átlagosan 65 m ² -es ikerházas lakás, hozzá garázs építése, kerítés építéssel, kert kialakításával.
H3.4	Bérlakások felújítása	Meglévő önkormányzati bérlakások teljeskörű felújítása: állékonyság, energetika, burkolatok, gépészet, elektromos rendszer, szükség esetén a tető felújítása.
H3.5	Szociális bérlakások építése	4 db 50 m ² -es szociális bérlakás építése ikres elrendezésen, kerti telepített tárolóval, kerítés építéssel, minimális járdaburkolattal.
H3.6	Szociális bérlakások felújítása	Meglévő önkormányzati szociális bérlakások teljeskörű felújítása: állékonyság, energetika, burkolatok, gépészet, elektromos rendszer, szükség esetén a tető felújítása.

H4. Helyi gazdaságfejlesztés

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek (ANT1)					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
H4.1	Mezőhegyes helyi turizmusfejlesztés	"Mezőhegyes helyi turizmusfejlesztés" TOP-PLUSZ-1.1.3.21-BS1-2022	100 529 492	2022-2024	Benyújtva, elbírálás alatt.
H4.2	Kis és középvállalkozások fejlesztései	Kis és középvállalkozások fejlesztései a kereskedelem, a szolgáltató szektor és a turizmus területén, turisztikai attrakciók fejlesztése	n.a.	2022-2030	Projektötlet
H4.3	Mezőgazdasági kutatóközpont létrehozása	Mezőgazdasági kutatóközpont létrehozása	n.a.	2023-2030	Projektötlet
H4.4	Lóvasút rekonstrukciója	Hosszú távú fejlesztési elképzelés	n.a.	n.a.	Projektötlet

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
H4.1	Mezőhegyes helyi turizmusfejlesztés	Városháza melletti Petőfi sétány és bazár, MÁV műemléképület összekötése, örökségvédelem alatt áll. Turisztikai tanösvényt terveznek a sétány mentén kialakítani és a volt bazár épületben egy turisztikai fogadó és információs pontot.
H4.2	Kis és középvállalkozások fejlesztései	Az uniós és hazai pályázati, támogatási forrásokat kihasználva a településen működő, betelepülő, vagy a kezdő vállalkozások projektfejlesztése, munkahelyteremtése ingatlan, eszköz, szolgáltatás fejlesztések révén.
H4.3	Mezőgazdasági kutatóközpont létrehozása	Mezőgazdasági kutatóközpont létrehozása
H4.4	Lóvasút rekonstrukciója	

Hálózatos projektek vázlatos pénzügyi terve

Projekt száma	Projekt neve	Indikatív keret-összeg (Ft)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
H1.1	Mezőhegyes - Megyehatár kerékpárút hálózat fejlesztése új kerékpárforgalmi létesítmények építésével, 4444 és 4434 jelű utak kereszteződésében körfogalom kialakítása	2 318 279 505		x							
H1.2	Útfelújítások több ütemben	300 000 000	x	x	x	x	x	x			
H1.3	Járdafelújítások több ütemben	60 000 000	x	x	x	x	x	x			
H1.4	Mezőhegyes belterületi utakon szilárd útburkolat építése II. ütem	400 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H1.5	Állami közutak fejlesztése	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x
H1.6	Város belterületét tehermentesítő elkerülő út	n.a.				x	x	x	x	x	x
H1.7	Lovas utak fejlesztése I. ütem	540 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H1.8	A 4 belvárosi közlekedési tengely fejlesztése - Általános közlekedésszervezési beruházások a városközpontban.	800 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H1.9	Közvilágítási hálózat fejlesztés folytatása	n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
H1.10	Vitorlázó repülőtér fejlesztés	n.a.									
H1.11	Kerékpárhálózati terv szerinti kerékpárforgalmi létesítmények megvalósítása	3 213 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x

H1.12	Buszvárók felújítása	200 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H1.13	Vasútállomás fejlesztése	n.a.	x	x	x	x					
H2.1	"Komplex infrastrukturális fejlesztés Mezőhegyesen"	366 628 879	x	x	x						
H2.2	Megújuló energiát és zöltséget termelő, csomagoló létesítmény létrehozása	4 220 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H2.3	Biogázüzem létesítése	3 015 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H2.4	Lakóházak energetikai felújítása, megújuló energia alkalmazása	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x
H2.5	Elavult ivóvízvezetékek, szennyvízvezetékek kiváltása I. ütem	300 000 000			x	x	x	x	x	x	x
H2.6	Elektromos hálózat fejlesztése a megújuló energiák fogadása és az ellátásbiztonság érdekében.	n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
H2.7	Önkormányzati intézmények energiatudatos felújítása	100 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H2.8	Optikai hálózat építés	n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
H3.1	Fűnyíró traktor beszerzése	12 241 752	x								
H3.2	Tanyagondnoki busz beszerzése több ütemben	48 000 000	x	x	x	x	x	x			
H3.3	Bérlakások építése	1 485 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H3.4	Bérlakások felújítása	400 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H3.5	Szociális bérlakások építése	166 760 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H3.6	Szociális bérlakások felújítása	200 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
H4.1	Mezőhegyes helyi turizmusfejlesztés	100 529 492	x	x	x						

H4.2	Kis és középvállalkozások fejlesztései	n.a.	x	x	x	x	x	x	x	x	x
H4.3	Mezőgazdasági kutatóközpont létrehozása	n.a.		x	x	x	x	x	x	x	x
H4.4	Lóvasút rekonstrukciója	n.a.									
Összesen:		18 245 439 628									

S1. Nem beruházási jellegű (soft) projektek

A fejlesztési akció keretén belül tervezett projektek					
Projekt száma	Projekt neve	Projekt rövid leírása	Indikatív keret-összeg (Ft)	Megvalósítás várható ideje	Előkészítettség foka
S1	Egészségfejlesztés, betegségmegelőzés	Egészségügyi készségfejlesztés, szűrőprogramok, tanácsadások szervezése	140 000 000	2023-2030	Projektötlet
S2	Szemléletformálás	Szemléletformálás (közlekedés, környezetvédelem, szociális, vízviszatartás stb. területen)	70 000 000	2023-2030	Projektötlet
S3	Helyi identitás erősítő programok	A helyi hagyományokon alapuló kulturális rendezvények, interaktív kiállítások szervezése	140 000 000	2023-2030	Projektötlet
S4	Tehetséggondozási program	A kiemelkedően tehetséges általános iskolás és középiskolás diákok mentorálása	70 000 000	2023-2030	Projektötlet
S5	Hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, fejlesztését szolgáló programok	Kompetenciafejlesztés, készségfejlesztés, képzések, tanácsadás szervezése	140 000 000	2023-2030	Projektötlet
S6	Vállalkozás mentoráló programok	Vállalkozási ismeretek átadása, tanácsadás.	30 000 000	2023-2030	Projektötlet
S7	Marketing akciók	Turisztikai és befektetés ösztönzési marketing tevékenység	140 000 000	2023-2030	Projektötlet

A soft elemek keretében a városban működő civil szervezetekkel, egyházakkal, intézményekkel, gazdasági társaságokkal, vállalkozókkal együttműködésben programok szervezése az Integrált Településfejlesztési Stratégiában meghatározott célok teljesülésének elősegítése érdekében, mind a lakosság, mind a városba látogató turisták részére kiemelten a következő beavatkozási pontok támogatásával.

A projektek részletes leírása		
Projekt száma	Projekt neve	A projektek részletes leírása
S1	Egészségfejlesztés, betegségmegelőzés	Dietetikai tanácsadás, klinikai szakpszichológiai tanácsadás, gyógytorna biztosítása. Egészségértés felmérés, egészségügyi ismeretek fejlesztése. Népegészségügyi szűrések, népbetegségekre vonatkozó szűrések. Sportprogramok, főzőtanfolyamok.

S2	Szemléletformálás	A gyengébb közlekedők védelmére, a fenntartható közlekedési módokra vonatkozó kampányok szervezése. Hulladék gyűjtési, hasznosítási ismeretek terjesztése, önkéntes szemétszedési akciók. Utcai növényzet fontosságának, vízvizsszatartás fontosságának, módszereinek megismerése. A lakók számára a helyes ingatlan előtti közterület használat, karbantartás oktatása. Társadalmi befogadás erősítése, a különböző társadalmi csoportok számára közös programok szervezése.
S3	Helyi identitás erősítő programok	A helyi hagyományokon alapuló kulturális rendezvények, interaktív kiállítások szervezése, amelyek a helyi lakónépesség mellett az elszármazottakat és a turistákat is bevonják.
S4	Tehetséggondozási program	A kiemelkedően tehetséges általános iskolás és középiskolás diákok mentorálása szaktanárok segítségével, versenyeken történő részvételük támogatása felkészítéssel és az utazás, részvétel költségeivel.
S5	Hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, fejlesztését szolgáló programok	Kompetenciafejlesztés területei: funkcionális analfabétizmus felszámolása, digitális írástudatlanság felszámolása, konfliktuskezelés, életvezetési, családtervezési, háztartási pénzügyek terén. Adósságkezelési tanácsadás, áldozattá válás elkerülését célzó bűnmegelőzési tanácsadás. Általános iskolai végzettség megszerzése, szakma megszerzése, álláskeresési tanácsadás, jogosítványhoz, egyéb munkagépkézelési jogosultsághoz juttatás. Munka szocializáció.
S6	Vállalkozás mentoráló programok	Vállalkozási ismeretek átadása, szervezetfejlesztési, fejlesztési tanácsadás. Vállalkozási együttműködési lehetőségek generálása fórumok, workshopok révén.
S7	Marketing akciók	Mezőhegyes, mint turisztikai desztináció egységes megjelenítése a belföldi turizmus és a külföldi potenciális küldőpiacok felé. A betelepülési lehetőségek, elsősorban a barnamezős területekre alacsony képzettségűeket foglalkoztató befektető idevonzására irányuló marketing tevékenység kereskedelmi és iparkamarai segítséggel.

Szoft projektek vázlatos pénzügyi terve

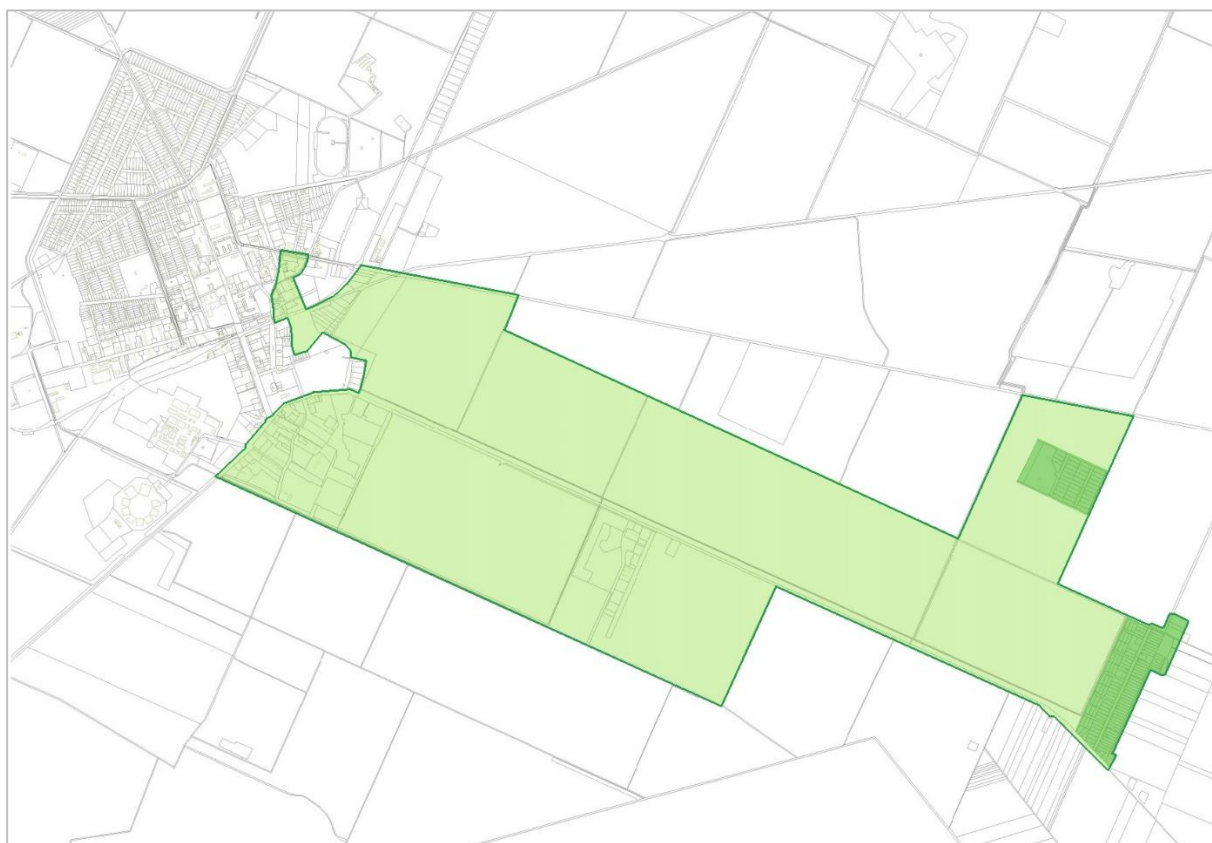
Projekt száma	Projekt neve	Indikatív keret-összeg (Ft)	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
S1	Egészségfejlesztés, betegségmegelőzés	140 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S2	Szemléletformálás	70 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S3	Helyi identitás erősítő programok	140 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S4	Tehetséggondozási program	70 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S5	Hátrányos helyzetűek felzárkóztatását, fejlesztését szolgáló programok	140 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S6	Vállalkozás mentoráló programok	30 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
S7	Marketing akciók	140 000 000		x	x	x	x	x	x	x	x
Összesen:		730 000 000									

6 ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM

Mezőhegyes az ITS-ben rögzített antiszegregációs tervvel és esélyegyenlőségi programmal is rendelkezik.

A KSH 2011-es népszámlálás adatai alapján a városban egy szegregátum található a Külsőpereg-Rákóczi major (46-os és 47-es majorok együttese). Szegregációval veszélyeztetett területet nem határoztak meg. A településen a hátrányos helyzetű lakosság elszórtan él. Több százévtel ezelőtt épült hosszú, többlakásos (társasház) cseléd lakóépület/cselédsor épült a városban, amelyek egy része leromlott állapotú lakott ingatlan. Az ezen épületekben és más épületekben lakó hátrányos helyzetűek jelentős létszámot tettek ki a város lakosságából 2011-ben, de nem egy területen koncentrálódva.

A szegregátumban élők életkörülményeinek javítása érdekében a szegregáció megszűnését célzó intézkedésekre van szükség, ennek során kijelölésre került egy Anti-segregációs akcióterület. Az önkormányzat célja, hogy biztosítsa mindenki számára a társadalmi esélyegyenlőséget és az alapvető szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést. Ennek kapcsán több olyan intézkedést (szociális, képzési, foglalkoztatási) hajt végre, amely a szolgáltatásokhoz való könnyebb hozzáférést biztosítja.

3. ábra Szegregált területet tartalmazó akcióterület, amelyen a szegregátumot sötétzöld színnel jelöltük
(forrás: saját szerkesztés KSH adatszolgáltatás felhasználásával)

Mezőhegyes Város Önkormányzata a 113/2020. (IX. 30.) Kt. határozattal fogadta el a 2013. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát, amely az alábbi célcsoportokat azonosítja:

- Mélyszegénységben élők és romák
- Gyermekek

- Nők
- Időskorúak
- Fogyatékkal élők

Az egyes célcsoportok számára részletes intézkedési terv került elfogadásra:

Célcsoport	Fejlesztési irányok	
Mélyszegénységben élők és romák	Intézkedés megnevezése	Adósságállomány, eladósodás
	Probléma megnevezése	Mélyszegénységben élők körében magas az adósságállomány felhalmozása, eladósodás
	Elérni kívánt cél	Adósságállomány, eladósodás csökkentése (felmérés, információgyűjtés; kapcsolatfelvétel a célcsoportokkal, tanácsadás; az eladósodott családok számának csökkentése - kb. 5%)
	Intézkedés tartalma	Igényfelmérés a célcsoportok körében Kérdőívek kitöltése Egyéni tanácsadás igényekhez mérten
	Szöveges indoklás	A védendői státuszt három szolgáltatótól lehet igényelni: víz, villamos energia, gáz (a részletfizetés és a kártyás óra felszerelés feltétele is)
	Intézkedés megnevezése	Hátrányos helyzet öröklődése
	Probléma megnevezése	Mélyszegénységben élők körében átöröklődnek a hátrányos helyzetet megalapozó „értékek”, „szokások”
	Elérni kívánt cél	Hátrányos helyzet csökkentése (felmérés, információgyűjtés; kapcsolatfelvétel a célcsoporttal; hátrányos helyzet mérséklése, csökkentése)
	Intézkedés tartalma	Igényfelmérés a célcsoporttal Hátrányos helyzet okainak feltárása Az okok megelőzésére, megszüntetésére irányuló tevékenységek
	Szöveges indoklás	A szülői minta nagy mértékben determinálja a gyerekek sorsát
Gyermekek	Intézkedés megnevezése	Veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése
	Probléma megnevezése	Veszélyeztetett, védelembe vett gyermekek száma magas

	Elérni kívánt cél	Veszélyeztetett gyermekek számának csökkentése (veszélyeztetettség okainak feltárása; beavatkozási módok meghatározása; veszélyeztetettség arányos csökkentése (3%))
	Intézkedés tartalma	Kapcsolatfelvétel az érintett szakemberekkel Cselekvési terv végrehajtása Probléma kezelése
	Szöveges indoklás	A veszélyeztetett és a védelembe vett gyermekek száma csökkent az elmúlt másfél év alatt, ennek okai: nagykorúság, elköltözés, nevelésbe vétel, okok megszűntetése. Megfigyelhető azonban az új beköltöző családok miatt a létszám ismételt növekedése.
	Intézkedés megnevezése	Gyermekek étkeztetése
	Probléma megnevezése	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma ingadozó
	Elérni kívánt cél	Minden jogosult gyermek vegye igénybe a szünidei étkeztetést (jogosult célcsoport felkeresése; célcsoporttal folyamatos kapcsolattartás; szünidei gyermekétkeztetés kihasználásának 100%-os igénybevétele)
	Intézkedés tartalma	Nyilatkozatok, igényfelmérések Összegyűjtött adatok összegzése Adott probléma megoldása
	Szöveges indoklás	A szünidei étkeztetés időtartama alatt a rászoruló gyermekek 90%-a igénybe veszi az ingyenes ebédet. (2019-2020: kb. 80 gyermek)
Nők	Intézkedés megnevezése	Gyermekeit egyedül nevelő munkanélküli anyák
	Probléma megnevezése	Gyermekeit egyedül nevelő édesanya elhelyezkedésének nehézségei
	Elérni kívánt cél	Célcsoport számára megteremteni a munka világába való visszakerülés lehetőségét (a nyári szünidő 50%-ában megoldani a felügyeletet; az összes szünidő 50%-ában megoldani a felügyeletet; az összes szünidő 100%-ában megoldani a felügyeletet)
	Intézkedés tartalma	Információgyűjtés, igényfelmérés Képzések, átképzések Munkalehetőségek felkutatása
	Szöveges indoklás	-
	Intézkedés megnevezése	Várandós anyák helybeli szűrése

	Probléma megnevezése	Várandós anyák helybeli egészségügyi szűrése nem megoldott
	Elérni kívánt cél	Célcsoport alapvető egészségügyi szűrésének biztosítása a településen (az érintett célcsoport felkeresése, információgyűjtés; megvalósíthatóságról koncepció készítés; helyben történő szűrések biztosítása)
	Intézkedés tartalma	Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés Érintett szakemberekkel való kapcsolatfelvétel Szűrések biztosítása helyben (pl. vérérvétel)
	Szöveges indoklás	-
Időskorúak	Intézkedés megnevezése	Idősek elmagányosodása
	Probléma megnevezése	A településen növekvő tendenciát mutat az elmagányosodott idősek száma
	Elérni kívánt cél	Csökkenteni a magányos idősek számát (az érintett célcsoport felkeresése, felkutatása, információgyűjtés; helyzetelemzés, minél többen igénybe vegyék a nappali ellátást; csökkenteni az izolálódott idősek számát)
	Intézkedés tartalma	Kapcsolatfelvétel, információgyűjtés Motiváció, partnerszervezetek felkutatása Elért eredmények értékelése, kérdőívek segítségével
	Szöveges indoklás	-
	Intézkedés megnevezése	Az idősek tájékoztatása az igénybe vehető ellátásokról
	Probléma megnevezése	Az idősek nem ismerik teljeskörűen az állami és önkormányzati támogatásokat
	Elérni kívánt cél	Az idősek ismeretének bővítése (érintett szakemberek felkutatása; támogatási rendszer feltérképezése; a célcsoportok tájékoztatása a támogatási rendszerről)
	Intézkedés tartalma	Információgyűjtés a szakemberektől Összegző anyag elkészítése Tájékoztató anyag elkészítése
	Szöveges indoklás	-
	Intézkedés megnevezése	Fogyatékkal élők társadalmi elfogadása

Fogyatékkal élők	Probléma megnevezése	Fogyatékkal élőket a fiatalabb generáció nem fogadja el teljes értékű embernek
	Elérni kívánt cél	Fogyatékosok teljes elfogadása minden generáció részéről (feltárás, problémaelemzés; célcsoportokkal való kapcsolatfelvétel; probléma megoldása)
	Intézkedés tartalma	Információgyűjtés, adatgyűjtés a fogyatékkal élőkről Munkaanyag összeállítása Tájékoztatók, szórólapok, előadások
	Szöveges indoklás	-
	Intézkedés megnevezése	A fogyatékkal élők tájékoztatása az igénybe vehető ellátásokról
	Probléma megnevezése	A fogyatékkal élők nem ismerik teljeskörűen az állami és önkormányzati támogatásokat
	Elérni kívánt cél	A fogyatékkal élők legyenek napra készek az őt érintő támogatásokról (érintett szakemberek felkutatása; támogatási rendszer feltérképezése; a célcsoportok tájékoztatása a támogatási rendszerről)
	Intézkedés tartalma	Információgyűjtés a szakemberektől Összegző anyag elkészítése Tájékoztató anyag elkészítése
	Szöveges indoklás	-

1. táblázat Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) Intézkedési Terve
(forrás: 113/2020. (IX. 30.) Kt. határozat)

7 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

7.1 Külső összefüggések (a stratégia illeszkedése a településrendezési eszközökhöz, az ágazati stratégiákkal, az önkormányzat gazdasági programjával, a települési környezetvédelmi programmal és más környezetvédelmi tervekkel, a területfejlesztési tervdokumentumokkal, védettségekkel való összhang bemutatása)

Széchenyi Terv Plusz

A 2021-es év kezdetével új Európai Unió tervezési időszak vette kezdetét. A 2021-2027-es tervezési időszakban az Unió és hazai fejlesztési hangsúlyok megváltoztak. A Széchenyi 2020 programot követő Széchenyi Terv Plusz, Magyarország Partnerségi Megállapodásán keresztül, az Unió kohéziós politikájában lefektetett 5 szakpolitikai célkitűzés végrehajtásáért felel, melyek az alábbiak:

- 1) egy intelligensebb Európa az innováció, a digitalizálás, a gazdasági átalakulás, valamint a kis- és középvállalkozások támogatása révén;
- 2) egy olyan, zöldebb, karbonmentes Európa, amely végrehajtja a Párizsi Megállapodást, valamint beruház a tiszta energiaforrásokra való átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe;
- 3) egy jobban összekapcsolt Európa, amely stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal rendelkezik;
- 4) egy szociálisabb Európa, amely megvalósítja a szociális jogok európai pillérét, valamint támogatja a minőségi foglalkoztatást, az oktatást, a készségeket, a társadalmi befogadást és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférést;
- 5) egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa, amely szerte az EU-ban támogatja a helyileg irányított fejlesztési stratégiákat és fenntartható városi fejlődést.

Az ITS tervezése során a szakpolitikai célokhoz igazodva kerülnek meghatározásra a 2021-2027-es tervezési időszakra vonatkozó középtávú fejlesztési elképzelések Mezőhegyesre.

Széchenyi Terv Plusz ITS operatív célok tematikus célkitűzései									Horizontális célok		
	TEM1	TEM2	TEM3	TER1	TER2	TER3	TER4	TER5	H1	H2	H3
Egy intelligensebb Európa	x	xxx	xx	xx	x	xxx	xx	xx	x	xx	xxx
Egy zöldebb, karbonmentes Európa	x	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	x	xxx	x
Egy jobban összekapcsolt Európa	x	xx	xx	x	x	x	x	x	x	xx	xxx
Egy szociálisabb Európa	xxx	x	x	x	xx	xx	xx	xx	xxx	xx	x
Egy, a polgáraihoz közelebb álló Európa	xxx	xx	xxx	xxx	xx	xx	xx	xx	xx	xx	xx

xxx - erős kapcsolat

xx - közepes kapcsolat

x - gyenge kapcsolat

Fejlesztési típusú tervekhez való illeszkedés

Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az Országgyűlés az 1/2014. (I.3.) határozatával elfogadta a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK) hazánk társadalmi, gazdasági és területi fejlődése, valamint környezetminőségének javítása érdekében. Az OFTK egy hosszútávú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg, időtávja 2030-ig szól. A Koncepció a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozóan fejlesztési prioritásokat fogalmaz meg. Az alábbiakban ezeket vetettük össze a Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának céljaival. A Koncepció megfogalmaz területpolitikai irányokat is, mint például makroregionális térkapcsolatok feltárása, többközpontú fejlődés, természeti erőforrásainkat védő térszerkezet, melyekkel összhangban vannak Mezőhegyes ITS specifikus céljaival.

OFTK prioritásai	ITS operatív célok
Patrióta gazdaság, kis-és középvállalati bázison, nagyvállalati partnerségben	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
Fordulat a teljes foglalkoztatottság és a tudástársadalom felé	TEM1, TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
Útban az erőforrás- és energiahatékonyság illetve az energiafüggetlenség felé	TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Népesedési és közösségi fordulat	TEM1, TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Területi integráció, térségi és helyi fejlesztések a helyi gazdaság bázisán	TEM2, TEM3, TER1, TER3, TER4, TER5

OFTK specifikus céljai	ITS operatív célok
Versenyképes, innovatív hálózati gazdaság	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség-és sportgazdaság	TEM1, TEM2, TER1
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése	TEM1, TEM2, TER3, TER4, TER5
Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom, roma-integráció	TEM1, TER1, TER2, TER4, TER5
Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	TEM1, TEM2, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme	TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Az ország makro-regionális szerepének erősítése	TEM2, TEM3
A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	-

Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	-
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése	TEM1, TEM2, TEM3, TER1, TER3, TER4, TER5
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása	TEM3, TER5

A Nemzeti Fejlesztés 2030 –Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió megyei bontásban határozza meg a fejlesztési irányokat. Békés megye a Dél-Alföldön található, a közép- és kisvárosok viszonylag egyenletes rendszere dominál. Jelentős természeti értékekkel, turisztikai vonzerővel rendelkezik. A megye kulturális örökségét a nemzetiségek színesítik. A kiemelkedően jó agráradottságok miatt kiemelkedő a mezőgazdasága. Kül- és belföldi tőkevonzó képessége egyaránt alacsony. A megye munkaerő megtartó képessége folyamatosan romlik, a munkaképes korú lakosság egyre növekvő számban hagyja el a térséget. A foglalkoztatottak folyamatosan és jelentősen csökkenő aránya az utóbbi években csekély növekedést mutat, amelyhez minimálisan javuló munkanélküliségi mutatók társultak.

A Konceptió az alábbi fejlesztési irányokat határozza meg Békés megyére vonatkozóan:

- Az infrastruktúra fejlesztése: a megközelíthetőség és a logisztikai feltételek javításával, a térségi kohézió erősítésével, minőségi környezet kialakítása mellett.
- Gazdaság- és vidékfejlesztés: munkahelyteremtés ösztönzésével a hozzáadott érték növelése, hungarikumok támogatása, környezetkímélő energiatermelés, valamint az öko-, horgász-, vadász-, kerékpár- és egészségturizmus fejlesztése.
- Társadalmi megújulás: a szakképzés gazdasági igényekhez alakításával, a civil együttműködések erősítésével és a helyi kulturális értékek megőrzésével.
- Környezeti fenntarthatóság segítése az épített és természeti környezet védelme, a környezetbarát hulladékgazdálkodás, -újrahasznosítás fejlesztése és a megújuló energiákra épülő termelés és fogyasztás támogatása által.
- Határon átnyúló együttműködések segítése a gazdaságfejlesztés támogatásával, együttműködési programok szervezésével és helyi termékekre épülő piac beindításával.
- Békéscsaba fejlesztése, különös tekintettel az élelmiszer alapanyag előállítására és –feldolgozásra, valamint a gasztroturizmusra.

Összességében megállapítható, hogy Mezőhegyes ITS célrendszere és beavatkozási területei, prioritásai összhangban vannak az OFTK-ban rögzített prioritásokkal és fejlesztési irányokkal.

Békés Megye Területfejlesztési Konceptiója

Békés Megye Területfejlesztési Konceptiójának felülvizsgálatát Békés Megye Közgyűlése 2021 májusában fogadta el.

Békés Megye Területfejlesztési Konceptiójának ITS operatív célok céljai	
Fenntartható, a megye jövedelemtermelő képességét javító horizontális gazdaságfejlesztés	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5
A környezeti infrastruktúra átfogó, területileg kiegyensúlyozott fejlesztése	TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
A minőségi szolgáltatások elérhetőségének fejlesztése	TEM1, TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER4, TER5
Társadalmi- és gazdasági kohézió erősítése a komplex programmal fejlesztendő járásokban (KLH)	TEM1, TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5

Mezőhegyes Településfejlesztési Konceptió

A Településfejlesztési Konceptió céljai	ITS operatív célok
A társadalom fejlesztése a népességmegtartás érdekében	TEM1
A turisztikai fejlesztés társadalmi és térségi megalapozása, együttműködések kialakítása	TEM2, TER1, TER4, TER5
A város egészét érintő infrastruktúra fejlesztések	TEM3

A Településfejlesztési Konceptió céljaihoz az ITS stratégiai céljai megfelelően illeszkednek.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Mezőhegyes Város Önkormányzata a 113/2020. (IX. 30.) Kt. határozattal fogadta el a 2013. évi Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatát, amely az alábbi célcsoportokat azonosítja:

- Mélyszegénységben élők és romák
- Gyermekek
- Nők
- Időskorúak
- Fogyatékkal élők

Mezőhegyes ITS-ének valamennyi célja figyelembe veszi a Helyi Esélyegyenlőségi Programban érintett célcsoportok számára az esélyegyenlőség biztosítását.

Rendezési típusú tervekhez való illeszkedés

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

Az Országgyűlés által elfogadott, Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény második része az új OTrT. A törvény új korszakot nyit: az eddig három külön törvényben szabályozott országos és a két kiemelt térségre vonatkozó területrendezési tervek – az OTrT (2003. évi XXVI. törvény), a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Terv (2005. évi LXIV. törvény), Balaton-törvény (2000. évi CXII. törvény) – egy jogszabályban összefoglalva találhatóak. A törvény *„az ország kiegyensúlyozottabb területi fejlődése, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi irányítása, az okszerű és takarékos területhasználat, valamint a gazdasági, társadalmi és környezeti fenntarthatóság megőrzése érdekében”,* a Nemzeti Fejlesztés 2020 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció által meghatározott területhasználati elvekkel összhangban készült.

Békés Megye Területrendezési Terve

Békés Megye új, a 2018-as OTrT-hez illeszkedő Területrendezési Tervét Békés Megye Közgyűlés Elnökének 6/2020. (III.16.) rendeletével fogadták el. Az új rendezési terv a megye teljes közigazgatási területére, hosszútávra szóló terv, 10 évet meghaladó időtávlatra készült.

Mezőhegyes Város Településszerkezeti Terve

Mezőhegyes város településrendezési eszközeinek felülvizsgálata 2019 decemberében lezárult. A felülvizsgálat keretében aktualizálásra került és a 255/2019. (XII. 19.) számú képviselőtestületi határozattal elfogadásra került a város településszerkezeti terve. Az Étv. 2. § alapján a szerkezeti terv „a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv”. Mezőhegyes új településszerkezeti terve (a rendezési szabályzattal együtt) –mint felsőbbrendű jogszabály –adja meg a keretet, amelyben az ITS készült, ezáltal teljeskörűen illeszkedik ahhoz.

Egyéb Nemzeti fejlesztési dokumentumokhoz való illeszkedés

Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia 2012-2024

Az Országgyűlés által a 18/2013. (III. 28.) határozattal elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia kiinduló legfőbb célkitűzése a természeti erőforrások túlzott felhasználásának csökkentését elősegítő intézkedések elterjesztése. Kijelöli azokat a fenntarthatósági prioritásokat, amelyeket Magyarországnak a nemzetközi együttműködések keretében követnie érdemes. A Keretstratégia kiemeli a települési szintű feladatok hangsúlyosságát. Általános elvként rögzíti a környezettudatosság növelését, a megújuló energiaforrások alkalmazását, a kritikus állapotban lévő erőforrások felhasználásának korlátozását. Mezőhegyes ITS a Keretstratégia alábbi céljaihoz illeszkedik:

A Keretstratégia célrendszere	ITS operatív célok
Emberi erőforrások: cél a népességben stabil, egészséges, a kor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező emberek alkotta, a kirekesztettséget fokozatosan csökkentő társadalom.	TEM1
Társadalmi erőforrások: A fenntarthatóságot támogató kultúra kialakítása, pozitív értékek, erkölcsi normák, attitűdök erősítése	TEM1, TEM2
<u>Természeti erőforrások:</u> Környezeti eltartóképesség érvényesítése	TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
<u>Gazdasági (fizikai) erőforrások:</u> cél a fizikai tőke szelektív gyarapítása, a közösségi tőkejavak amortizációjának pótlása. Kiemelt feladat a vállalkozói réteg megerősítése, a hazai tőkebefektetések fokozatos növelése, külföldi kitettség csökkentése. Fontos a lokalizáció és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok kihasználása közötti ésszerű arány megteremtése, a helyi gazdasági kapcsolatok erősítése	TEM2, TER1, TER3, TER4, TER5

Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2030)

Az Országgyűlés a 23/2018. (X. 31.) határozatával fogadta el a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát a 2018-2030-ig terjedő időszakra és 2050-ig kitekintve. A második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia tartalmazza az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben elfogadott Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzései és prioritásai szerint átdolgozott szöveget. A Stratégia célul tűzi ki a biológiai sokféleség csökkenése, az áradások és aszályok súlyosbodása, a termőföld pusztulása, a vizek és a levegő szennyeződése, az idegenhonos inváziós fajok és kártevők terjedése, a környezeti okokra visszavezethető megbetegedések gyarapodása által okozott hatások mérséklésére kidolgozott hatékony intézkedéscsomag megvalósítását. A Stratégia cél- és eszközrendszere lehetővé teszi az EU és hazai pénzügyi források éghajlatvédelmi célokra fókuszáló felhasználását és nyomon követését. A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia magába foglalja a Hazai Dekarbonizációs Tervet, a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiát és a „Partnerség az éghajlatért” Szemléletformálási Tervet.

Mezőhegyes ITS a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia II. alábbi specifikus céljaihoz illeszkedik:

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia specifikus ITS operatív célok céljai	
Dekarbonizáció	TEM3, TER1, TER2, TER3
Az éghajlati sérülékenységi területi vizsgálatának térinformatikai megalapozása	-
Alkalmazkodás és felkészülés	TEM1, TEM3, TER1, TER2, TER3
Éghajlati partnerség biztosítása	TEM1

Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.

A Kormány 2011-ben készítette az első Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégiát az Európai Unió tagállamainak közös keretstratégiájába illeszkedően. A Stratégia 2014-ben került felülvizsgálatra, amelyet a Kormány az 1603/2014. (XI. 4.) számú határozattal fogadott el. Fő feladata a szegénységet illető társadalmi problémák kiváltó okainak, szerkezeti összefüggéseinek feltárása a leszakadó országrészekben, kiemelten a roma lakosságra és a gyermekszegénységre fókuszálva. Hosszú távú cél a társadalmi-gazdasági javakhoz való hozzáférés esélyének javítása és a társadalmi összetartozás erősítése. További cél a gazdaságélénkítéshez, a munkaalapú társadalom értékeinek gyakorlatba való átvezetésével a foglalkoztatottság számottevő bővítéséhez, a szegénység csökkentéséhez, a szociális biztonság megerősítéséhez való hozzájárulás.

Mezőhegyes ITS a Nemzeti Felzárkózási Stratégia II. alábbi specifikus céljaihoz illeszkedik:

A Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia II. célrendszere	
A szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre.	TEM1
A szegénység, szociális kizáródás újratermelődésének megakadályozása.	TEM1, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
A társadalmi-gazdasági javakhoz történő egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése.	TEM1

Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia 2014-2030

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégiát a Kormány az 1486/2014. (VIII. 28.) számú határozattal fogadta el, amely dokumentum a közlekedési ágazat közép-, hosszú és nagytávú céljait határozza meg, a közlekedéssel összefüggő gazdasági, társadalmi, környezeti és területhasználati folyamatok tervezhetőségének biztosítása érdekében.

Mezőhegyes ITS a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia alábbi céljaihoz illeszkedik:

A Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési ITS operatív célok Stratégia célkitűzései	
Környezetre gyakorolt hatások javulása	TEM2, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Egészség és vagyonbiztonság javulása	TEM1
Gazdasági növekedés elősegítése	TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Foglalkoztatás javulása	TEM2, TEM3, TER1, TER3, TER4, TER5
Lakosság jólétének javulása	TEM1, TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Területi egyenlőtlenségek mérséklése	TEM1, TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Társadalmi igazságosság, méltányosság javulása	TEM1
Nemzetközi kapcsolatok erősítése	TEM2
Társadalmi szinten hasznosabb közlekedési szerkezet kialakítása	TEM3
Szállítási szolgáltatások színvonalának és hatékonyságának növelése	TEM3, TER3, TER4, TER5

7.2 Belső összefüggések (a célok logikai összefüggései, a helyzetértékelésben beazonosított problémákra ad-e megoldást, a stratégia megvalósíthatósága, a célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása)

Jelen fejezet célja, hogy a stratégiai célkijelölés belső összefüggéseit vizsgálja. Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy a stratégiai fejezetben meghatározott célok mely -a helyzetértékelésben feltárt - problémák megoldására fókuszálnak.

Helyzetértékelésben feltárt problémák (SWOT-Gyengeségek)	ITS célrendszeréhez illeszkedés
Társadalom, humáninfrastruktúra • Csökkenő gyermekvállalási hajlandóság • Segélyezésre szorulóknak növekvő száma • Nincs kerékpárút • Időskorú népesség növekvő részaránya • A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya magas • Képzett munkaerő hiánya, magasabban képzettek nem jönnek vissza a térségbe	TEM1, TEM3, TER1, TER2, TER3, TER4, TER5
Gazdaság • A város földrajzi elhelyezkedése • Részben kihasználatlan ipari és turisztikai lehetőségek • Meglévő szálláshelyek csekély száma • Beruházási tőke hiánya • Családi gazdaságok hiánya	TEM2, TEM3, TER1, TER3, TER4, TER5
Táj- és természetvédelem, zöldfelületi rendszer • A határ menti átmenő forgalomból származó zajterhelés értéke magas • Illegális hulladéklerakó helyek • Az infiltráció egyes területeken magas, így különösen nagy esőzésekkor jelentős mennyiségű csapadékvíz kerül a szennyvízcsatornába • A belterületi zöldterületi fejlesztésekhez szükséges eszközök hiánya, • A műemléki épületek avultsága	TEM2, TEM3, TER1, TER2, TER4, TER5
Településhálózat, fejlesztési- és rendezési környezet, épített környezet • Majorokban nem 100% a szilárd burkolatú út • A tranzit forgalom miatt romlik az utak állapota, ezért nehezebb a megközelíthető	TEM1, TEM3, TER3, TER4, TER5

• Tőkehiány a környezeti adottságok fejlesztésére• Kedvezőtlen munkaerő piaci viszonyok	

8 A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Az egyes kockázatok bekövetkezésük valószínűsége alapján három kategóriába sorolhatók: alacsony, közepes és magas kockázattal rendelkezők. Feltüntetésre kerültek a lehetséges megelőzési, illetve kezelési javaslatok is, azonban az ITS-ben megnevezett projektek megvalósítása előtt a kockázatok feltérképezése – kockázatkezelési terv készítése – valamennyi projekt esetében szükséges, hogy a kockázatok lehetőségét minimalizálni lehessen, és ne akadályozza a stratégiai célok megvalósulását.

A stratégia megvalósításának kockázatait az alábbi táblázatban mutatjuk meg.

Kockázat típusa	Kockázatok azonosítása	Kockázatok értékelése	Kockázatok kezelése	Bekövetkezési valószínűség	Bekövetkezés hatása
Intézményi kockázat	Humán erőforrás minősége	A stratégia megvalósítása sikertelen	Tapasztalt munkatársak és hatékony, együttműködő menedzsment szervezet felállítása	alacsony	közepes
	Menedzsment szervezet minősége	Menedzsment szervezt hatékonysága alacsony	Menedzsment szervezet megerősítése (HR)	alacsony	közepes
	Tulajdonviszonyok helyzete	Potenciális fejlesztő és az ingatlantulajdonos nem egy személy/szervezet	Ingatlanviszonyok rendezése a projekt előkészítése során – együttműködések, bérleti konstrukciók kidolgozása	alacsony	közepes
	Projektelelemek előkészítettsége nem megfelelő szintű	Egymásra épülő projektek egymás megvalósulását veszélyeztetik	Előkészítő munkák helyes menedzselése	alacsony	magas
	Megyei és állami szintű kapcsolatok minősége	Megyei és állami partnerek bevonása nem	Együttműködések kialakítása a megyeszékhellyel, szomszédos településekkel,	közepes	magas

		kellő szintű, mélységű	településekkel és állami szereplőkkel		
Társadalmi kockázat	Társadalmi elégedetlenség a fejlesztések következtében	A lakosság a fejlesztésekkel elégedetlen	Egyeztetése lefolytatása a fejlesztések megkezdése előtt	alacsony	közepes
Kivitelezési kockázat	Időbeli csúszás áll be a projekt megvalósítása során	Műszaki-tervezési munkák időbeli csúszása miatt a projekt nem valósult meg vagy késik	Ütemezés gondos tervezése, operatív menedzsment szervezet megerősítése	közepes	magas
	Kivitelezési munkák okozta elégedetlenség	Kivitelezési munkák során fellépő kellemetlen/nem kívánt intézkedések a lakosság számra	Lakossági tájékoztatás megtartása a kivitelezés megkezdése előtt	alacsony	alacsony
Pénzügyi, gazdasági kockázat	Pályázati források lehívhatóságának nehézségei	Korlátozott forráskeret, nagy versenyhelyzet áll elő a települések között	Pályázati dokumentáció elkészítése szakértelemmel rendelkező menedzsment szervezet által	magas	magas
	Önkormányzati források rendelkezésre állása	Az önkormányzat nem tudja a szükséges önerőt, előleget biztosítani a fejlesztéshez	Megfelelő pénzügyi előkészítés szükségessége	magas	magas
	Külső források (befektetők, hitelek) elmaradása	A fejlesztések megvalósulása a szükséges források bevonása befektetői érdeklődés és/vagy hitelfelvételi	Projekt előkészítése során a befektetői körök felmérése, hitelfelvételi lehetőségek megvizsgálása	közepes	magas

		lehetőség hiánya miatt meghiúsul			
	Magas infláció, építőipari árak emelkedése	A stratégia megvalósítását szolgáló projektek megvalósítása ellehetetlenülhet az áremelkedések miatt	A projekt költségvetését az aktuálisnál magasabb árral kell tervezni és tartalékot is célszerű tervezni	Magas	Magas
Jogi kockázatok	Szabályozási környezet változásai	Jogszabályi feltételek megváltozása miatt a projekt megvalósítása veszélybe kerül	Jogi környezet folyamatos figyelése, helyi szintű jogszabályok szükséges módosítása	alacsony	közepes
	(Köz)beszerzési eljárások sikertelensége	A sikertelen beszerzési eljárások időben kitolhatják vagy veszélybe sodorhatják a fejlesztés megvalósulását	(Köz)beszerzési eljárások megfelelő szakmai előkészítése	közepes	közepes

9 A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE

9.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

A fejezet azon önkormányzat által végzett tevékenységeket foglalja össze, amelyek segítik, támogatják az integrált településfejlesztési stratégiában, valamint más, stratégiai jellegű dokumentumokban megjelölt fejlesztési célok elérését. A város biztosíthatja ezt a megfelelő keretek előteremtésével, valami szabályozó, rendeletalkotó tevékenységével. Ideális esetben ez a két típusú tevékenység együtt jelenik meg és az elérni kívánt célok irányába egyszerre hatnak.

Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP)

Magyarországon az üvegházhatású gázok kibocsátása az elmúlt 25 évben mintegy 40 százalékkal csökkent, elsősorban a nehézipar leépülése és az agrártermelés visszaesése miatt. A globális éghajlatváltozási folyamat azonban tovább gyorsult és ezek a hatások a medence-jelleg miatt Magyarországot erőteljesebben érintik, mint Európa más földrajzi térségeit. A szakértői vizsgálatok szerint az ipar és a mezőgazdaság területén már csak kis dekarbonizációs lehetőség mutatkozik Magyarországon, ugyanakkor az energiatermelésben és -elosztásban, valamint az épületenergetika, továbbá a közlekedés területén van még mód az üvegházhatású gázok kibocsátásának érdemi csökkentésére.

Az önkormányzatok döntő szerepet játszanak a klímaváltozás hatásainak enyhítésében főleg, ha figyelembe vesszük, hogy az energiafogyasztás és a CO₂-kibocsátás 80%-a városi tevékenységhez kapcsolódik. Az Európai Unió klíma- és energiacsomagjának 2008-ban történt elfogadását követően az Európai Bizottság által létrehozott Polgármesterek Szövetsége támogatja a helyi önkormányzatok fenntartható energiapolitika megvalósítása során tett erőfeszítéseit és a helyi és regionális szereplőket az uniós célkitűzések teljesítése érdekében mozgósítja.

A Fenntartható Energia Akcióprogram (SEAP) kulcsfontosságú konkrét intézkedéseket és projekteket tartalmaz. Az energia-megtakarításon kívül a SEAP egyéb eredményeket eléréséhez is hozzájárul, mint például:

- helyváltoztatást nem igénylő szakmunkák és stabil munkahelyek létrehozása;
- egészségesebb környezet és életminőség;
- jobb gazdasági versenyképesség és az energiától való nagyobb függetlenség.

A SEAP lehetőséget biztosít az anyag- és energiatakarékos technológiák alkalmazásával az ipar, az állattenyésztési ágazatok és az ahhoz kapcsolódó élelmiszeripar fejlesztésére is. A SEAP-okban a helyi önkormányzatok önkéntesen kötelezettséget vállalnak az energiahatékonyság javítására és a megújuló energiaforrások fokozott hasznosítására azért, hogy Magyarország összességében elérje az Európai Unió által 2020-ra kitűzött 20%-os CO₂-kibocsátás csökkentését.

A SEAP alapján a TOP Plusz támogatást biztosít az önkormányzati tulajdonú épületállomány energiahatékonyság központi rehabilitációjára és a megújuló energiaforrások alkalmazására. Az energiamenedzsmentet pedig önkormányzati kedvezményezett esetén a TOP Plusz támogatja.

Fenntartható városi mobilitási terv (SUMP)

A fenntartható városi mobilitási terv olyan új koncepció, amely alapvetően az EU által meghatározott klímavédelmi és energiahatékonysági célokat segíti. Az újdonságot a korábbi közlekedéstervezési gyakorlathoz képest az jelenti, hogy:

- nagyobb hangsúlyt helyez a lakosság és a különböző érdekcsoportok bevonására,
- a különböző szakpolitikai területek összehangolására (pl. közlekedés, területfejlesztés, gazdaságfejlesztés, környezetvédelem, szociális ügyek, egészségvédelem, közbiztonság, energetika stb.), valamint
- a térségi/agglomerációs kooperációra.

A városi mobilitási terv legfontosabb hozzáadott értéke a költségmegtakarítás az önkormányzat és a városi szereplők számára, a személyre szabott közlekedési megoldások a várost használó csoportok számára, valamint a jobb, élhetőbb városi környezet. A fenntartható városi mobilitástervezés során mód van akár egyének (iskolások, mozgáskorlátozottak, idősek stb.), akár vállalkozások számára a multimodális, ajtótól ajtóig való közlekedési megoldások kidolgozására. A mobilitástervezés a közúti infrastruktúra fejlesztése helyett olyan kiegyensúlyozott intézkedéscsomagban gondolkodik, amelyben jelentős szerepet kapnak a mérsékelt költségvonzatú közlekedésszervezési intézkedések. Az integrált tervezési megközelítés segíti a környezetbarát ágak, megoldások felé való átrendeződést, ami azért is fontos, mert a városoknak sokszor egymással versengő jogi kötelezettségnek kell megfelelniük (pl. levegőtisztaság javításával, zajterhelés csökkentésével stb. kapcsolatos országos és EU-s elvárások.) A Fenntartható Városi Mobilitási Terv funkcionális városban gondolkodik, a tervezés az együttműködésre alapoz.

Klímastratégia

Magyarország kitettsége és sérülékenysége az éghajlatváltozás várható hatásainak szempontjából globális és európai mércével mérve is jelentős. Vizsgálatok támasztják alá, hogy az országon belüli, a klímaváltozás hatásaival szembeni térségi sérülékenység is igen nagy eltéréseket mutat. A klímaváltozás kiváltó okainak megfékezése, csökkentése globális összefogást kíván, ugyanakkor a várható negatív hatásokra való hatékony felkészülés – lokális tervezést és helyi megoldásokat kíván. Ezért fontos az éghajlatváltozás hatásaira való felkészülést és az alkalmazkodást elősegítő a települési szintű klímastratégiák és programok kidolgozása.

A város közterületeinek közösségi használata és a helyi identitástudat növelése – a boldog város

A jól működő városok felé elvárás, hogy az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő szolgáltatásokat is nyújtson, amelyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak az új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is.

E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek karbantartását, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását is. Kiemelten érdemes támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségtudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Ehhez kapcsolódik a helyi identitás és a lokálpatriotizmus erősítése is. A kultúra és tudás ma már a modern gazdaság és társadalomfejlesztés alapvető támogatója. A közösséghez és a lakóhelyhez kötődés, az identitástudat, lokálpatriotizmus, valamint a társadalmi szolidaritás megteremtése érdekében a társadalmi kapcsolatok tudatos építésének célrendszere szükséges, mivel e nélkül nem lehet növelni az itt élők életminőségét és együttműködési készségüket sem. Ennek érdekében az identitást erősítő események mellett további lehetőség a sajátos meghatározottságú városrészek (majorok), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteinek támogatása, illetve újabbak létrehozásának támogatása. A tudásalapú és akár a modern korral lépést tartó „digitális városprogram” elindításával e feladatot is erősítheti a várossal szóló információk, tudásanyagok internetes oldalakon való megjelenítése.

Szabályozási tevékenységek, eszközök

- A „tervalku” (Településfejlesztési Megállapodás/Szerződés), amely lehetővé teszi, hogy egyes nagy beruházások esetén, amely a település területén zajlik le, a beruházó és a települési önkormányzat között olyan szerződés készüljön, amely mindkét fél számára előnyös és rögzített fejlesztési feladatokkal bír;
- Az önkormányzat elővásárlási jogának gyakorlása területek kivásárlásakor;
- Városmarketing célú tevékenységek: a város az integrált településfejlesztési stratégiában megfogalmazott célokkal, valamint azok eszközrendszerével összhangban, az ebben szereplő célok elérése érdekében hajtja végre marketingtevékenységét. Ehhez kapcsolódik a marketingkommunikáció, mint eszköz a magánbefektetők bevonására, a lehetséges, kölcsönösen eredményes partneri együttműködések kialakítására, valamint a létesítmények kihasználtságának növelésére. Mindez a fejlesztési eredmények ismertebbé tételét, a város által tervezett programok minél nagyobb vonzerejének kialakítását szolgálja;
- Helyitámogatásokkal, vagy adókedvezményekkel bizonyos esetekben a magántőke mobilizálható, amelyet a Tervalkuban / településrendezési szerződésben rögzíthetnek a felek;
- Ingatlangazdálkodási koncepció, melynek keretében a város saját tulajdonú ingatlanait felméri, azok hasznosíthatóságát számba veszi.

9.2 Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása

A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

A városfejlesztési feladatok ellátását elsősorban a Mezőhegyesi Polgármesteri Hivatal Műszaki Csoport végzi azon projektekénél, ahol nincs külső menedzsment. Azon projektekénél, ahol külső menedzsment van a Műszaki Csoport iránymutatásával végzi a külső menedzsment a tevékenységét.

A városfejlesztési feladatokban kisebb-nagyobb mértékben a Polgármesteri Hivatal teljes szervezete érintett:

- A jogi feladatokkal a jegyző, aljegyző foglalkozik.
- A városfejlesztéssel érintett döntések előkészítésének technikai feladataival, a jegyzőkönyvek készítésével, döntések szerkesztésével a Titkárság foglalkozik.
- A pénzügyi menedzseri, projekt könyvelési, tárgyi eszköz nyilvántartási feladatokkal a Pénzügyi Csoport foglalkozik.
- A városfejlesztésekhez kapcsolódó településképi bejelentési és engedélyezési, településszerkezeti tervmódosítási, helyi építési szabály módosítási ügyeket a főépítész iránymutatásával a Műszaki Csoport végzi.
- Az Igazgatási Csoport elsősorban a szociálisan hátrányos helyzetűeket érintő szoft projektekben, mint megvalósító, szakmai vezetőt biztosító szervezeti egység vehet részt.
- Az Adó Csoport a városfejlesztési tevékenységet a gazdaságra vonatkozó statisztikai adatokkal segíti és végrehajtja a városfejlesztési, befektető vonzó, tevékenység ösztönző adókedvezményekről szóló helyi jogszabályban foglalt rendelkezéseket.

Az ITS megvalósítása során a döntéshozói szintet Mezőhegyes Város Képviselő-testülete jelenti. A döntéselőkészítési feladatokat a Polgármesteri Hivatal adott szervezeti egységei végzik.

A stratégiai menedzsmentet a polgármester, a képviselő-testület és a Pénzügyi, Szociális és Ügyrendi Bizottság alkotja. Fontosabb feladatuk:

- Az ITS megvalósításának nyomonkövetése, elvárt eredmények, hatások értékelése.
- Az operatív menedzsment szint tevékenységének stratégiai szintű felügyelete, céljainak meghatározása, eredményeinek értékelése, szükség esetén korrekció kezdeményezése.

Az ITS megvalósításával kapcsolatos döntés előkészítő feladatokat a Polgármesteri Hivatal Műszaki-Csoportja végzi:

- A városi társadalom és gazdaság igényeinek és lehetőségeinek feltárása, azok változásainak beépítése az ITS-be.
- A városfejlesztés külső és belső környezetében bekövetkezett változások figyelemmel kísérése, a célokra gyakorolt hatások elemzése.
- ITS partnerségi egyeztetések szakmai irányítása, felügyelete
- Szakmai stratégiai szinten a településközi koordináció biztosítása.
- ITS partnerségi egyeztetések anyagainak előkészítése, előterjesztése döntés-előkészítésre.
- A döntéshozók részére éves jelentés készítése az ITS megvalósításáról, a változó külső, belső tényezőkről, korrekciókról, társadalmi igények változásáról.
- ITS megvalósítási folyamatáról a lakosság tájékoztatására alkalmas információk összeállítása, évente legalább egyszer, jelentősebb változások esetén többször is.

A program sikeres lebonyolításának humán erőforrás kapacitása a külső tanácsadó cégek esetleges bevonhatóságának a feltétele. A program sikeres lebonyolításához legalább 2-4 fős belső projekt menedzsment team felállítása szükséges.

Az ITS keretében megvalósítani tervezett projektek forrásigénye jelentősen meghaladja a tervezési időszakban reálisan bevonható források mértékét. Mivel az elérhető Európai Unió és hazai források teljes összetétele nem ismert, az ITS ténylegesen végrehajtásra kerülő beavatkozásai sem azonosíthatóak. Az elérhető forrásokhoz kapcsolódó feltételek folyamatos figyelése, lehetőség szerinti alakítása és ez alapján a végrehajtandó projektek kiválasztása az ITS menedzselésének részét képezi.

9.3 Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Az önkormányzat a város helyzetéhez igazodva szükség esetén elvégzi az ITS végrehajtása során a térségi egyeztetéseket, amelyek biztosítják, hogy a város stratégiai fejlesztési irányai és az ehhez illeszkedő fő beavatkozások összhangban legyenek a környezet főbb szereplőinek stratégiáival és projektjeivel.

A település kiemelt fontosságúnak tartja a nagyobb térségi hatással bíró projektek esetében az érintett – elsősorban szomszédos - településekkel való kooperációt. Ez az előkészítéstől a megvalósításig keresztül a fenntartásig a teljes folyamatot felöleli.

A város céljait a fentiek alapján is szükséges összehangolni nemcsak középtávon, hanem hosszú távon is a járás és főként a szomszédos települések céljaival. A város vezetése különböző információs csatornákon keresztül együttműködik velük a célok alakításában. Elsősorban a térség településeit is érintő intézményhálózat fejlesztés, és munkahelyteremtés kap prioritást kiegészítve a kapcsolódó közszolgáltatásokkal, melyeket a város és térsége igénybe vesz.

Partnerség biztosítása a megvalósítás során

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletnek megfelelően a partnerségi egyeztetés, együttműködés nem csak része, hanem kerete a tervező munkának. A partnerségi egyeztetés folyamatát Mezőhegyes a településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök készítésével, módosításával kapcsolatos partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 7/2016. (IV.08.) önkormányzati rendelete is szabályozza. Az előkészítés és a teljes tervezési munka, majd a követés során a tervezés, majd a megvalósítás folyamatának, tartalmának nyilvánossága biztosított, a helyi társadalom és gazdaság szereplőinek partnerként történő bevonásával. A partnerség, mint horizontális alapelvek érvényesítése elengedhetetlen

- a települések jövőbeni társadalmi, gazdasági, kulturális fejlesztéseit, térszerkezetük alakulását, a tervezett fejlesztési programok irányait, a projektszintű forrásbevonást, a pályázatok tárgyát, volumenét és szinergiáját meghatározó, megalapozó stratégia, a tervezési dokumentumok tervezési folyamatában,
- a megvalósítása folyamán,
- a felülvizsgálat és értékelés, a szükséges korrekciók meghatározása során.

A partnerségi egyeztetési módszerek, eszközök és célcsoportok kiválasztása során meghatározó szempont volt, hogy a társadalom- és gazdaságfejlesztés hatékony és fenntartható módon való formálása csak a helyi közösség bevonásával, széles körű elköteleződésével, helyi értékek és problémák feltárására alapozottan képzelhető el. A tervek készítése folyamatába a társadalmi folyamatokban meghatározó, vagy a stratégia megvalósításában kulcsszerepet betöltő szervezetek és azok képviselői mind bevonásra kerülnek. Ezáltal a szervezetek tevékenységének jövőbeni eredményeit és elképzeléseit már a tervezés során meg lehet határozni és a stratégiai célok vagy a kulcsprojektek közé beépíteni.

9.4 Monitoring rendszer kialakítása

Az ITS akcióterületi terveinek kidolgozása kapcsán, lényegében minden pályázati támogatási forrással történő programnál felmerül a monitoring olyan színvonalú kidolgozása, hogy a pályázatok logikai keretmátrixának elkészítésénél az indikátorok mint egyértelmű, mérhető tényezők fogalmazódjanak meg. A monitoring jellemzők kidolgozása a pályázat készítésének egyik kulcseleme a műszaki mutatók mellett, amelyek a támogatások elszámolásánál kapnak jelentőséget, amikor már az elmulasztott monitoring tevékenység gyakorlatilag nem pótolható.

A monitoring funkciója, hogy a városfejlesztési tevékenységek előrehaladásáról és eredményeiről mennyiségi és teljesülési arány vonatkozásban számszerűsíthető, minőség tekintetében indikátorok együttese által hiteles képet adjon.

Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának végrehajtásáról a végrehajtásért felelős menedzsmint a gazdasági program értékelése keretében két és fél évente beszámol a képviselő-testületnek, amely határozattal dönt a beszámoló elfogadásáról.

A beszámoló tartalma:

- Az átfogó, tematikus és városrészi célok indikátor-értékei alapján a változások bemutatása (bázisérték, előző és aktuális beszámoló időpontjában jellemző érték, ITS-ben leírt célérték összevetésével)
- Az induló és időközben rendelkezésre álló források felhasználása és az eredmények összevetése
- Az ITS keretében megvalósuló projektek és a stratégiához közvetlenül nem kapcsolódó projektek bemutatása a költségvetési és az előrehaladási jellemzők viszonyában, utóbbiaknak a célok közelítése tekintetében játszott szerepét bemutatva

Mezőhegyes Város ITS átfogó, tematikus és városrész-szintű fejlesztési céljainak indikátorai, az adatok forrásai és az adatgyűjtés gyakorisága

Célok	Indikátor neve	Indikátor definíciója	Mérték-egység	Forrás	Adatgyűjtés gyakorisága
Átfogó cél, S1 és S2	A városi gazdaság teljesítménye	A gazdasági szervezetek és egyéni vállalkozók éves nettó árbevételének 2022. évre diszkontált értéke (cél: növekedés)	millió Ft	Adóügyi Csoport nyilvántartása	Éves
	Iparüzési adóbevétel növekedése	A városban székhellyel, telephellyel rendelkező vállalkozások által tárgyévve befizetett	millió Ft	Adóügyi Csoport nyilvántartása	Éves

		iparűzési adó összesített összege			
	Lakosság jövedelmi helyzete	Egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem	Ft	TEIR	Éves
	Álláskeresők száma	Nyilvántartott álláskeresők száma (tárgyév március 20-ai adat)	fő	TEIR	Éves
	Vállalkozások fejlesztései	Európai uniós támogatásban részesült vállalkozások száma és a támogatások összege	db és millió Ft	palyazat.gov.hu	2,5 évente
TEM1	Kompetencia fejlesztésben részesülő HH-sok száma	Az életvezetési, készségfejlesztési kompetencia fejlesztésben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű lakosok száma az elmúlt időszakban	fő	Projekt beszámolók	2,5 évente
	Lakossági környezeti, egészségügyi kompetenciafejlesztési akciók száma	A lakosság környezeti ismereteit, kompetenciát fejlesztő, gyakorlati ismereteket nyújtó, továbbá a lakosság egészségmegőrzési, betegségmegelőzési kompetenciáit fejlesztő és szűrési akciók száma	db	Projekt beszámolók	2,5 évente
TEM2	Idegenforgalmi adó növekedése	A település által tárgyévben beszedett idegenforgalmi adó összege	millió Ft	Adóügyi Csoport nyilvántartása	Éves
	Szobák száma	Az üzleti célú szálláshelyek kapacitása adatbázis szobák száma adata és a kereskedelmi szálláshelyek kapacitása tárgyév július 31-ére vonatkozó szobák száma.	db	KSH	Éves

TEM3	Az állami közutak hosszának változása	A település területén fekvő állami tulajdonú közutak hossza	km	Forgalomba helyezési engedélyek	Éves
	Kiépített kerékpárutak hosszának változása	A település területén lévő kerékpárutak hossza	km	Települési útstatisztika	Éves
	Kiépített önkormányzati utak hosszának változása	A település belterületén lévő kiépített utak és közterek hossza	km	Települési útstatisztika	Éves
TER1	Új szolgáltatások, turisztikai attrakciók	Nyilvántartásba vett új szolgáltatók száma	db	Kereskedelmi szabályzási statisztika	Éves
TER3	Gazdasági társaságok beruházásai	A beruházási támogatásban részesülő gazdasági szervezetek beruházásai	Ft	palyazat.gov.hu	Uniós ciklusban gyűjteményes
TER4 és TER5	Ivóvízhálózat fejlesztése	Ivóvíz közszolgáltatásba bekapcsolt lakások száma	db	KSH	Éves
	Szennyvízhálózat fejlesztése	Szennyvíz közszolgáltatásba bekapcsolt lakások száma	db	KSH	Éves

10 AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA TERVEZÉSÉNEK MÓDSZERTANA

Az integrált településfejlesztési stratégia a településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott környezeti, társadalmi, gazdasági célok megvalósítását szolgáló középtávú fejlesztési program. A rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében határozza meg a koncepcióban megfogalmazott meghatározott célok megvalósítását szolgáló beavatkozásokat, programokat, a megvalósítás eszközeit, nyomon követését. Az ITS a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendeletben meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően határozza meg Mezőhegyes rövid-középtávú fejlesztési célkitűzéseit, és az azok megvalósításához szükséges stratégiai beavatkozásokat a 2021-2027-es Európai Unió tervezési időszakára.

A sikeres stratégia kialakításához nélkülözhetetlen a pozicionálás, az általános (gazdasági, jogi, társadalmi stb. tényezők), a közvetlen (versenytársak helyzete) és a belső környezet mélyreható, részletes, az összefüggésekre, a tapasztalatokra, a várható változásokra, jövő alternatíváira és végül a döntések kockázatelemzésére is kiterjedő kutatás.

Az ITS-hez kiinduló adatként felülvizsgálatra került a Megalapozó Vizsgálat a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete alapján. Az elemzések célja a - társadalmi, gazdasági, épített- és táji környezeti és egyéb a közösséget meghatározó tényezők alapján – lehetőségek feltárásával, azok előnyös és káros hatásainak vizsgálatával a megalapozott döntés előkészítése. A terveknek realistának, megvalósíthatónak, fenntarthatónak, decentralizálnak, széles körben támogatottnak és számonkérhetőnek kell lennie.

1. MELLÉKLET: MEZŐHEGYES VÁROS KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 388/2021. (XII.21.) SZ. HATÁROZATA MEZŐHEGYES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Mezőhegyes Városi Önkormányzat
Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 22. 5820

14/R/2021.

KIVONAT

Készült Mezőhegyes Város Képviselő-testülete 2021. december 21.-én megtartott rendkívüli ülésének, nyílt ülési jegyzőkönyvéből:

388/2021. (XII.21.) kt. sz. határozat

Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatáról

Mezőhegyes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. §-ban foglaltak alapján, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 1. pontjában, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6.§ (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva dönt:

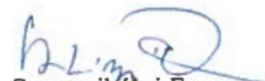
1. Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) felülvizsgálatáról;
2. az ITS-hez szükséges Megalapozó Vizsgálat – ITS szempontjából releváns részeinek – felülvizsgálatáról;
3. A tervezési és partnerségi egyeztetési feladatok elvégzéséhez az ITS-tervezés beszerzési tenderének meghívásos eljárás keretében való megindításáról.

A Képviselő-testület felkéri a Polgármestert a döntéssel kapcsolatos településfejlesztési és településrendezési feladatok ellátására, ezen belül kiemelten a tervezet egyeztetésének végrehajtására.

Felelős: Pap István Tibor polgármester
Határidő: folyamatos

Pap István Tibor
polgármester

Szentmihályi Ferenc
jegyző

2. MELLÉKLET: FŐÉPÍTÉSZI SZAKVÉLEMÉNY A MEZŐHEGYES VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK

MÓDOSÍTÁSA SORÁN ALKALMAZANDÓ TARTALMI ELEMINEK MEGHATÁROZÁSÁHOZ

Tárgy Mezőhegyes Város Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata — Főépítési nyilatkozat
Megalapozó Vizsgálat Tartalmi Tematika

MEZŐHEGYES INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ KÉSZÍTENDŐ MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATÁNAK TARTALMI TEMATIKÁJA

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a település-rendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 3/A. § alapján a következőt nyilatkozom.

Jogszabályi háttér: „314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 3/A. § (1) Az 1. melléklet szerinti megalapozó vizsgálat (a továbbiakban: megalapozó vizsgálat) — a (2) és a (3) bekezdésben meghatározott keretek között felhasználható a stratégia és a településrendezési eszköz készítése, valamint a koncepció, a stratégia és a településrendezési eszköz módosítása során is. (2) A megalapozó vizsgálat tartalmát a tervezési terület, a tervezési feladat és a tervezési cél figyelembevételével aktualizálni kell olyan módon, hogy a szükséges tartalmat és annak részletezettségét az önkormányzati főépítész írásban határozza meg. (3) A stratégia és a településrendezési eszköz készítése, valamint a koncepció, a stratégia és a településrendezési eszköz módosítása során felhasználni csak az aktualizálást megelőzően legfeljebb hét éven belül készült megalapozó vizsgálatot lehet, ideértve az ezen időtávon belül a településrendezési eszközökhöz nem e rendelet szerinti tartalommal elkészített megalapozásnak minősülő vizsgálatot is. A felhasználható tartalmi elemeket az önkormányzati főépítész írásban határozza meg. (4) Közös megalapozó vizsgálat készíthető, ha a koncepció, a stratégia és a településrendezési eszközök vagy ezek módosítása együtt, vagy közvetlenül egymást követően kerülnek kidolgozásra.”

Mezőhegyes Városi Önkormányzat nem készített 7 éven belül megalapozó vizsgálatot.

Figyelembe véve a településen végbement változásokat, valamint, hogy a hatályos Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálatához milyen kiinduló adatok szükségesek, a készítendő megalapozó vizsgálat következő fejezeteinek kidolgozását szükséges a 314/2012. (XI.8.) Kormányrendelet 1. sz. melléklete alapján meghatározott tartalom szerint elkészíteni:

1. HELYZETFELTÁRÓ MUNKARÉSZ

- 1.1. Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok
- 1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal (Országos Területfejlesztési Koncepcióval és a területileg releváns megyei, valamint térségi területfejlesztési koncepciókkal és programokkal) való összefüggések vizsgálata
- 1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata
- 1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai
- 1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása
- 1.5.1. A hatályos fejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai
- 1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések
- 1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata

Mezőhegyes Város Főépítésze

- 1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök
 - 1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek
 - 1.7. A település társadalma
 - 1.7.1. Demográfia, népesesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség
 - 1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok
 - 1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők (történeti és kulturális adottságok, társadalmi élet, szokások, hagyományok, nemzetiségi kötődés, civil szerveződések, vallási közösségek stb.)
 - 1.8. A település humán infrastruktúrája
 - 1.8.1. Humán közszolgáltatások (oktatás, egészségügy stb.)
 - 1.8.2. Esélyegyenlőség biztosítása
 - 1.9. A település gazdasága
 - 1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre
 - 1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői
 - 1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése
 - 1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők (elérhetőség, munkaerő képzettsége, K+F stb.)
 - 1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok (kereslet-kínálat)
 - 1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere
 - 1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program
 - 1.10.2. Az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere
 - 1.10.3. Gazdaságfejlesztési tevékenység
 - 1.10.4. Foglalkoztatáspolitikai
 - 1.10.5. Lakás- és helyiséggazdálkodás
 - 1.10.6. Intézményfenntartás
 - 1.10.7. Energiagazdálkodás
 - 1.11. * Településüzemeltetési szolgáltatások, okos város települési szolgáltatások
 - 2. HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ
 - 2.1. A vizsgált tényezők elemzése, egymásra hatásuk összevetése
- A vizsgálatok alapján a tényleges állapotok elemzése, egymásra hatásuk összevetése, folyamataik elemzése
- 3. HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ
 - 3.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis

Mezőhegyes Város Főépítésze

A tényleges állapot értékelése, továbbá a szélsőséges, a települési környezettel szemben támasztott általános követelményeknek ellentmondó, problematikus témakörök kiemelése. A település adottságainak, lehetőségeinek és a fejlesztés korlátainak összefoglalása, a település-veszélyeztető hatások alapján készített kockázatértékelés figyelembevételével.

3.1.1. A folyamatok értékelése

3.1.2. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése

3.1.3. A településfejlesztés és -rendezés kapcsolata

3.2. Problématérkép/értéktérkép

A település problémáinak és értékeinek összefoglalója térképi formában, a területi lehetőségek és korlátok térképi ábrázolása

3.3. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek

3.3.1. településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása

3.3.2. szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

3.3.3. egyéb szempontból beavatkozást igénylő területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)

Tisztelettel:

Katona András

főépítész

2022.03.07/ Mezőhegyes

3. MELLÉKLET: A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS HELYI SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 7/2016. (IV. 8.). RENDELET

Mezőhegyes VárosÖnkormányzat Képviselő-testületének 7/2016. (IV.08.) önkormányzati rendelete

A településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök készítésével, módosításával kapcsolatos partnerségi egyeztetés szabályairól

a 12/2017. (VI.29.) Ö. sz. rendelettel egységes szerkezetben

Mezőhegyes Város Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (6) bekezdés 7. pontja és a végrehajtására kiadott a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: TR) 29. § - ában kapott felhatalmazás alapján a településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia és településrendezési eszközök készítésével, módosításával kapcsolatos partnerségi egyeztetés szabályairól a következőket rendeli el:

A rendelet alkalmazási köre

1. § (1) A nyilvánosság és közösségi ellenőrzés lehetőségének biztosítása érdekében a településfejlesztési koncepció (továbbiakban: koncepció), az integrált településfejlesztési stratégia (a továbbiakban: stratégia) és a településrendezési eszközök készítését, módosítását az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv) 8. § (4) bekezdése alapján a polgármester **partnerségi egyeztetés** útján egyezteti a településen, illetve a tervezéssel érintett területen érintett 2. § szerinti partnerekkel (a továbbiakban: partnerek).

(2) A jelen rendeletben nem szabályozott kérdésekben a TR előírásait kell figyelembe venni.

A partnerségi egyeztetésben részt vevő partnerek köre

2. § (1) A **partnerségi egyeztetés**ben részt vevő partner:

- a) a település közigazgatási területén ingatlanal rendelkező természetes vagy jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet,
- b) a Génbank - Semex Magyarország Kft. Mezőhegyes, Külterület 0646/15 hrsz. székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet,
- c) Mezőhegyesi Fémipari Kft. Mezőhegyes, Battonyai u. 2. székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezet
- d) a Város – és Környezetvédő Egyesület Mezőhegyes, Vörösmarty u. 6. székhellyel bejegyzett civil szervezet,

- e) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (2) bekezdés c) pontja alapján a településrendezési eszközök véleményezési eljárásába - a partnerségi egyeztetés megkezdése előtt legalább 30 nappal - a polgármesternél írásban bejelentkező egyéb szervezet.

A partnerségiegyeztetésben részt vevők tájékoztatásának módja és eszközei

3. § (1) Az önkormányzat atelepülésfejlesztési koncepció, stratégia és településrendezési

eszköztípusától és az egyeztetési eljárás fajtájától függően az 1. mellékletbenismeghatározott egyeztetési szakaszokban az érintett államigazgatási szervek részére is tájékoztatásra illetvevéleményezésre bocsátott dokumentumokat töltifel a (2) bekezdés a) pontjában meghatározotthelyen, és tesziközzé a (2) bekezdés b) pontjában, illetveamennyiben szükséges,a (2) bekezdés c) pontjában meghatározotthelyena partnerségi előzetes tájékoztatáshoz és a partnerségi véleményezéshez.

(2) Az önkormányzat az (1) bekezdés szerinti előzetes tájékoztatás és a véleményeztetés céljából **felhívást** tesz közzé,

- a) a település hivatalos honlapján,
- b) az önkormányzat épületében lévő hirdetőtáblán,
- c) egyéb helyben szokásos módon (városi havilap, fórum, közmeghallgatás)

Az egyeztetésben részt vevők javaslatai és véleményei közlésének módja

4. § (1)A közzétett felhívás,tájékoztatás és a véleményezésre bocsátott dokumentumokalapján a partnerek a **felhívásban**meghatározott határidőig-amely az államigazgatási szerveknek jogszabályban meghatározott határidőtnem haladja meg -, és módon írásos javaslatokat tehetnek, véleményyt nyilváníthatnak:

- a) Mezőhegyes Város Önkormányzatának címére (5820 Mezőhegyes, Kozma F. u. 22.) történő megküldéssel vagy
- b) elektronikus levélben történő megküldéssel a felhívásban meghatározott e-mail címre, amennyiben a felhívás ilyet tartalmaz.

(2) Azt a partnert, aki az (1) bekezdés szerint közétett határidőn belül véleményyt nem nyilvánított, javaslatot nem tett, a határidő leteltét követően hozzájáruló partnernek kell tekinteni, az egyeztetési további szakaszaiban és az elfogadási szakaszban egyaránt.

(3) A TR szerinti tárgyalásos eljárásban, az egyeztető tárgyalás vonatkozásában az eljárásban érintett partnernek azt a partnert kell tekinteni, aki az egyeztető tárgyalást megelőző partnerségi egyeztetésben jogszabályon alapuló ellenvéleményt tett.

A partnerségi egyeztetésben részt vevők javaslatainak és véleményeinek kezelése, dokumentálás, nyilvántartás

5. § (1) A 4. § szerint beérkezett vélemények tisztázása érdekében a polgármester avéleményező partnerrelmeghívásos egyeztető tárgyalás keretében további egyeztetést kezdeményezhet, amelyről jegyzőkönyvet kell készíteni.

(2) Azt a partnert, aki a partnerségi egyeztetés során határidőn belül véleményyt nem adott, vagy adott, de a szabályszerűen megtartott meghívásos egyeztető tárgyaláson a szabályos meghívás ellenére nem vett részt, kifogást nem emelő partnernek kell tekinteni, az egyeztetés további szakaszaiban és az elfogadási szakaszban egyaránt.

(3) A beérkezett véleményekkel, javaslatokkal kapcsolatos TR szerinti döntés a képviselő-testület hatásköre.

(4) Minden a partnerségi egyeztetéssel kapcsolatos jelen rendeletben nem szabályozott kérdésben a polgármester dönt a vonatkozó eljárási szabályok megtartása mellett.

Az elfogadott koncepció, stratégia és településrendezési eszközök nyilvánosságát biztosító intézkedések

6. § Az önkormányzat az elfogadott koncepciót, stratégiát és településrendezési eszközt a kihirdetését követő 10 napon belül feltölti a település hivatalos honlapjára és kérelemre betekintést biztosít az önkormányzat épületében nyilvántartott hitelesített dokumentumokba.

¹A partnerségi egyeztetés szabályai a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet készítése és módosítása esetén

7. § (1) Új településképi arculati kézikönyv (a továbbiakban: TAK) és új településképi rendelet (a továbbiakban: TkR) készítése és azok módosítása esetén az előzetes tájékoztatási szakaszban és a munkaközi tájékoztatási szakaszban a partnerek tájékoztatása hirdetmény útján

- a) a település hivatalos honlapján,
- b) az önkormányzat épületében lévő hirdetőtáblán,
- c) a városi havilapban és
- d) lakossági fórumon

való közzététellel történik.

(2) A hirdetménynek tartalmaznia kell:

- a) a TR 29/A. § (1) bekezdés szerinti eljárási szakaszban a TAK és TkR készítésének, vagy módosításának szándékát,
- b) a TR 29/A. § (2) bekezdés szerinti eljárási szakaszban a tervezetbe való betekintés biztosításának módját, helyszínét és időtartamát,
- c) azt a határidőt, ameddig a partnerek az észrevételeiket, javaslatokat benyújthatják,
- d) azt a postacímét, e-mail címet, ahová az észrevételeiket, javaslatokat a partnerek küldhetik.

(3) A partnerek mindkét tájékoztatási szakaszban a hirdetményben megadott időpontig észrevételt, javaslatot tehetnek, véleményt nyilváníthatnak, melyet papíralapon, vagy a hirdetményben megjelölt e-mail címre elektronikusan lehet megküldeni. A lakossági fórumon tett szóbeli észrevételeket, javaslatokat jegyzőkönyvbe kell rögzíteni.

(4) A határidőben beérkezett észrevételeket, javaslatokat, véleményeket a főépítész összesíti és nyilvántartja.

(5) Az el nem fogadott javaslatokat és véleményeket, valamint az elutasítás indokolását a főépítész összesíti és nyilvántartja.

(6) Az elfogadott TAK és TkR Önkormányzat honlapján történő közzétételéről, valamint a TR 43/B. § (1) bekezdésben foglaltak szerinti közzétételről a polgármester gondoskodik.

(7) Az elfogadott TAK és TkR monitorozása érdekében az Önkormányzat honlapján nyilvános értékelő felület – TR 43/B. § (3) bekezdésében foglaltak szerinti működtetéséről - a polgármester gondoskodik.

(8) Az elfogadott TAK és TkR monitorozása közben a felületre beérkezett véleményeket a TR 43/B. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a főépítész évente egy alkalommal kiértékeli és az eredményeket a polgármester ismerteti a képviselő-testülettel.

Záró rendelkezések

8. § Jelen rendelet 2016. április 15.-én lép hatályba, rendelkezéseit a hatálybalépését követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Mezőhegyes, 2016. április hó

Mitykó Zsolt
polgármester
Szentmihályi Ferenc

jegyző

Kihirdetve: 2016. április 8.

Szentmihályi Ferenc
jegyző

1. . a 12/2017. (VI.29.) Ö. sz. rendelet 1. §-ával megállapított szöveg.

Hatályba lép: 2017.07.01.

4. MELLÉKLET: 126/2022. (VII. 28.) SZÁMÚ HATÁROZAT AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA ELFOGADÁSÁRÓL

Mezőhegyes Városi Önkormányzat
Mezőhegyes, Kozma Ferenc utca 22. 5820

17/R/2022.

KIVONAT

Készült Mezőhegyes Város Képviselő-testülete 2022. július 28.-án megtartott rendkívüli ülésének, nyílt ülési jegyzőkönyvéből:

126/2022. (VII. 28.) Kt. számú határozat

Mezőhegyes Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata (ITS) elfogadása

Mezőhegyes Város Képviselő-testülete megállapítja, hogy Mezőhegyes felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiája (ITS) megfelel a felülvizsgálatot elrendelő határozatban foglaltaknak.

A felülvizsgált Integrált Településfejlesztési Stratégiát az előterjesztés mellékleteként képező tartalommal elfogadja.

Az elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégiát fel kell tölteni a városi honlapra és a közzétételről értesíteni kell az egyeztetési folyamatban résztvevőket, valamint az Állami Főépítészt.

Felelős: Pap István Tibor polgármester
Határidő: folyamatos

K.m.f.

Jeszenka Zoltán sk.
alpolgármester

Szentmihályi Ferenc sk.
jegyző

A kivonat hiteles: Dr. Szabados Éva aljegyző

Dr. Szabados Éva

